

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
III kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-49-01

Druk nr 2984
Warszawa, 29 maja 2001 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Prawo budowlane wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych.

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 31 ust. 3b Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rozwoju Regionalnego i Budownictwa.

Z poważaniem

(-) Jerzy Buzek

Ustawa z dniao zmianie ustawy – Prawo budowlane.

Art.1

W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 42) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 pkt 18 otrzymuje brzmienie:

„18) wyrobie budowlanym – należy przez to rozumieć wyrób w rozumieniu przepisów o ocenie zgodności, wytworzony w celu wbudowania, wmontowania, zainstalowania lub zastosowania w sposób trwały w obiekcie budowlanym, wprowadzany do obrotu jako wyrób pojedynczy lub jako zestaw wyrobów do stosowania we wzajemnym połączeniu, stanowiącym integralną całość użytkową.”;

2) w art. 5 :

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Obiekt budowlany należy projektować, budować, użytkować i utrzymywać w sposób zapewniający:

- 1) spełnienie wymagań podstawowych, o których mowa w ust. 1a,**
- 2) warunki użytkowe zgodne z przeznaczeniem obiektu, a w szczególności w zakresie oświetlenia, nasłonecznienia, zaopatrzenia w wodę, usuwania ścieków i odpadów, ogrzewania, wentylacji oraz łączności,**
- 3) niezbędne warunki do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne, w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich,**
- 4) ochronę ludności zgodnie z wymaganiami obrony cywilnej, określonymi odrębnymi przepisami,**
- 5) ochronę dóbr kultury,**
- 6) ochronę uzasadnionych interesów osób trzecich,**

stosując przepisy, w tym techniczno-budowlane, obowiązujące Polskie Normy oraz zasady wiedzy technicznej.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wymagania podstawowe obejmują:

- 1) bezpieczeństwo konstrukcji, a w szczególności jej nośność i stateczność, przez co należy rozumieć, że obciążenia mogące działać na obiekt budowlany w trakcie jego wznoszenia i użytkowania nie mogą prowadzić do:**
 - a) zawalenia się albo zniszczenia obiektu lub jego części,**
 - b) przemieszczeń i odkształceń o niedopuszczalnej wielkości,**
 - c) uszkodzenia części obiektu, instalacji lub zamontowanego wyposażenia w wyniku znacznych odkształceń elementów nośnych konstrukcji,**

- d) uszkodzenia obiektu na skutek działania wyjątkowego, nieproporcjonalnego do wywołującej go przyczyny,
- 2) bezpieczeństwo pożarowe, przez co należy rozumieć, że obiekt budowlany w trakcie pożaru powinien zapewniać:
 - a) zachowanie nośności konstrukcji przez określony czas,
 - b) ograniczenie powstawania i rozprzestrzeniania się ognia i dymu w obiekcie,
 - c) ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie obiekty,
 - d) możliwość opuszczenia obiektu przez ludzi, ich ewakuacji lub uratowania w inny sposób,
 - e) bezpieczeństwo ekip ratowniczych,
 - 3) higienę, zdrowie i środowisko, przez co należy rozumieć, że obiekt budowlany nie powinien stwarzać zagrożenia dla higieny lub zdrowia jego użytkowników oraz osób trzecich, a także środowiska, w szczególności w wyniku:
 - a) wydzielania się gazów toksycznych,
 - b) obecności szkodliwych cząstek lub gazów w powietrzu,
 - c) emisji niebezpiecznego promieniowania,
 - d) zanieczyszczenia, zatrucia wody lub gleby,
 - e) nieprawidłowego usuwania ścieków, spalin lub odpadów w postaci stałej lub ciekłej,
 - f) zawilgocenia elementów obiektu,
 - 4) bezpieczeństwo użytkowania, przez co należy rozumieć, że obiekt budowlany nie powinien w trakcie jego użytkowania stwarzać niemożliwego do zaakceptowania ryzyka wypadków, zwłaszcza takich jak poślizgnięcia, upadki, zderzenia, oparzenia, porażenia prądem elektrycznym, obrażenia w wyniku wybuchu,
 - 5) ochronę przed hałasem i drganiami, przez co należy rozumieć, że obiekt budowlany powinien zapewnić, aby hałas i drgania, na który narażeni są jego użytkownicy oraz osoby trzecie znajdujące się w jego pobliżu, nie przekraczał poziomu stanowiącego zagrożenie dla ich zdrowia oraz pozwalał im pracować, odpoczywać i spać w zadowalających warunkach,
 - 6) oszczędność energii i izolacyjność termiczną, przez co należy rozumieć, że obiekt budowlany i jego instalacje grzewcze, ciepłej wody, klimatyzacyjne i wentylacyjne powinny zapewnić utrzymanie na racjonalnie niskim poziomie ilości energii wymaganej do jego użytkowania, przy uwzględnieniu miejscowych warunków klimatycznych i potrzeb użytkowników.”;
- 3) w art. 10:
- a) w ust. 1 wyrazy „w art. 5 ust. 1 pkt 1” zastępuje się wyrazami „w art. 5 ust. 1a”,
 - b) w ust. 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) wyroby budowlane:

 - a) oznaczone znakowaniem CE, określonym w Dyrektywie Rady Nr 89/106/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych, dla których zgodnie z odrębnymi przepisami

dokonano oceny zgodności z zharmonizowaną normą europejską wprowadzoną do zbioru Polskich Norm, europejską aprobatą techniczną lub krajową specyfikacją techniczną państwa członkowskiego Unii Europejskiej uznaną przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi,

- b) wyroby, znajdujące się w określonym przez Komisję Europejską wykazie wyrobów, mających niewielkie znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa, dla których producent wydał deklarację zgodności z uznanymi regułami sztuki budowlanej.”,

c) dodaje się ust. 6 - 8 w brzmieniu:

„6. Przy dokonywaniu oceny zgodności, o której mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a) należy stosować następujące metody kontroli zgodności wyrobów:

- 1) wstępne badanie typu prowadzone przez producenta lub notyfikowaną jednostkę,**
- 2) badanie próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym, prowadzone przez producenta lub notyfikowaną jednostkę zgodnie z ustalonym planem badań,**
- 3) badanie sondażowe próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym, w obrocie handlowym lub na budowie, prowadzone przez producenta lub notyfikowaną jednostkę,**
- 4) badanie przez producenta lub notyfikowaną jednostkę próbek z partii przygotowanej do wysłania albo dostarczonej odbiorcy,**
- 5) zakładową kontrolę produkcji,**
- 6) wstępną inspekcję zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji przez notyfikowaną jednostkę,**
- 7) dozorowanie, ocenę i akceptację zakładowej kontroli produkcji przez notyfikowaną jednostkę.**

7. Minister właściwy do spraw architektury i budownictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) systemy oceny zgodności, o której mowa w ust.2 pkt 3 lit. a), z zastosowaniem metod kontroli zgodności wyrobów, o których mowa w ust. 6 oraz wymagania, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności, a także sposób oznaczania wyrobów znakowaniem CE,**
- 2) polskie jednostki organizacyjne upoważnione do wydawania europejskich aprobat technicznych, zakres i formę aprobat oraz tryb ich udzielania, uchylania lub zmiany, mając na uwadze, że jednostki wydające europejskie aprobaty techniczne powinny:**
 - a) uzależniać pozytywną ocenę przydatności wyrobu do zamierzonego zastosowania w budownictwie od spełnienia przez obiekt budowlany, w którym stosuje się wyrób wymagań podstawowych, o których mowa w art. 5 ust. 1a,**
 - b) dokonywać oceny przydatności wyrobu w oparciu o podstawy naukowe i wiedzę praktyczną,**
 - c) zapewnić podejmowanie bezstronnych rozstrzygnięć,**
 - d) dokonywać analiz danych w sposób zapewniający uzyskanie wyważonej oceny,**
- 3) wykaz wyrobów budowlanych, które są dopuszczane do obrotu wyłącznie w sposób określony w ust. 2 pkt 3 lit. a), mając na uwadze**

dostosowanie właściwości użytkowych tych wyrobów do wymagań podstawowych, o których mowa w art. 5 ust. 1a.

8. Minister właściwy do spraw architektury i budownictwa ogłosi w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” :

- 1) wykaz Polskich Norm i specyfikacji technicznych, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a),
- 2) wykaz wyrobów, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 lit. b),
- 3) wykaz jednostek organizacyjnych państw członkowskich Unii Europejskiej upoważnionych do wydawania europejskich aprobat technicznych.”;

4) w art. 12a dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„ 2a. Przepisów ust. 1 pkt 2 i 3 nie stosuje się do osób, którym państwo członkowskie Unii Europejskiej nadało tytuł zawodowy architekta za szczególnie wyróżniające się osiągnięcia w dziedzinie architektury.”;

5) w art. 18 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do obowiązków inwestora należy zorganizowanie procesu budowy z uwzględnieniem zawartych w przepisach zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, a w szczególności zapewnienie:

- 1) opracowania projektów,
- 2) opracowania planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- 3) wykonania i odbioru robót budowlanych przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych, w tym objęcia kierownictwa budowy (robót budowlanych) przez kierownika budowy (robót).”;

6) w art. 20 w ust. 1:

a) w pkt 1a po wyrazie „projektowych” dodaje się wyrazy „zapewniające uwzględnienie zawartych w przepisach zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,”,

b) po pkt 1a dodaje się pkt 1b w brzmieniu:

„1b) sporządzenia informacji, dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia ze względu na specyfikę projektowanego obiektu budowlanego, uwzględnianej w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,”;

7) po art. 21 dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Art. 21a. 1. Kierownik budowy jest obowiązany sporządzić lub zapewnić sporządzenie, przed rozpoczęciem budowy, planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, uwzględniając specyfikę obiektu budowlanego, warunki prowadzenia robót budowlanych, w tym planowane jednoczesne prowadzenie robót budowlanych i produkcji przemysłowej.

2. W planie, o którym mowa w ust. 1, należy uwzględnić specyfikę następujących rodzajów robót budowlanych:

- 1) których charakter, organizacja lub miejsce prowadzenia stwarza szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, a w szczególności przysypania ziemią lub upadku z wysokości,

- 2) przy prowadzeniu których występują działania substancji chemicznych lub czynników biologicznych zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu ludzi,
- 3) stwarzających zagrożenie promieniowaniem jonizującym,
- 4) prowadzonych w pobliżu linii wysokiego napięcia lub czynnych linii komunikacyjnych,
- 5) stwarzających ryzyko utonięcia pracowników,
- 6) prowadzonych w studniach, pod ziemią i w tunelach,
- 7) wykonywanych przez kierujących pojazdami zasilanymi z linii napowietrznych,
- 8) wykonywanych w kesonach, z atmosferą wytwarzaną ze sprężonego powietrza,
- 9) wymagających użycia materiałów wybuchowych,
- 10) prowadzonych przy montażu i demontażu ciężkich elementów prefabrykowanych.”;

8) w art. 22 dodaje się pkt 3a - 3d w brzmieniu:

„3a) koordynowanie realizacji zadań zapobiegających zagrożeniom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia:

- a) przy opracowywaniu technicznych lub organizacyjnych założeń planowanych robót budowlanych lub ich poszczególnych etapów, które mają być prowadzone jednocześnie lub kolejno,
 - b) przy planowaniu czasu wymaganego do zakończenia robót budowlanych lub ich poszczególnych etapów,
- 3b) koordynowanie działań zapewniających przestrzeganie podczas wykonywania robót budowlanych zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zawartych w przepisach, wydanych na podstawie art. 23a, oraz w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,**
- 3c) wprowadzanie niezbędnych zmian w informacji, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1b, oraz w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, wynikających z postępu wykonywanych robót budowlanych,**
- 3d) podejmowanie niezbędnych działań uniemożliwiających wstęp na budowę osobom nie upoważnionym,”;**

9) po art. 23 dodaje się art. 23a w brzmieniu:

„ Art. 23a. Minister właściwy do spraw architektury i budownictwa określi, w drodze rozporządzenia, warunki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia podczas wykonywania robót budowlanych, w szczególności dotyczące:

- 1) rozmieszczenia stanowisk pracy uwzględniającego odpowiedni dostęp do nich oraz rozplanowanie dróg, stref pracy i przemieszczania się maszyn,
- 2) warunków użytkowania materiałów i dostępu do nich podczas wykonywania robót budowlanych,
- 3) utrzymywania właściwego stanu technicznego instalacji i wyposażenia,
- 4) sposobu przechowywania i przemieszczania materiałów i substancji niebezpiecznych,
- 5) przechowywania i usuwania odpadów i gruzu oraz utrzymania na budowie porządku i czystości,
- 6) organizacji pracy na budowie,

- 7) obowiązków pracodawców i pracowników,
- 8) sposobów informowania pracowników o podejmowanych działaniach dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.”;

10) w art. 41 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Inwestor jest obowiązany zawiadomić o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, na które jest wymagane pozwolenie na budowę, właściwy organ oraz projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem, co najmniej na 7 dni przed ich rozpoczęciem, dołączając na piśmie:

- 1) oświadczenie kierownika budowy (robót), stwierdzające sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przyjęcie obowiązku kierowania budową (robotami budowlanymi),**
- 2) oświadczenie inspektora nadzoru inwestorskiego, stwierdzające przyjęcie obowiązku pełnienia nadzoru inwestorskiego nad danymi robotami budowlanymi, w przypadku ustanowienia nadzoru inwestorskiego,**
- 3) informację zawierającą dane, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2.”;**

11) w art. 42:

a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„ 2) umieścić na budowie (rozbiórce), w widocznym miejscu, tablicę informacyjną zawierającą datę jej umieszczenia, dokładny adres budowy (rozbiórki), imiona i nazwiska, adresy i numery telefonów uczestników procesu budowlanego, rodzaj budowy (rozbiórki), planowany termin rozpoczęcia robót na budowie (rozbiórce), planowany termin zakończenia budowy (rozbiórki), przybliżoną liczbę pracowników zatrudnionych na budowie (rozbiórce), planowaną liczbę przedsiębiorców na budowie (rozbiórce) oraz dane już zaangażowanych przedsiębiorców; nie dotyczy to budowy obiektów służących obronności i bezpieczeństwu państwa oraz obiektów liniowych,”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„ 3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do budowy (rozbiórki) obiektów budowlanych, dla których:

- 1) nie jest wymagane pozwolenie na budowę, albo**
 - 2) właściwy organ wyłączył ich stosowanie, w drodze decyzji,**
- z wyjątkiem budowy lub rozbiórki, na której przewiduje się prowadzenie robót budowlanych trwających dłużej niż trzydzieści dni roboczych i jednoczesne zatrudnienie co najmniej 20 pracowników albo, na których planowany zakres robót przekracza 500 osobodni. ”;**

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. Przepisy art. 1 pkt 3 lit. b) i pkt 4 stosuje się od dnia przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

UZASADNIENIE
DO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY – PRAWO BUDOWLANE

Nowelizacja ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r., nr 106, poz.1126 z późniejszymi zmianami) ma na celu wdrożenie do polskiego systemu prawnego postanowień dyrektywy Rady 89/106/EWG z 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych oraz dyrektywy Rady z 24 czerwca 1992r. w sprawie wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na tymczasowych lub ruchomych budowach (ósmej szczegółowej dyrektywy w rozumieniu art. 16(1) dyrektywy 89/391/EWG) 92/57/EWG.

I. Dyrektywa Rady 89/106/EWG z 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych (Dyrektywa budowlana)

Dyrektywa ta, zaliczana do tzw. dyrektyw nowego podejścia harmonizuje przepisy techniczne dotyczące wyrobów stosowanych w budownictwie, dla usunięcia barier ograniczających ich swobodny przepływ na obszarze Unii Europejskiej. Jednak ze względu na ścisłe powiązanie i wzajemną korelację pomiędzy wymaganiami stawianymi wyrobom budowlanym a wymaganiami stawianymi obiektom budowlanym (przepisy techniczno-budowlane), Dyrektywa budowlana, ustanawiając wymagania podstawowe dla obiektów budowlanych wznoszonych na terenie Unii, wpływa istotnie również na przepisy techniczno-budowlanych państw członkowskich. Dyrektywa budowlana formułuje 6 wymagań podstawowych dla obiektów budowlanych, a nie dla wyrobów budowlanych, które są przedmiotem obrotu towarowego. Wyroby budowlane, wprowadzane na rynek Unii Europejskiej muszą posiadać natomiast takie właściwości użytkowe, aby obiekty budowlane w których zostaną zastosowane i które zostały prawidłowo zaprojektowane i wykonane, spełniały te wymagania. Za takie Dyrektywa budowlana uznaje wyroby oznaczone znakowaniem CE, zgodnie z procedurami w niej określonymi.

Filozofia Dyrektywy budowlanej, ściśle wiążąca wyrób z obiektem budowlanym, w którym ten wyrób jest stosowany, powoduje, że jej wdrażanie do prawa krajowego musi odbywać się jednocześnie na dwóch płaszczyznach:

- 1) przepisów techniczno budowlanych, określających wymagania dla obiektów budowlanych,
- 2) przepisów dopuszczających wyroby budowlane do obrotu i stosowania, określających wymagania dla wyrobów.

Z tego też powodu uznano, że celowym jest kontynuowanie wdrażania Dyrektywy budowlanej w Polsce, tak jak to miało miejsce dotychczas, poprzez Prawo budowlane, z wykorzystaniem regulacji horyzontalnych dotyczących oceny zgodności wyrobów. Jest to zgodne z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2000 r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 489).

Do polskiego systemu prawnego Dyrektywa budowlana jest wprowadzana sukcesywnie od 1994 roku, przez uchwaloną w tym roku ustawę – Prawo budowlane i przepisy wykonawcze do niej.

Obecnie polskie przepisy budowlane dotyczące wyrobów budowlanych są w już znacznym stopniu zgodne z „filozofią” Dyrektywy budowlanej. Obiekt budowlany powinien spełniać wymagania podstawowe, a wyroby budowlane powinny mieć takie właściwości użytkowe, aby to umożliwić temu obiektowi. Warunek ten spełniają wyroby budowlane odpowiadające Polskim Normom. Dla wyrobów, dla których nie ustanowiono Polskiej Normy lub o właściwościach odbiegających istotnie od określonych w normach, przydatność do stosowania w budownictwie, podobnie jak w postanowieniach Dyrektywy budowlanej, stwierdzana jest przez aprobatę techniczną.

Przepisy te przewidują jednocześnie aplikację, jeszcze przed wstąpieniem do UE, znacznej części dokumentów operacyjnych związanych z Dyrektywą budowlaną.

Dotyczy to w szczególności:

- 1) transpozycji europejskich norm zharmonizowanych (hEN) na wyroby budowlane do zbioru Polskich Norm,
- 2) systemowego powiązania polskich aprobat technicznych z wydawanymi, w oparciu o Dyrektywę budowlaną „Wytycznymi Europejskiej Organizacji ds. Aprobatach Technicznych dla europejskich aprobat technicznych” (Wytyczne EOTA),
- 3) stosowania systemów oceny zgodności dla poszczególnych wyrobów lub grup wyrobów budowlanych, zgodnie z wymaganiami w tym zakresie wynikającymi z hEN i wytycznych EOTA.

Obecna nowelizacja ustawy - Prawo budowlane stanowi końcowy etap wdrażania Dyrektywy budowlanej do polskiego prawa. Po nowelizacji, polskie przepisy dotyczące wyrobów

budowlanych, będą w pełni zgodne z postanowieniami Dyrektywy budowlanej; wyroby budowlane oznaczone europejskim znakiem zgodności CE, zgodnie z wymaganiami Dyrektywy, będą mogły być wprowadzane do obrotu na polskim rynku i stosowane przy wykonywaniu robót budowlanych.

Należy jednocześnie podkreślić, że Dyrektywa budowlana jest obecnie, po 11 latach od jej uchwalenia, w początkowej fazie jej praktycznego wdrażania w państwach członkowskich. Zakres wdrażania tej Dyrektywy zależy od ilości ustanowionych hEN na wyroby budowlane oraz opracowanych wytycznych EOTA. Na ok. 600 przewidywanych hEN na wyroby budowlane, niezbędnych do pełnego wdrożenia Dyrektywy budowlanej, do końca 2000 r. nie została oficjalnie rekomendowana przez Komisję Europejską ani jedna. Na ok. 30 przewidywanych wytycznych EOTA, na koniec 2000r. funkcjonowały 4. Zakładając istotne przyspieszenie tempa ustanawiania hEN, to harmonizacja techniczna w UE, w odniesieniu do wyrobów budowlanych, będzie i tak procesem wieloletnim, w ramach którego regulacje unijne będą sukcesywnie zastępowały krajowe regulacje państw członkowskich.

Podstawowe założenia obecnie przygotowanej nowelizacji ustawy – Prawo budowlane to:

1. Podstawy prawne dla pełnego wdrożenia Dyrektywy budowlanej tworzą przepisy ustawy –Prawo budowlane. Natomiast szczegółowe regulacje prawne, związane z wdrażaniem Dyrektywy, zawierać będą przepisy wykonawcze, wydane na podstawie delegacji ustawowej. Taka koncepcja legislacyjna była dotychczas stosowana w odniesieniu do wyrobów budowlanych, tak też będą wdrażane do polskiego prawa, w oparciu o ustawę o systemie oceny zgodności, inne dyrektywy nowego podejścia.
2. Pełne, operacyjne wdrożenie postanowień Dyrektywy budowlanej do polskich przepisów budowlanych nastąpi z chwilą uzyskania przez Polskę pełnego członkostwa w UE. Wdrożenie takie wymaga uzyskania przez państwo wdrażające szeregu uprawnień, wynikających z Dyrektywy budowlanej, które przysługują wyłącznie państwom członkowskim UE oraz zapewnia ono jednakowe warunki producentom wyrobów budowlanych z Polską i innych państw członkowskich, w dostępie do rynku unijnego.
3. Do chwili uzyskania pełnego członkostwa w UE, funkcjonować będzie w Polsce obecny system legalizacji wyrobów budowlanych. W systemie tym znajdują się takie rozwiązania legislacyjne, które umożliwiają bezpośrednie stosowanie dokumentów operacyjnych Dyrektywy budowlanej, określających wymagania dla poszczególnych grup wyrobów budowlanych. Do zbioru PN dla wyrobów budowlanych są i będą wprowadzane, w miarę ich powstawania, hEN na wyroby budowlane. Wytyczne EOTA stanowią podstawę do wydawania polskich aprobat technicznych. Przepisy przewidują jednocześnie uproszczony tryb udzielania aprobat technicznych dla importowanych wyrobów budowlanych, oznaczonych znakowaniem CE. Generalnie, obecny krajowy system dopuszczania wyrobów budowlanych do obrotu i stosowania będzie ewaluował, w miarę powstawania hEN i wytycznych EOTA, w kierunku systemu legalizacji wyrobów budowlanych wg Dyrektywy, szczególnie w zakresie wymagań stawianym wyrobom.
4. Przewiduje się, że po uzyskaniu pełnego członkostwa Polski w UE, funkcjonować będą w Polsce dwa równoległe systemy legalizacji wyrobów budowlanych:
 - system europejski (oznaczanie wyrobów znakowaniem CE), w pełni zgodny z Dyrektywą budowlaną,
 - system krajowy (oznaczanie wyrobów znakiem budowlanym), oparty generalnie na obecnych zasadach, systematycznie doskonalony i rozwijany w kierunku pełnej zgodności z systemem europejskim.

Dla wyrobów, dla których po przystąpieniu Polski do UE istnieć będą zharmonizowane normy, przetransponowane do krajowego systemu lub europejskie aprobaty techniczne, będzie możliwe stosowanie systemu przewidzianego dyrektywą, z zachowaniem okresu

przejściowego, w którym producent będzie mógł wybrać, czy stosuje się do systemu krajowego, czy do europejskiego. Koniec okresu współistnienia dwóch systemów wyznacza rozporządzenie ministra określające listę wyrobów, dla których to wyrobów jedyną i właściwą drogą wprowadzania ich na rynek, jest system europejski.

Projekt ustawy nadaje formę przepisu prawnego tym założeniom, poprzez:

- 1) uzupełnienie w art. 3 pkt 18 definicji wyrobu budowlanego.
- 2) wprowadzenie do art. 5 wymagań podstawowych *in extenso*, zawartych w Załączniku nr I do Dyrektywy budowlanej, co oznacza, że obiekty budowlane wznoszone w Polsce powinny spełniać te wymagania,
- 3) uzupełnienie art. 10 ust. 2 ustawy – Prawo budowlane o przepisy dopuszczające do obrotu i powszechnego stosowania w polskim budownictwie wyroby budowlane oznaczone znakowaniem CE, zgodnie z zasadami określonymi w Dyrektywie budowlanej.
- 4) określenie w nowym ust. 6 w art. 10 ustawy – Prawo budowlane metod kontroli zgodności wyrobów oznaczanych znakowaniem CE, zgodnie z Zał. III do Dyrektywy budowlanej.
- 5) upoważnienie w nowym ust. 7 w art. 10 ustawy - Prawo budowlane ministra właściwego do spraw architektury i budownictwa do określenia w przepisach wykonawczych systemów oceny zgodności wyrobów oznaczanych znakowaniem CE, szczegółowych wymagań jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w tych systemach oceny zgodności, sposobu oznaczania wyrobów znakowaniem CE, a także wskazania polskich jednostek organizacyjnych upoważnionych do wydawania europejskich aprobat technicznych, określenia zakresu i formy aprobat oraz tryb ich udzielania, uchylania lub zmiany.

Minister właściwy do spraw architektury i budownictwa określać będzie również wyroby budowlane, dla których wymagane będzie znakowanie CE.

W tych przepisach wykonawczych uwzględnione zostaną te pozostałe szczegółowe regulacje Dyrektywy budowlanej, które nie zostały przeniesione bezpośrednio do regulacji ustawowych.

- 6) określenie terminu wejścia w życie art. 10 ust. 2, pkt 3 na dzień przystąpienia Polski do UE.

Zapewnienie właściwego wdrożenia przepisów, w zakresie i standardzie wymaganym przez dyrektywę, związane jest z koniecznością podjęcia szeregu działań i przedsięwzięć wspomaganych środkami budżetowymi.

Szacowane w tym zakresie potrzeby wynoszą:

- 1) wydatki związane z udziałem przedstawicieli Polski w instytucjach europejskich funkcjonujących w ramach Dyrektywy budowlanej wynoszące rocznie (bez udziału przedstawicieli w pracach Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego CEN) :
 - a) w okresie kandydowania: 500 tys. zł,
 - b) po przystąpieniu Polski do UE: 900 tys. zł.
- 2) wydatki związane koniecznością istotnego wzmocnienia nadzoru polskiego rynku wyrobów budowlanych w zakresie wymaganym przez Dyrektywę budowlaną:
 - a) w okresie kandydowania: 5.000 tys. zł
 - b) po przystąpieniu Polski do UE: 7.000 tys. zł
- 3) wydatki związane z działalnością informacyjną i szkoleniową (program informacyjno-szkoleniowy dla przemysłu wyrobów budowlanych):
 - a) w okresie kandydowania: 1.000 tys. zł
 - b) po przystąpieniu Polski do UE: 500 tys. zł

W przypadku uzyskania środków pomocowych z Unii Europejskiej na wdrożenie Dyrektywy budowlanej, zakres potrzebnych wydatków budżetowych ulegnie odpowiedniemu zmniejszeniu.

Przyjęta w projekcie ustawy koncepcja wdrażania do polskiego prawa Dyrektywy budowlanej, uwzględniająca jej specyfikę i związany z tą specyfiką sposób wdrażania, a także funkcjonowanie w gospodarce od kilku lat rozwiązań bardzo zbliżonych do postanowień tej Dyrektywy, tworzą stosunkowo korzystne warunki przystosowania się, a następnie wykorzystania do ekspansji na otwarty rynek unijny dla krajowego przemysłu wyrobów budowlanych, szczególnie dla dużych firm, o stosunkowo wysokim poziomie technicznym i organizacyjnym. Istotne trudności adaptacyjne mogą mieć natomiast małe i średnie firmy, dla których podniesienie poziomu wymaganych właściwości użytkowych produkowanych wyrobów oraz stosowanie procedur atestacyjnych wymaganych przez Dyrektywę, może stanowić, ze względu na koszty, potencjalne zagrożenie dla funkcjonowania tych firm. Zakres podmiotowy i przedmiotowy tych zagrożeń będzie mógł być identyfikowany dopiero w miarę ustanawiania hEN dla poszczególnych rodzajów wyrobów budowlanych, w których określone zostaną poziom wymagań i procedury oceny zgodności i po ich transpozycji do zbioru Polskich Norm. Wtedy też będzie można formułować konkretne programy pomocowe, w ramach wspierania przez państwo małych i średnich firm.

II. Dyrektywa Rady z 24 czerwca 1992r. w sprawie wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na tymczasowych lub ruchomych budowach

Dyrektywa ta zobowiązuje inwestora lub inwestora zastępczego do wyznaczenia osoby wykonującej obowiązki z zakresu spraw bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (koordynatora) oraz zapewnienia aby przed rozpoczęciem robót budowlanych został sporządzony plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Obowiązki koordynatora do spraw bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na etapie projektowania zostały powierzone projektantowi, a zapewnienie sporządzenia planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz wykonywanie tych obowiązków na etapie realizacji robót budowlanych – kierownikowi budowy.

Poniżej podaje się szczegółowe uzasadnienie wprowadzanych zmian do przepisów krajowych (ustawy – Prawo budowlane):

Do art. 1 pkt 4

W art. 12a po ust. 2 dodaje się ust. 2a, który stanowi, że do osób którym państwo członkowskie Unii Europejskiej nadało tytuł zawodowy architekta za szczególne wyróżniające się osiągnięcia w dziedzinie architektury nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 2 i 3, tj. wymogu ukończenia studiów wyższych zagranicznych uznanych w Polsce za równorzędne oraz odbycia dwuletniej praktyki przy sporządzaniu projektów lub na budowie. Osoby te będą więc mogły wykonywać w Polsce samodzielne funkcje techniczno pomimo niespełnienia tych wymogów. Stanowi to ułatwienie dla wybitnych architektów w dopuszczeniu do wykonywania zawodu. Konieczność jego wprowadzenia wynika z art. 5 Dyrektywy Rady Nr 85/384/EWG z dnia 10 czerwca 1985r. dotyczącej wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów poświadczających kwalifikacje zawodowe w dziedzinie architektury, a także środków mających ułatwić rzeczywistą realizację prawa do swobodnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobody świadczenia usług.

Należy nadmienić, że przepis ten wejdzie w życie z chwilą przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do struktur Unii Europejskiej.

Do art. 1 pkt 5

W art. 18 ust. 1 wprowadzono zmiany polegające na doprecyzowaniu obowiązków inwestora w procesie budowlanym. Do obowiązków inwestora będzie w szczególności należało zorganizowanie procesu budowlanego z uwzględnieniem zasad zawartych w przepisach odnośnie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, a w tym zapewnienie opracowania planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Do art. 1 pkt 6

W art. 20 ust. 1 wprowadzono zmiany polegające na rozszerzeniu katalogu obowiązków nałożonych na projektanta jako uczestnika procesu budowlanego:

- 1) w pkt 1a określono, że obowiązkiem projektanta jest, w razie potrzeby udziału w pracach nad projektem osób posiadających uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności, koordynacja techniczna wykonywanych przez te osoby prac projektowych, zapewniająca uwzględnienie zawartych w przepisach zasad bezpieczeństwa i ochrony,
- 2) dodano pkt 1b zobowiązujący projektanta do sporządzenia informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, uwzględniającej specyfikę projektowanego obiektu budowlanego,

Do art. 1 pkt 7

Po art. 21 dodano art. 21a, który stanowi, że do obowiązków kierownika budowy przed rozpoczęciem budowy należy sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, uwzględniającego przy tym specyfikę obiektu budowlanego, warunki w jakich prowadzi się roboty budowlane oraz planowane jednocześnie prowadzenie robót budowlanych i produkcji przemysłowej. W planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zaproponowano w szczególności uwzględnienie specyfiki następujących rodzajów robót budowlanych:

- 1) których charakter organizacja i miejsce prowadzenia stwarza wysokie ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, a w szczególności przysypania ziemią lub upadku z wysokości,
- 2) przy prowadzeniu których występują działania substancji chemicznych lub czynników biologicznych zagrażających bezpieczeństwu ludzi.
- 3) stwarzających zagrożenie promieniowaniem jonizującym
- 4) prowadzonych w pobliżu linii wysokiego napięcia lub czynnych linii komunikacyjnych,
- 5) stwarzających ryzyko utonięcia pracowników,
- 6) prowadzonych w studniach pod ziemią i w tunelach,
- 7) wykonywanych przez kierujących pojazdami zasilanymi z linii napowietrznych,
- 8) wykonywanych w kesonach z atmosferą wytwarzaną ze sprężonego powietrza,
- 9) wymagających użycia materiałów wybuchowych,
- 10) prowadzonych przy montażu i demontażu ciężkich elementów prefabrykowanych.

Do art. 1 pkt 8

W art. 22 po pkt 3 dodano pkt 3a - 3d ustalając, że do podstawowych obowiązków kierownika budowy należy między innymi koordynowanie realizacji zadań zapobiegających zagrożeniom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w przypadku opracowywania technicznych lub organizacyjnych założeń planowanych robót budowlanych lub ich określonych etapów oraz przy planowaniu czasu wymaganego do zakończenia robót budowlanych lub ich poszczególnych etapów.

Kierownik robót ma zapewnić koordynowanie działań umożliwiających podczas wykonywania robót budowlanych przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia które mają być określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw architektury i budownictwa, wydanym na podstawie upoważnienia zawartego w projektowanym art. 23a oraz w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Kierownik budowy został zobowiązany do wprowadzenia niezbędnych zmian w informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wynikających z postępu robót budowlanych oraz podejmowania działań uniemożliwiających wstęp na budowę osobom nieupoważnionym. W porównaniu do obowiązujących przepisów regulujących obowiązki kierownika budowy, proponowane zmiany w tym zakresie nakładają na tego uczestnika procesu budowlanego dodatkowe obowiązki związane z potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia podczas wykonywania robót budowlanych.

Do art. 1 pkt 9

Zmiany zaproponowane w tym punkcie są konsekwencją zmian zaproponowanych w pkt 5. Dodany art. 23a upoważnia ministra właściwego do spraw architektury i budownictwa do określenia, w drodze rozporządzenia, warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy wykonywaniu robót budowlanych oraz wskazuje szczegółowe wytyczne dotyczące treści aktu, zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

Do art. 1 pkt 10

W art. 41 ustawy zaproponowano nowe brzmienie ust. 4, w którym określono, że inwestor jest obowiązany zawiadomić o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, na które jest wymagane pozwolenie na budowę, właściwy organ oraz projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem, co najmniej na 7 dni przed ich rozpoczęciem, dołączając na piśmie oświadczenie kierownika budowy (robót) stwierdzające sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przyjęcie obowiązku kierowania budową (robotami budowlanymi). Wymagane jest także oświadczenie inspektora nadzoru inwestorskiego, stwierdzające przyjęcie obowiązku pełnienia nadzoru inwestorskiego nad danymi robotami budowlanymi w przypadku ustanowienia nadzoru inwestorskiego, oraz dołączenie informacji zawierających dane określone w projekcie zmian do art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Powyższe zmiany doprecyzowują obowiązki inwestora jakie musi spełnić przed podjęciem robót budowlanych, zgodnie z wymogami dyrektywy Rady z 24 czerwca 1992r. w sprawie wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na tymczasowych lub ruchomych budowach (ósmej szczegółowej dyrektywy w rozumieniu art. 16(1) dyrektywy 89/391/EWG) 92/57/EWG.

Do art. 1 pkt 11

Zmiana dotyczy art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy i określa czynności, jakie obowiązany jest wykonywać kierownik budowy (robót) jako uczestnik procesu budowlanego. W proponowanej regulacji określa się, że kierownik budowy (robót) jest obowiązany umieścić na budowie (rozbiórce) w widocznym miejscu tablicę informacyjną zawierającą datę jej umieszczenia, dokładny adres budowy (rozbiórki), imiona i nazwiska, adresy i numery telefonów uczestników procesu budowlanego, rodzaj budowy (rozbiórki), planowany termin rozpoczęcia prac na budowie (rozbiórce), planowany termin zakończenia budowy (rozbiórki), przybliżoną maksymalną liczbę pracowników zatrudnionych na budowie (rozbiórce), planowaną liczbę przedsiębiorców na budowie (rozbiórce) oraz dane już zaangażowanych przedsiębiorców. Wymóg ten nie dotyczy jednak budowy obiektów służących obronności i bezpieczeństwu państwa oraz obiektów liniowych

Zmiany w ust. 3 zwalniają z wymogów ustalonych w ust. 1 i ust. 2 budowy lub rozbiórki obiektów budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę. Właściwy organ może również wyłączyć ich stosowanie w drodze decyzji. Nie dotyczy to jednakże budowy lub rozbiórki, na której przewiduje się prowadzenie robót budowlanych trwających

dłużej niż 30 dni roboczych i jednocześnie zatrudnienie co najmniej 20 pracowników albo, na których planowany zakres robót przekracza 500 osobodni.

Projekt ustawy w części wdrażającej dyrektywę 92/57/EWG nie powoduje skutków finansowych dla budżetu Państwa.

Wejście w życie ustawy nie skutkuje bezpośrednio dodatkowymi wydatkami z budżetu państwa.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

Cezary Banasiński
Podsekretarz Stanu

Sekr. Min. CB./ 306 /2001/ JK

Warszawa, 14 maja 2001 r.

Pani

Jolanta Rusiniak

p.o. Sekretarza Rady Ministrów

Szanowna Pani Ministrze

Z upoważnienia Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, przekazuję uzasadnienie dostosowawczego charakteru projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo budowlane.

Z poważaniem

PODSEKRETAŃ SZ STANU

Cezary Banasiński
Cezary Banasiński

URZĄD KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

AL. Ujazdowskie 9, 00-918 Warszawa tel. (022) 694-75-84, (022) 694-72-35

fax (022) 694-76-86

UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY PRAWO BUDOWLANE

Projekt nowelizacji ustawy Prawo budowlane ma na celu dostosowanie prawa polskiego do prawa europejskiego w zakresie objętym:

- Dyrektywą Rady 89/106/EWG z 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych.
- Dyrektywą Rady 92/57/WE z 24 czerwca 1992 r. dotyczącą wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa na tymczasowych lub ruchomych budowach (ósma szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16.1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. nr L245 z 6 sierpnia 1992 r., s. 6)
- Dyrektywą Rady 85/384/EWG z 10 czerwca 1985 r. dotyczącą wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów poświadczających kwalifikacje zawodowe w dziedzinie architektury, a także środków mających ułatwić rzeczywistą realizację prawa do swobodnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobody świadczenia usług (Dz. Urz. nr L 223 z 21 sierpnia 1985 r., s. 15).

Projektowana ustawa wprowadza szereg zmian dostosowujących obowiązującą ustawę do prawa europejskiego.

Poniżej scharakteryzowany został zakres dokonanych dostosowań.

Art. 1 pkt 1 – Definicja wyrobu budowlanego

Projektowana zmiana dostosowuje definicję wyrobu budowlanego do definicji zawartej w art. 1 ust. 2 Dyrektywy 89/106/EWG.

Art. 1 pkt 2 – Wymagania zasadnicze

Projekt nowelizacji wprowadza do ustawy Prawo budowlane wymagania zasadnicze. Art. 1 pkt 2 wdraża do prawa polskiego wymagania zasadnicze określone w Załączniku nr 1 do Dyrektywy 89/106/EWG.

Art. 1 pkt 3 b – Kategorie wyrobów dopuszczonych do obrotu

Projekt uzupełnia katalog kategorii wyrobów budowlanych dopuszczonych do obrotu o wyroby oznaczone znakiem CE oraz o wyroby znajdujące się na prowadzonej przez Komisję

Europejską liście wyrobów mających niewielkie znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa. Identyczne normy zawiera art. 4 ust. 2-6 Dyrektywy 89/106/EWG. Projekt przewiduje, że omawiany przepis wejdzie w życie z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Art. 1 pkt 3c – Metody kontroli zgodności wyrobów

Projektowany artykuł ustawy Prawo budowlane jest wdrożeniem do prawa polskiego katalogu metod kontroli zgodności określonych w Zał. 3 do Dyrektywy 89/106/EWG. Projektowany przepis zawiera delegacje dla ministra właściwego do spraw architektury i budownictwa do określenia w drodze rozporządzenia systemów oceny zgodności i wymagań jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki normalizacyjne uczestniczące w ocenie zgodności. W aktach wykonawczych będą zawarte szczegółowe rozwiązania Dyrektywy 98/106/WE.

Art. 1 pkt 4 – Przyznanie niektórym osobom prawa wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie

Zgodnie z projektowanym przepisem osoby posiadające szczególne osiągnięcia, którym jedno z państw Unii Europejskiej nadało tytuł zawodowy architekta, zwolnione będą z ukończenia studiów wyższych uznanych w Polsce za równorzędne lub odbycia dwuletniej praktyki. Projekt przewiduje wejście przepisu w życie z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Konieczność wprowadzenia przepisu dotyczącego uznawania dyplomów wynika z Dyrektywy Rady 85/384/EWG dotyczącej wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów poświadczających kwalifikacje zawodowe w dziedzinie architektury, a także środków mających ułatwić rzeczywistą realizację prawa do swobodnego prowadzenia działalności.

Art. 1 pkt 5 – Obowiązki inwestora w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

Projektowany przepis odpowiada art. 5 Dyrektywy 92/57/WE. Przepis projektu zobowiązuje inwestora do zorganizowania procesu budowy z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Art. 1 pkt 6 – Obowiązki projektanta w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

Projektowany przepis odpowiada art. 4 Dyrektywy 92/57/WE nakazującemu uwzględnienie zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na etapie projektowania.

Art. 1 pkt 7 – Obowiązek kierownika budowy sporządzenia lub zapewnienia sporządzenia planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

Projektowany przepis nakłada na kierownika budowy obowiązek sporządzenia lub zapewnienia sporządzenia planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na placu budowy. Omawiany przepis projektu nowelizacji wprowadza do ustawy Prawo budowlane normę art. 5 pkt (b) Dyrektywy 92/57/WE. W myśl przepisu Dyrektywy, koordynatorzy ds.

bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zobowiązani są do sporządzenia lub spowodowania aby sporządzono plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Dyrektywie, plan ma uwzględniać specyfikę obiektu budowlanego. Art. 1 pkt 7 projektu nowelizacji wymienia rodzaje robót budowlanych, które rodzą szczególne zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa. Lista robót szczególnie niebezpiecznych odzwierciedla listę robót wymienionych w Załączniku 2 do Dyrektywy 92/57/WE – Niewyczerpująca lista robót rodzących szczególne ryzyka dla bezpieczeństwa i zdrowia robotników o których stanowi art. 2(a) Dyrektywy.

Art. 1 pkt 8 – Inne obowiązki kierownika budowy

Projektowany przepis uzupełnia zawartą w ustawie Prawo budowlane listę podstawowych obowiązków kierownika budowy. Konieczność przyjęcia projektowanego przepisu wynika z art. 5 pkt (a) i (c) oraz z art. 6 Dyrektywy 92/57/WE.

Art. 1 pkt 9 – Delegacja do wydania rozporządzenia

Projektowany przepis projektu przewiduje udzielenie ministrowi właściwemu do spraw architektury i budownictwa delegacji do określenia w drodze rozporządzenia warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy wykonywaniu robót budowlanych. Przepis zawiera szczegółowe wytyczne określające przedmiot rozporządzeń. Przedmiotem rozporządzeń ma być materia objęta Załącznikiem 4 do Dyrektywy 92/57/WE – Minimalne wymagania bezpieczeństwa i zdrowia dla placów budowy o których stanowi art.9(a) i art.10 ust.1(a)(i) Dyrektywy.

Art. 1 pkt 10 – Obowiązek inwestora zawiadomienia właściwego organu i projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem

Projektowane w przepisie projektu nałożenie na inwestora obowiązku zawiadomienia właściwego organu i projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem stanowi doprecyzowanie, zgodnie z zasadami ustawy Prawo budowlane, obowiązków inwestora wynikających z wdrożenia do prawa polskiego Dyrektywy 92/57/WE. Ponadto, projektowany przepis nakłada na inwestora obowiązek przekazania właściwemu organowi zawiadomienia o planowanej budowie. Taki sam obowiązek na inwestora lub nadzorcę projektu nakłada art. 3 ust. 3 Dyrektywy 92/57/WE. Treść zawiadomienia projekt określa zgodnie z Załącznikiem 3 do Dyrektywy 92/57/WE – Treść uprzedniego zawiadomienia o którym stanowi art. 3(3) akapit 1 Dyrektywy.

Art. 1 pkt 11 – Tablica informacyjna

Projektowany artykuł nowelizacji dostosowuje do wymogów Dyrektywy 92/57/WE, przepisy regulujące zasady umieszczania i treść tablicy informacyjnej o budowie (rozbiórce). Przepis

projektu określa treść tablicy informacyjnej zgodnie z Załącznikiem 3 do Dyrektywy 92/57/WE – Treść uprzedniego zawiadomienia o którym stanowi art. 3(3) akapit 1 Dyrektywy. Jednocześnie, projektowany przepis zwalnia kierowników określonych kategorii budów i robot budowlanych z obowiązku umieszczania tablicy informacyjnej. Rozwiązania przyjęte w projekcie odpowiadają rozwiązaniom przyjętym w art. 3 ust. 3 Dyrektywy 92/57/WE.

Wniosek

W konkluzji należy stwierdzić, że omawiany projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane jest projektem dostosowującym polskie prawo do prawa Unii Europejskiej.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**
Jacek Saryusz-Wolski

Sekr. Min. JSW/ /2001/DLE/gl

Warszawa, 07 maja 2001 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
p.o. Sekretarza Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jacka Saryusz-Wolskiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane (pismo nr RM 10-49-01) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Celem projektowanej ustawy jest wdrożenie do prawa polskiego:

- Dyrektywy Rady 89/106/EWG z 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych (Dz. Urz. nr L 220 z 30 sierpnia 1993 r., s.1),
- Dyrektywy Rady 92/57/WE z 24 czerwca 1992 r. dotyczącej wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa na tymczasowych lub ruchomych budowach (ósma szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16.1 Dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. nr L245 z 6 sierpnia 1992 r., s. 6),
- Dyrektywy Rady 85/384/EWG z 10 czerwca 1985 r. dotyczącej wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów poświadczających kwalifikacje zawodowe w dziedzinie architektury, a także środków mających ułatwić rzeczywistą realizację prawa do

swobodnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobody świadczenia usług (Dz. Urz. nr L 223 z 21 sierpnia 1985 r., s. 15).

I.

1. Przedmiotem projektowanej ustawy są niektóre aspekty systemu normalizacyjnego określone w Dyrektywie Rady 89/106/EWG z 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych.
2. W roku 1985 Rada przyjęła Uchwałę dotyczącą nowego podejścia do harmonizacji technicznej i norm (Dz. Urz. nr C136 z dnia 7 czerwca 1985), w której ustanowione zostały cztery zasady normalizacji obowiązujące we Wspólnocie Europejskiej:
 - a) legislacja europejska ogranicza się jedynie do ustanowienia tzw. wymogów zasadniczych, których spełnienie jest warunkiem korzystania ze swobody przepływu towarów we Wspólnocie,
 - b) normy techniczne, których spełnienie zapewnia zgodność produktu z wymogami zasadniczymi, zawarte są w „normach zharmonizowanych” (tzn. normach przygotowanych przez europejskie organizacje normalizacyjne),
 - c) stosowanie norm europejskich jest dobrowolne; producenci mogą stosować dowolne normy, jeśli tylko zapewniają one zgodność wyrobu z wymaganiami zasadniczymi,
 - d) wyroby wyprodukowane zgodnie z normami zharmonizowanymi korzystają z domniemania zgodności z odpowiednimi wymaganiami zasadniczymi.

Dyrektywy normalizacyjne, które realizują zasady określone w Uchwale Rady określa się mianem dyrektyw nowego podejścia. Jedną z nich jest Dyrektywa Rady 89/106/EWG z 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych.

3. Zgodnie z Dyrektywą projekt przewiduje wprowadzenie do ustawy Prawo budowlane pojęcia „wymagań zasadniczych”. W projektowanym art. 1 pkt 2b projektu zawarto określenie wymagań zasadniczych. Przyjęty w projekcie sposób określenia wymogów zasadniczych wiernie oddaje postanowienia Dyrektywy 89/106/EWG. Również katalog wymogów zasadniczych w projekcie odpowiada katalogowi wymogów zasadniczych przewidzianych Dyrektywą.
4. W myśl art. 1 ust. 3a projektu, do obrotu zostaną dopuszczone wyroby oznaczone znakiem CE, które zostały uznane za zgodne ze zharmonizowaną normą europejską wprowadzoną do zbioru Polskich Norm. Ponadto, z dniem przystąpienia Polski do Unii

Europejskiej, do obrotu dopuszczone zostaną wyroby mające niewielkie znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa, znajdujące się w wykazie wyrobów, wydanym przez Komisję Europejską na podstawie art. 4 ust. 5 Dyrektywy 89/106/EWG.

5. Projekt ustawy określa w art. 1 pkt 3c metody kontroli zgodności wyrobów oznaczonych znakiem CE ze zharmonizowaną normą europejską wprowadzoną do zbioru Polskich Norm. Przewidziane metody oceny zgodności są zgodne z metodami wskazanymi w Aneksie III – „Atestacja zgodności ze specyfikacją techniczną” do Dyrektywy 89/106/EWG.
6. Projekt przewiduje w art. 1 pkt 3c delegacje dla ministra właściwego do spraw budownictwa do określenia w drodze rozporządzeń:
 - systemów oceny zgodności wyrobów oznaczonych znakiem CE ze zharmonizowaną normą europejską wprowadzoną do zbioru Polskich Norm,
 - wymogów dla jednostek uczestniczących w ocenie zgodności,
 - wzoru znaku zgodności CE i sposobu znakowania wyrobów,
 - warunków i trybu udzielania, uchylania lub zmiany europejskich aprobat technicznych oraz opłat z tego tytułu,
 - polskich jednostek organizacyjnych upoważnionych do wydawania europejskich aprobat technicznych,
 - zakresu i formy europejskiej aprobaty technicznej.

Ponadto Minister ma wydać w formie rozporządzenia wykaz dopuszczonych do obrotu wyrobów budowlanych oznaczonych znakiem zgodności CE, dla których zgodnie z odrębnymi przepisami dokonano oceny zgodności ze zharmonizowanymi normami europejskimi wprowadzonymi do zbioru Polskich Norm, europejskimi aprobatami technicznymi lub normami krajowymi państw członkowskich uznanymi przez Komisję Europejską za zgodne z wymaganiami podstawowymi.

7. Część systemu normalizacyjnego uregulowanego Dyrektywą 89/106/EWG, w myśl projektu, ma być uregulowana w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw architektury i budownictwa. Takie rozwiązanie jest w pełni dopuszczalne. Wdrożenie w projektowanej ustawie przedmiotowej Dyrektywy przed wydaniem odpowiednich aktów wykonawczych nie obejmuje całej jej materii i dopiero wraz z ich przygotowaniem będzie można ocenić, czy Dyrektywę transponowano w całości i właściwie.
8. Ponieważ uczestnictwo polskich jednostek normalizacyjnych w europejskim systemie wydawania europejskich aprobat technicznych zależy od członkostwa w Unii

Europejskiej, odpowiednie rozporządzenia będą mogły być wydane dopiero z chwilą uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii.

II.

- I. Art. 118 a Traktatu o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej stanowi, że Rada wyda dyrektywy ustanawiające minimalne wymogi bezpieczeństwa i minimalne warunki pracy.
- D. Dyrektywa 92/57/WE dotycząca wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa na tymczasowych lub ruchomych budowach, nakłada w art. 8 na inwestora odpowiedzialność za prawidłowe wykonanie obowiązków związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa na budowach w każdym stadium inwestycji. W fazie przygotowania projektu, Dyrektywa wymaga by były uwzględniane ogólne zasady bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Projekt ustawy w art. 1 pkt 5 nakłada na inwestora obowiązek dbania o przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia począwszy od fazy projektowania a skończywszy na fazie wykonywania prac budowlanych.
- II. Zgodnie z Dyrektywą inwestor lub nadzorca projektu ma obowiązek wyznaczenia koordynatora ds. bezpieczeństwa i zdrowia. W myśl projektu (art. 1 pkt 7 projektu) koordynatorem ma być kierownik budowy. Jemu powierzono obowiązek sporządzenia lub zapewnienia sporządzenia planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Takie rozwiązanie odpowiada art. 3 Dyrektywy. Projekt ustawy zawiera, zgodnie z Dyrektywą, wytyczne co do treści planu bezpieczeństwa.
12. Projekt zmiany ustawy Prawo budowlane przewiduje w art. 1 pkt 8 uzupełnienie katalogu obowiązków kierownika budowy o obowiązki związane z koordynacją realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem na budowie oraz nakłada na kierownika obowiązek czuwania aby plan bezpieczeństwa był dostosowany do postępu robót. Proponowany przepis koresponduje z art. 5 Dyrektywy.
13. W myśl art. 1 pkt 6a projektu, w wypadku gdy projektant obiektu budowlanego do opracowania projektu angażuje inne osoby, koordynując wykonane przez te osoby opracowania projektowe, musi on uwzględniać zasady bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Przepis powyższy odpowiada art. 4 dyrektywy.
14. Projekt ustawy w art. 1 pkt 11 zastępuje dotychczasowy przepis o obowiązku umieszczania tablicy informacyjnej na budowach. W proponowanym brzmieniu przepis nakładając obowiązek umieszczania tablicy określa również jej treść. Obowiązek umieszczania tablicy informacyjnej projekt nowelizacji nakłada tylko w odniesieniu do prac budowlanych, przy których zatrudnionych jest jednocześnie więcej niż 20 osób lub

wymagających więcej niż 500 osobodni. Jest to rozwiązanie identyczne z art. 3 ust. 1 Dyrektywy.

15. W myśl art. 1 pkt 9 projektu szczegółowe warunki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia projekt ustawy pozostawia do określenia w drodze rozporządzenia ministrowi do spraw architektury i budownictwa.

III.

16. Konieczność wprowadzenia przepisu dotyczącego uznawania dyplomów wynika z Dyrektywy Rady 85/384/EWG dotyczącej wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów poświadczających kwalifikacje zawodowe w dziedzinie architektury, a także środków mających ułatwić rzeczywistą realizację prawa do swobodnego prowadzenia działalności.
17. Projektowany przepis zwalnia osoby, którym jedno z państw Unii Europejskiej nadał tytuł zawodowy architekta za szczególne osiągnięcia, z konieczności ukończenia studiów wyższych uznanych w Polsce za równorzędne lub odbycia dwuletniej praktyki przy sporządzaniu projektów lub na budowie. Projekt przewiduje wejście tego przepisu w życie z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.
18. Wdrożenie wymienionej Dyrektywy stanowi jeden z punktów Priorytetu 2.5 NPPC: Dostosowanie polskiego prawa do dyrektyw sektorowych w zakresie uznawania kwalifikacji w zawodach: prawnik, weterynarz, farmaceuta, lekarz, położna, pielęgniarka, stomatolog i architekt.

W konkluzji stwierdzam, iż projekt ustawy o zmianie ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

SEKRETARZ
Komitetu Integracji Europejskiej

Jacek B. [signature]
Sekretarz Stanu

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Jerzy Kropiwnicki

Minister Rozwoju Regionalnego i Budownictwa

**Rozporządzenie
Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa
z dnia2001r
w sprawie warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia
przy wykonywaniu robót budowlanych**

Na podstawie art. 23a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 42 i Nr....., poz.....) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa warunki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy wykonywaniu robót budowlanych prowadzonych przez wykonawców takich robót, będących pracodawcami lub osobami fizycznymi wykonującymi roboty samodzielnie lub na własny użytek.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) zagospodarowaniu placu budowy - rozumie się przez to rozmieszczenie, zgodne z przepisami, obowiązującymi Polskimi Normami i zasadami wiedzy technicznej, na terenie budowy maszyn, urządzeń technicznych, składowisk materiałów i konstrukcji budowlanych, dróg kołowych i pieszych, sieci, rurociągów i przewodów instalacji oraz obiektów, pomieszczeń i urządzeń administracyjnych, socjalnych i sanitarnych, z uwzględnieniem warunków usytuowania i użytkowania istniejących i projektowanych obiektów,
- 2) koordynatorze do spraw bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w procesie budowlanym, zwanym dalej „koordynatorem” - rozumie się przez to osobę fizyczną lub prawną, której inwestor powierzył nadzór i koordynację nad zachowaniem bezpieczeństwa i ochrony zdrowia podczas wykonywania robót budowlanych,
- 5) planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, zwanym dalej „planem bezpieczeństwa” - rozumie się przez to określenie zagrożeń dla danej budowy oraz w odniesieniu do nich, organizacyjnych i technicznych środków bezpiecznego prowadzenia robót budowlanych i ochrony zdrowia pracowników.

§ 3.1. Przy wykonywaniu robót budowlanych stosuje się obowiązujące Polskie Normy oraz instrukcje producentów wyrobów budowlanych, maszyn, urządzeń i narzędzi.

2. Wykonawca robót budowlanych szczególnie niebezpiecznych, dla których nie ustalono minimalnych wymagań w rozporządzeniu, przepisach odrębnych lub w obowiązujących Polskich Normach, jest obowiązany opracować instrukcję bezpiecznego ich wykonywania.

3. Do robót budowlanych szczególnie niebezpiecznych należą roboty określone w przepisach art. 21a ust. 2 ustawy – Prawo budowlane, przepisach odrębnych oraz uznane za szczególnie niebezpieczne przez wykonawcę robót,

4. Pracodawca powinien zapoznać pracowników z instrukcją, o której mowa w ust. 1, przed rozpoczęciem robót.

Rozdział 2

Warunki przygotowania i prowadzenia robót budowlanych

§ 4. Uczestnicy procesu budowlanego są obowiązani współdziałać ze sobą w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w procesie przygotowania realizacji budowy, a także uwzględniać zalecenia i uwagi koordynatora.

§ 5. Do koordynowania pod względem bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w czasie przygotowania i realizacji budowy inwestor jest obowiązany zapewnić:

- 1) konsultowanie i opiniowanie rozwiązań projektowych - projektów budowlanych oraz rysunków i opisów służących realizacji obiektów,
- 2) opiniowanie i akceptację planu bezpieczeństwa oraz projektu zagospodarowania placu budowy,
- 3) konsultowanie i uzgadnianie z wykonawcą robót metod i technologii robót budowlanych, harmonogramów i kolejności robót oraz określanie czasu wymaganego do ich wykonania,
- 4) przygotowanie dokumentu zawierającego informacje dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, które należy stosować do wszystkich robót na budowie.

§ 6. Inwestor realizujący skomplikowane zamierzenie budowlane jest obowiązany do wyznaczenia co najmniej jednego koordynatora.

§ 7.1. Uczestników procesu budowlanego, stosownie do zakresu zadań obowiązuje zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przestrzeganie przez pracowników przepisów i zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia a także stosowanie niezbędnych środków ochrony zbiorowej i indywidualnej.

2. Stosowanie niezbędnych ochron indywidualnych obowiązuje także osoby przebywające na budowie i poruszające się w strefie bezpieczeństwa.

§ 8.1. Wykonawca robót budowlanych ma obowiązek stosowania bezpiecznych technik wykonywania tych robót.

2. Nadzór nad bezpieczeństwem pracy na budowie sprawuje uprawniony kierownik budowy lub kierownik robót.

3. Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i ochroną zdrowia na stanowiskach roboczych sprawują, stosownie do zakresu obowiązków, majster i brygadzysta.

§ 9. Pomieszczenia socjalne, higieniczno - sanitarne i służące do wypoczynku powinny odpowiadać wymaganiom określonym w przepisach odrębnych.

§ 10.1. Na budowie powinny być urządzone punkty pierwszej pomocy medycznej obsługiwane przez przeszkolonych w tym zakresie pracowników tak, aby w każdej chwili istniała możliwość wezwania właściwego personelu medycznego i udzielenia pierwszej pomocy poszkodowanym.

2. Na budowach zatrudniających jednocześnie więcej niż 100 osób należy wydzielić co najmniej jedno odpowiednio oznakowane pomieszczenie do udzielania pierwszej pomocy wyposażone w niezbędny sprzęt i środki medyczne,

§ 11.. Jeżeli roboty budowlane wykonywane są w odległości większej niż 500 m od punktu pierwszej pomocy, wówczas w miejscu pracy powinna znajdować się przenośna apteczka.

§ 12. W razie wypadku lub nagłego zachorowania przy wykonywaniu robót budowlanych w przypadku, jeżeli publiczna służba zdrowia nie może zapewnić szybkiego przewozu poszkodowanych, należy zapewnić pracownikom transport do punktu pomocy medycznej.

§ 13. Na budowie w widocznym miejscu powinny być umieszczone numery telefonów i adresy najbliższego punktu lekarskiego, straży pożarnej i policji.

Rozdział 3

Zagospodarowanie placu budowy

§ 14. Zagospodarowanie placu budowy powinno być zgodne z dokumentacją projektową i zapewniać bezpieczne a także bezkolizyjne wykonanie robót budowlanych.

§ 15. Zagospodarowanie placu terenu budowy powinno być wykonane przed rozpoczęciem zasadniczych robót, co najmniej w zakresie:

- 1) ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref bezpieczeństwa pracy,
- 2) dróg i przejść dla pieszych,
- 3) doprowadzenia niezbędnych mediów,
- 4) urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- 5) oświetlenia,
- 6) łączności telekomunikacyjnej.

§ 16. Teren budowy lub robót należy ogrodzić albo w inny sposób uniemożliwić wejście osobom nieupoważnionym oraz ich zbliżenie się do pracujących maszyn i urządzeń.

- § 17. Jeżeli roboty wykonywane są na terenie zakładów przemysłowych lub osiedli, a wykonanie ogrodzenia nie jest możliwe, należy oznaczyć granice terenu budowy za pomocą tablic, a w razie potrzeby zapewnić stały nadzór.
- § 18. Ogrodzenie terenu budowy powinno być wykonane w taki sposób, aby nie stwarzało zagrożenia dla ludzi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić co najmniej 1,50 m.
- § 19. Bramy należy zaopatrzyć w zabezpieczenia przed samoczynnym zamykaniem się.
- § 20. Dla pojazdów mechanicznych i rowerów należy w miarę możliwości wyznaczyć miejsca postoju (parkingi).
- § 21. Drogi dojazdowe powinny posiadać utwardzoną nawierzchnię i oznakowanie zgodnie z przepisami odrębnymi.
- § 22. Drogi i ciągi piesze na terenie budowy powinny być utrzymane w stanie zapewniającym bezpieczeństwo ruchu. Nie należy na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów.
- § 23. Szerokość ciągu pieszego powinna wynosić co najmniej 0,75m.
- § 24. Pochylnie przeznaczone do przenoszenia ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%.
- § 25. Spadki dróg komunikacyjnych dla wózków i taczek nie mogą być większe niż 8 %.
- § 26. Drogi dla taczek i wózków umieszczone nad poziomem terenu powyżej 1,0 m powinny być zabezpieczone.
- § 27. Przejścia dla pracowników, znajdujące się na pochylniach o spadku większym niż 15% należy zaopatrzyć w listwy nabite poprzecznie w odstępach co 0,4 m lub należy wykonać schody o szerokości nie mniejszej niż 0,70 m, co najmniej z jednostronną poręczą ochronną o wysokości 1,10 m.
- § 28. Przejścia i miejsca niebezpieczne powinny być oznakowane znakami ostrzegawczymi lub znakami zakazu oraz dobrze oświetlone.
- § 29. Wyjścia z magazynów oraz przejścia dla pieszych pomiędzy budynkami wychodzące na drogi powinny być zabezpieczone poprzecznymi poręczami ochronnymi o wysokości 1,10 m lub w inny sposób, np. przez labirynty.
- § 30. Przed skrzyżowaniem dróg z napowietrznymi liniami elektrycznymi należy ustawić oznakowane bramki, oświetlone w porze nocnej, wyznaczające dopuszczalny gabaryt przejeżdżającego sprzętu lub pojazdów.
- § 31.1. Miejsca niebezpieczne, w których istnieje zagrożenie spadania z góry przedmiotów lub materiałów należy oznakować i ogrodzić barierami lub taśmami. Przejścia należy zabezpieczyć daszkami ochronnymi, gdy nie ma możliwości wykonania zabezpieczeń przed spadaniem tych przedmiotów. Miejsca niebezpieczne, z których mogą spadać przedmioty nie mogą wynosić mniej niż 1/10 wysokości, jednak nie mniej niż 6,0m
2. Zabrania się organizować stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej.

- § 32. Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem i być nachylone pod kątem 45% w kierunku źródła zagrożenia. Pokrycie daszków powinno być szczelne i dostatecznie wytrzymałe na przebicie przez spadające przedmioty.
- § 33. W miejscach przejść i przejazdów szerokość daszka ochronnego powinna wynosić co najmniej o 1,0 m więcej niż szerokość przejścia lub przejazdu.
- § 34. Używanie daszków ochronnych jako rusztowań lub miejsc składowania narzędzi, sprzętu, materiałów jest zabronione.
- § 35. Na terenie budowy powinny być wyznaczone, utwardzone i odwodnione miejsca do składowania materiałów.
- § 36. W pomieszczeniach magazynowych należy umieścić tablice określające dopuszczalne obciążenie regałów magazynowych, a w magazynach kondygnacyjnych, także dopuszczalne obciążenia przypadające na jeden metr kwadratowy powierzchni stropu.
- § 37. Zabrania się podwieszania regałów magazynowych do konstrukcji dachu lub stropu.
- § 38. W razie przechowywania w magazynach materiałów wybuchowych, łatwopalnych lub toksycznych należy informację o tym zamieścić na tablicach ostrzegawczych umieszczanych w widocznych miejscach. Materiały te powinny być przechowywane i użytkowane zgodnie z przepisami odrębnymi i instrukcjami producenta.
- § 39. Materiały chemiczne szkodliwe dla zdrowia należy przechowywać w szczelnych opakowaniach, na których powinna być podana informacja producenta o ich nazwie, środkach profilaktycznych i ostrzeżenia o szkodliwości dla zdrowia lub życia.
- § 40. Składowiska materiałów budowlanych i urządzeń technicznych powinny być wykonane w sposób zabezpieczający przed możliwością wywrócenia, zsunięcia lub rozsunięcia się składowanych materiałów i elementów.
- § 41. Opieranie składowanych materiałów i elementów o płoty, słupy linii napowietrznych, budynki jest zabronione.
- § 42. Wchodzenie i schodzenie ze stosu powinno odbywać się przy użyciu drabiny lub schodni.
- § 43. Wyciąganie materiałów z dolnych warstw stosów oraz podkopywanie zwałów materiałów sypkich jest zabronione.
- Rozdział 4**
- Warunki ochrony zdrowia i socjalne**
- § 44. Wodę do picia i celów higieniczno-sanitarnych należy dostarczać w ilości nie mniejszej niż 20 litrów na jednego pracownika najliczniejszej zmiany.
- § 45. Na budowach wykonywanych dłużej niż określa ustawa – Prawo budowlane należy urządzić dla pracowników wydzielone pomieszczenia jadalni i szatni oraz do gotowania napojów, suszarnie odzieży, umywalnie i ustępy.

§ 46.1. Na budowach trwających krócej niż określa ustawa – Prawo budowlane, jeżeli pracownicy nie mogą przebierać się poza budowę, należy im udostępnić szatnie, umywalnie i ustępy oraz pomieszczenia do odpoczynku i spożywania posiłków.

2. Pomieszczenia takie muszą być łatwo dostępne, przestronne i mieć miejsca siedzące.

§ 47. Na budowach, o których mowa w ustawie – Prawo budowlane, powinny być wydzielone pomieszczenia na odzież własną i roboczą oraz suszarnie odzieży roboczej zgodnie i pomieszczenia socjalno-sanitarne z przepisami odrębnymi.

§ 48. W pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi powinno być zapewnione ogrzewanie zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami oraz wytycznymi technologicznymi.

§ 49. Przed wejściami do pomieszczeń obiektów zaplecza budowy należy, w miarę potrzeby, zainstalować urządzenia do czyszczenia obuwia i odzieży.

Rozdział 5

Ogólne minimalne wymagania dotyczące miejsc pracy usytuowanych w budynkach oraz w obiektach poddawanych remontowi lub przebudowie

§ 50.1. Stosy składowanych materiałów, lub elementów budowlanych usytuowane w pobliżu miejsc pracy, które mogą w jakikolwiek sposób wpływać na bezpieczeństwo i ochronę zdrowia pracowników powinny być stabilne i bezpieczne.

2. Strefy zagrożenia wynikające ze składowisk niedostatecznie stabilnych należy ogrodzić i oznakować, a osobom nieupoważnionym uniemożliwić dostęp. Pracowników wykonujących pracę w tych strefach należy wyposażać w środki zapewniające bezpieczeństwo i ochronę zdrowia.

3. Strefy usuwania odpadów powinny być oznaczone i wygradzone, a same odpady należy usuwać przy pomocy urządzeń ograniczających ich rozrzut i pylenie.

§ 51.1. Na czas wymiany podłóg i podłoży pod posadzkami na ciągach komunikacyjnych i transportowych należy ułożyć pomosty wyrównujące poziomy.

2. Otwory w stropach należy zabezpieczyć przed spadaniem przedmiotów i wpadnięciem osób poprzez wykonanie barier lub ich przykrycie.

3. Ściany i inne przegrody o małej sztywności w czasie montażu lub wznoszenia należy zabezpieczyć przed ich przewróceniem się.

4. Osoby pracujące na stropach nie obudowanych ścianami lub na dachach należy wyposażać w środki ochrony indywidualnej zabezpieczające przed spadnięciem. Krawędzie stropów i

dachów należy obudować barierami lub w inny sposób zabezpieczyć pracowników przed spadnięciem z wysokości.

§ 52.1. Instalacje mediów powinny być zaprojektowane, wykonane i użytkowane w sposób nie stwarzający zagrożenia wybuchem, pożarem lub porażeniem prądem.

2. Rurociągi doprowadzające media powinny być oznakowane w sposób zgodny z obowiązującymi Polskimi Normami i przepisami odrębnymi. Pracownicy powinni być zapoznani z symbolami oznaczeń. Przed rozpoczęciem robót należy ustalić istniejące trasy przebiegu mediów, ich właściwości chemiczne i fizyczne. W zależności od tych ustaleń w projekcie bezpiecznej organizacji robót oraz w czasie wykonywania robót budowlanych powinny być podejmowane zabezpieczenia stanowiące o bezpiecznym wykonaniu tych robót.

3. Drogi ewakuacyjne powinny odpowiadać wymaganiom przepisów techniczno-budowlanych oraz przepisów o ochronie przeciwpożarowej.

§ 53.1. Na terenie budowy powinien znajdować się niezbędny sprzęt do gaszenia pożaru oraz w zależności od potrzeb, system detektorów i alarmów pożarowych dostosowany do charakteru budowy, rozmiarów i sposobu wykorzystania pomieszczeń, wyposażenia budowy, fizycznych i chemicznych właściwości substancji znajdujących się na budowie oraz w ilości wynikającej z liczby zagrożonych osób. Ponadto sprzęt ten powinien odpowiadać wymaganiom przepisów odrębnych.

2. Urządzenia gaśnicze, o których mowa w ust. 1, powinny być regularnie sprawdzane, konserwowane i uzupełniane zgodnie z wymaganiami producentów.

3. Gaśnice ręczne powinny być łatwo dostępne i proste w użyciu oraz oznaczone w sposób trwały i czytelny.

§ 54.1. System wentylacji powinien działać sprawnie i zapewniać wymaganą wymianę powietrza.

2. W miejscach wykonywania robót należy ograniczać przeciągi, a na stanowiskach pracy wymagających wysiłku fizycznego, jeżeli w pomieszczeniu wydzielają się pary lub gazy o intensywnym zapachu lub mające działanie szkodliwe dla zdrowia, należy zapewnić dostateczny dopływ świeżego powietrza.

3. Jeżeli potrzeba ochrony zdrowia pracowników wymaga zastosowania systemu wentylacyjnego, system ten powinien być uruchamiany automatycznie lub włączany przez pracowników przed wejściem w strefę zagrożenia.

4. W strefach zagrożonych wydzielaniem się par lub gazów o właściwościach wybuchowych, wentylatory powinny być wykonane w obudowie dostosowanej do szczególnych warunków ochrony przeciwwybuchowej.

§ 55.1. Pracownicy nie powinni być narażeni na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia lub niebezpiecznych, a w szczególności takich jak hałas, wibracje, promieniowanie elektromagnetyczne, pyły i gazy o natężeniach i stężeniach przekraczających warunki dopuszczone przez obowiązujące Polskie Normy.

2. Jeżeli pracownicy muszą wejść do strefy, w której atmosfera może zawierać substancje wybuchowe, palne lub toksyczne albo szkodliwe, atmosfera tej strefy powinna być monitorowana przy pomocy czujników alarmujących stany niebezpieczne, a także należy podjąć odpowiednie środki zapobiegające zagrożeniom.

3. W przestrzeniach zamkniętych, w których atmosfera charakteryzuje się niewystarczającą zawartością tlenu lub występują czynniki o stężeniach nie przekraczających wartości dopuszczalnych, pracownik wykonujący zadanie powinien być obserwowany i ubezpieczony w celu zapewnienia mu natychmiastowej ewakuacji i skutecznej pomocy.

4. Roboty budowlane związane z impregnacją drewna lub innych materiałów powinny być wykonywane przez pracowników zapoznanych z występującymi zagrożeniami i instrukcją producenta dotyczącą posługiwania się stosowanymi środkami impregnacyjnymi.

5. Pracowników, u których występują objawy uczulenia na środki chemiczne nie należy zatrudniać przy robotach impregnacyjnych.

6. W czasie wykonywania robót impregnacyjnych jest zabronione:

- 1) palenie tytoniu,
- 2) spożywanie posiłków,
- 3) dotykanie rękami ciała, zwłaszcza oczu,

7. Niezwłocznie po zakończeniu robót impregnacyjnych oraz w przerwach przeznaczonych na posiłki, pracownicy są zobowiązani starannie umyć się ciepłą wodą z mydłem.

8. Miejsca i pomieszczenia przeznaczone do impregnacji należy zaopatrzyć w sprzęt przeciwpożarowy, dostosowany do rodzaju używanego środka impregnacyjnego oraz ogrodzić i zaopatrzyć w odpowiednie napisy ostrzegawcze.

9. W pomieszczeniach zamkniętych, w których są wykonywane roboty impregnacyjne należy zainstalować wentylację mechaniczną.

10. Źródła wody znajdujące się w pobliżu miejsc, w których wykonywane są roboty impregnacyjne, należy zabezpieczyć przed zanieczyszczeniem środkami impregnacyjnymi.

§ 56.1. Stanowiska pracy, pomieszczenia i drogi komunikacji powinny być w miarę możliwości oświetlone światłem dziennym.

2. Skrzydła otwieranych części okien nie mogą stanowić zagrożenia dla pracowników.

3. Jeżeli światło naturalne jest niewystarczające do wykonywania robót oraz w porze nocnej należy stosować oświetlenie sztuczne o natężeniu zgodnym z obowiązującymi Polskimi Normami.

4. W razie konieczności źródła światła sztucznego mogą być stosowane jako przenośne. Ich konstrukcja i obudowa oraz sposób zasilania w energię elektryczną nie mogą powodować zagrożenia porażenia prądem elektrycznym.

5. Sztuczne źródła światła nie powinny powodować:

- 1) wydłużonych cieni,
- 2) olśnienia wzroku,
- 3) zmiany barwy znaków lub zakłócać odbioru i postrzegania sygnałów oraz znaków drogowych,
- 4) narażenia na wypadki z innych przyczyn.

§ 57.1. Otwory komunikacyjne w przegrodach budowlanych, takie jak drzwi i bramy, powinny odpowiadać przepisom techniczno-budowlanym.

2. Drzwi rozsuwane powinny być wyposażone w urządzenia zapobiegające wypadnięciu ich z prowadnic lub wykołnieniu.

3. Drzwi i bramy otwierane do góry powinny być wyposażone w mechanizm zapobiegający ich przypadkowemu opadnięciu.

4. Drzwi i bramy rozwierane powinny być wyposażone w urządzenia uniemożliwiające przypadkowe ich zamknięcie w szczególności spowodowane siłą wiatru.

5. Drogi ewakuacyjne oraz drzwi i bramy wzdłuż nich powinny być odpowiednio oznakowane.

6. W bezpośrednim sąsiedztwie bram dla ruchu kołowego powinny być zlokalizowane furtki, które należy oznaczyć w widoczny sposób.

7. Drzwi i bramy zamykane i otwierane mechanicznie powinny otwierać się bez stwarzania ryzyka urazu oraz posiadać dodatkowe mechanizmy do ręcznego otwierania na wypadek przerwy w dopływie energii elektrycznej.

8. Schody ruchome i podnośniki w budynku powinny funkcjonować bezpiecznie. Strefy zagrożenia powinny być trwale i jednoznacznie oznakowane.

9. Mechanizmy napędowe schodów ruchomych i podnośników powinny być obudowane i niedostępne dla osób nieupoważnionych.

10. Mechanizmy schodów ruchomych i podnośników powinny być dostępne wyłącznie dla osób pracujących przy ich montażu, konserwacji lub remoncie.

11. Schody ruchome i pochylnie powinny mieć zamontowane łatwo rozpoznawalne i łatwo dostępne urządzenia do ich zatrzymania.

12. Drogi komunikacyjne powinny być zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami oraz z zastosowaniem zbiorowych środków ochrony.

13. Drogi komunikacyjne powinny mieć:

1) trwale i ustabilizowane podłoże,

2) trwałą, wytrzymałą i stabilną konstrukcję nośną,

3) zabezpieczenie przed upadkiem z wysokości balustradą składającą się z bariery ochronnej o wysokości minimum 1,10 m, umieszczonej powyżej środka ciężkości człowieka wraz z ewentualnym ładunkiem, krawężnika o wysokość 0,15 m przy podłożu pomostu i zabezpieczenia co najmniej jedną poziomą przegrodą w połowie wysokości bariery ochronnej.

14. Praca na wysokości powinna być wykonywana z użyciem środków ochrony zbiorowej takich jak w szczególności pomosty, podesty ruchome lub z właściwym wyposażeniem w środki ochrony indywidualnej.

§ 58.1 W czasie układania w pomieszczeniach posadzek i wykładzin podłogowych lub ściennych z zastosowaniem mas palnych, wybuchowych lub zawierających rozpuszczalniki oraz pokrywania podłóg lakierem rozpuszczalnym lub innymi materiałami o podobnych właściwościach należy na czas wykonywania robót i wyparowania rozpuszczalników:

1) usunąć otwarte źródła ognia na odległość co najmniej 30 m od tych pomieszczeń,

2) wyłączyć instalację elektryczną, a w razie potrzeby do oświetlenia stosować światło elektryczne w szczelnej oprawie połączone przewodem OP z punktem zasilania znajdującym się poza tą częścią obiektu, w której wykonywane są roboty,

3) zapewnić efektywną wentylację,

4) używać obuwia nie powodującego iskrzenia,

5) nie rzucać narzędzi wykonanych z materiałów iskrzących.

2. Przed wejściem do budynku i do poszczególnych pomieszczeń, o których mowa w ust. 1, należy umieścić tablice ostrzegawcze o pracy z materiałem łatwo zapalnym i zakazujące palenia tytoniu.

3. Roboty, o których mowa w ust. 1, powinny być wykonywane pod stałym nadzorem technicznym.

4. Palenie tytoniu oraz zbliżanie się pracowników do otwartych źródeł ognia w ubraniach roboczych nasyconych parami rozpuszczalników jest zabronione.

§ 59.1. Wykonywanie robót malarskich przy użyciu drabin rozstawnych jest dozwolone tylko do wysokości nie przekraczającej 4 m od poziomu podłogi.

2. Drabiny należy zabezpieczyć przed poślizgiem i rozsunięciem.

§ 60.1. Wewnętrzne roboty malarskie z zastosowaniem składników wydzielających szkodliwe dla zdrowia substancje lotne należy wykonywać przy zapewnieniu warunków intensywnej wentylacji pomieszczeń, uwzględniającej właściwości fizykochemiczne materiałów.

2. W czasie wypalania w pomieszczeniach na elementach budowlanych starych farb olejnych należy zapewnić efektywną wentylację.

3. W pomieszczeniach, w których są prowadzone roboty malarskie roztworami wodnymi, należy wyłączyć instalacją elektryczną.

4. Malowanie farbami zawierającymi trujące składniki jest dozwolone tylko przy użyciu pędzla.

§ 61.1. Obróbka kamieni na placu budowy powinna być dokonywana w ogrodzonym miejscu bez dostępu osób nie zatrudnionych.

2. Stanowiska robocze oddalone od siebie o mniej niż 3 m powinny być zabezpieczone ekranami o wysokości co najmniej 2 m,

3. W pomieszczeniu, w którym w czasie wykonywania obróbki i elementów występuje wydzielanie się pyłu należy na stanowisku roboczym zainstalować wentylację z miejscowym wyciągiem powietrza.

4. W czasie stosowania sprężonego powietrza do obróbki płaszczyzn kamienia pracownicy powinni używać sprzętu ochrony osobistej.

§ 62.1 Wymiary pomostów i ramp powinny być dostosowane do wymiarów przeładowywanych ładunków.

2. Rampy załadownicze powinny być wyposażone w bariery chroniące pracowników przed upadkiem.

§ 63.1. Powierzchnie stanowisk roboczych powinny zapewniać swobodę ruchu niezbędną do wykonania pracy oraz być wyposażone w odpowiednie urządzenia i narzędzia.

2. Stanowiska robocze o zmiennym usytuowaniu w czasie wykonywania czynności, powinny być regularnie poddawane sprawdzeniu pod względem ich stabilności, zamocowań oraz zabezpieczeń przed upadkiem osób i przedmiotów. Sprawdzenia należy dokonać po każdej zmianie usytuowania, po każdej przerwie w pracy trwającej dłużej niż 7 dni i po każdym silnym wietrze, opadach śniegu lub oblodzeniu.

Rozdział 6

Urządzenia elektro-energetyczne

§ 64. Urządzenia elektryczne powinny być wykonane, utrzymywane i eksploatowane zgodnie z przepisami i obowiązującymi Polskimi Normami.

§ 65. Roboty związane z podłączaniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą urządzeń elektrycznych powinny być wykonywane przez osoby posiadające uprawnienia określone w przepisach odrębnych.

§ 66.1. Zabronione jest sytuowanie stanowisk roboczych, składowisk materiałów i elementów budowlanych lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod liniami napowietrznymi lub w odległości bliższej liczonej w poziomie od skrajnych przewodów niż:

- 1) - 5 m – dla linii WN do 15 kV,
- 2)-10 m – dla linii WN do 30 kV,
- 3)-15 m – dla linii WN do 110 kV,
- 4) 30 m – dla linii WN powyżej 110 kV,

jeżeli przepisy odrębne w tym zakresie nie przewidują inaczej.

2. W czasie robot budowlanych z zastosowaniem żurawi lub urządzeń załadowniczo-wyładowczych należy zachowywać odległości podane w ust. 1 mierzone do najdalej wysuniętego punktu ruchomego lub stałego elementu tych urządzeń lub do ładunku transportowanego na tych urządzeniach.

3. Przed wykonywaniem robót budowlanych maszynami lub urządzeniami bezpośrednio pod linią wysokiego napięcia należy uzgodnić bezpieczne warunki pracy z jej właścicielem.

4. Żurawie samojezdne, koparki i inne urządzenia ruchome, które mogą zbliżyć się na niebezpieczną odległość do napowietrznych lub kablowych linii elektroenergetycznych należy wyposażyć w sygnalizatory napięcia.

§ 67. Rozdzielnice budowlane prądu elektrycznego znajdujące się na terenie budowy powinny być zabezpieczone przed dostępem nieupoważnionych osób zgodnie z przepisami odrębnymi.

§ 68. Połączenia przewodów elektrycznych z urządzeniami mechanicznymi powinny być wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy osób obsługujących takie urządzenia. Przewody powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi.

§ 69. Okresowa kontrola stanu stacjonarnych urządzeń elektrycznych pod względem bezpieczeństwa powinna odbywać się co najmniej jeden raz w miesiącu, natomiast kontrola stanu i oporności izolacji tych urządzeń, co najmniej dwa razy w roku oraz w czasie występowania warunków użytkowania najmniej korzystnych dla stanu izolacji tych urządzeń i ich oporności, a ponadto:

- 1) przed uruchomieniem urządzenia po dokonaniu zmian, przeróbek i napraw części elektrycznych i mechanicznych,
- 2) przed uruchomieniem urządzenia, jeżeli urządzenia były nieczynne przez okres jednego miesiąca lub dłużej,
- 3) przed uruchomieniem urządzenia po jego przemieszczeniu.

§ 70.1. W przypadku zastosowania ochronnego wyłącznika przeciwpożarowego w budowlanych urządzeniach elektrycznych należy sprawdzić jego działanie każdorazowo na początku każdej zmiany.

2. Kopie zapisu pomiarów skuteczności zabezpieczenia przed porażeniem prądem elektrycznym powinny znajdować się na budowie u kierownika budowy lub użytkownika urządzenia.

3. Dokonywane naprawy i przeglądy urządzeń elektrycznych powinny być odnotowane w książce konserwacji urządzeń lub w dokumentach identyfikacyjnych urządzenia.

§ 71.1. Miejsce wykonania robót, drogi na placu budowy, dojścia i dojazdy w czasie wykonywania robót powinny być oświetlone zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami. Jeżeli do wykonywania tych robót światło dzienne nie jest wystarczające oraz o zmroku i w nocy należy zapewnić oświetlenie sztuczne zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami.

2. Żurawie, maszty lub inne wysokie konstrukcje w porze nocnej i o zmroku powinny mieć oświetlenie pozycyjne zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami.

3. Punkty świetlne powinny być rozmieszczone, w sposób zapewniający odczytanie tablic i znaków ostrzegawczych oraz znaków sygnalizacji ruchu na placu budowy.

4. Słupy z punktami świetlnymi na drogach znajdujących się na placu budowy powinny być rozmieszczone wzdłuż dróg i na ich skrzyżowaniach. Na łukach dróg, przy jednostronnym oświetleniu, słupy należy ustawiać po zewnętrznej stronie łuku.

Rozdział 7

Maszyny, urządzenia, narzędzia

§ 72 Maszyny, urządzenia i narzędzia zmechanizowane, które nie posiadają znaku bezpieczeństwa „B” lub w których zdemontowane zostały urządzenia zabezpieczające, nie powinny być użytkowane.

§ 73. Maszyny i urządzenia eksploatowane na budowie, które posiadają świadectwa wymaganych badań lub podlegają dozorowi technicznemu, powinny posiadać dokumenty uprawniające do ich eksploatacji i być dostępne dla organów kontroli w miejscu ich pracy.

§ 74. Wykonawca robót budowlanych stosujący maszyny i urządzenia nie podlegające dozorowi technicznemu powinien we własnym zakresie zorganizować nadzór nad nimi.

§ 75. Liczba pracowników niezbędna do obsługi maszyn i urządzeń powinna być określona w instrukcji techniczno – ruchowej maszyny lub urządzenia.

§ 76.1. Instalacje, maszyny i wyposażenie, w tym narzędzia ręczne zarówno napędzane jak i nie napędzane, powinny być:

- 1) właściwie zaprojektowane i wykonane z uwzględnieniem zasad ergonomii,
- 2) utrzymywane w stanie zapewniającym ich sprawność,
- 3) stosowane wyłącznie do prac, do jakich zostały zaprojektowane,
- 4) obsługiwane przez przeszkolonych pracowników.

2. Instalacje i wyposażenie znajdujące się pod ciśnieniem powinny być sprawdzane i poddawane regularnym testom oraz kontrolom zgodnie z przepisami odrębnymi.

§ 77. Maszyny i urządzenia powinny posiadać oznaczenia informujące o parametrach eksploatacyjnych w szczególności takich jak dopuszczalny udźwig, nośność, ciśnienie, temperatura, uwidocznione w sposób trwały i wyraźny oraz być oznakowane i pomalowane w kolorach oznaczeń bezpieczeństwa.

§ 78. Przeciążanie maszyn i urządzeń ponad dopuszczalne obciążenie robocze jest zabronione, z wyjątkiem przeciążeń dokonanych w czasie badań i prób.

§ 79. Wykonywanie funkcji operatorów lub maszynistów dźwignic, maszyn budowlanych, kierowców wózków silnikowych i innych maszyn o napędzie silnikowym wymaga posiadania uprawnień wydanych przez właściwą komisję kwalifikacyjną.

§ 80.1. Operatorzy i maszyniści nie powinni opuszczać stanowisk pracy w czasie pracy maszyny lub urządzenia budowlanego. Operator lub maszynista powinien wchodzić na stanowisko pracy i schodzić wyłącznie po przeznaczonych do tego stopniach, schodach lub drabinach.

2. Operator lub maszynista, przed oddaleniem się od maszyny lub urządzenia będącego w ruchu, powinien zatrzymać silnik, maszynę lub urządzenie, a w razie potrzeby zahamować je oraz uniemożliwić jego uruchomienie przez nieupoważnione osoby.

§ 81. W przypadku stwierdzenia w czasie pracy uszkodzenia maszyny lub urządzenia budowlanego należy je niezwłocznie zatrzymać i wyłączyć dopływ energii elektrycznej.

§ 82. Ruchome części mechanizmów, maszyn i urządzeń zagrażające bezpieczeństwu powinny być zaopatrzone w osłony zapobiegające wypadkom.

§ 83. Na stanowiskach pracy przy maszynach i urządzeniach powinny być wywieszone instrukcje bezpiecznej obsługi i konserwacji.

§ 84.1. Stanowiska obsługi maszyn i urządzeń, które nie posiadają kabin, powinny być:

1) zadaszone i zabezpieczone przez spadającymi przedmiotami,

2) osłonięte ścianami w okresie zimowym.

2. Zabezpieczenia, o których mowa w pkt 1 i 2 nie mogą ograniczać widoczności operatora obsługującego stanowisko robocze.

§ 85. Maszyny i urządzenia przed rozpoczęciem pracy i przy zmianie obsługi powinny być sprawdzone pod względem sprawności technicznej i bezpiecznego użytkowania.

§ 86. Dokonywanie napraw, smarowania i czyszczenia maszyn i urządzeń będących w ruchu jest zabronione.

§ 87. Odtłuszczenie i oczyszczanie powierzchni i części maszyn i urządzeń benzyną etylizowaną jest zabronione.

§ 88. Zblocza jednokrążkowe i wielokrążkowe nie połączone na stałe z maszyną lub urządzeniami powinny być raz w roku poddawane próbie obciążenia.

§ 89. Wciągarka ręczna powinna być wyposażona w korbę bezpieczeństwa lub inne urządzenie spełniające warunki bezpieczeństwa.

§ 90.1. Przewody do sprężonego powietrza powinny być atestowane oraz mieć wytrzymałość dostosowaną do ciśnienia roboczego.

2. Używanie do sprężonego powietrza przewodów uszkodzonych lub o nie znanej wytrzymałości jest zabronione.

§ 91.1. Haki do przemieszczania ładunków powinny być atestowane.

2. Stosowanie haków żeliwnych, stalowych oraz spawanych jest zabronione.

3. Jeżeli przy przemieszczaniu ładunków zachodzi możliwość wysunięcia się zawiesia z gardzieli haka, należy stosować haki wyposażone w urządzenia zamykające gardziel.

4. Ocena stopnia zużycia haków i ustalenie ich przydatności do dalszej pracy powinna być przeprowadzana przed rozpoczęciem każdej zmiany roboczej.

5. Haki odkształcone lub pęknięte powinny być wymienione na nowe.

§ 92. Stosowanie elementów służących do zawieszania ładunku na haku, w szczególności takich jak pierścienie, ogniwa, pętle, których wymiary uniemożliwiają swobodne włożenie elementów na dno gardzieli haka, jest zabronione.

§ 93.1. Płyty do łączenia pojazdu z rampą lub drugim pojazdem powinny być zaopatrzone w zaczepy lub inne urządzenia zabezpieczające przed przesunięciem, a ich powierzchnie robocze powinny uniemożliwiać poślizg i posiadać obrzeża zabezpieczające przed wypadnięciem ładunku.

2. Płyty, o których mowa w ust.1 powinny być trwale oznaczone z wyraźnym napisem informującym o dopuszczalnym obciążeniu roboczym.

§ 94. Pomosty i stojaki używane do przeładunku powinny odpowiadać wymaganiom wytrzymałościowym i ich dopuszczalne obciążenie powinno być trwale uwidocznione wyraźnym napisem.

§ 95.1. Pomosty lub rampy przeznaczone do przejazdu pojazdów i sprzętu powinny być szersze o 1,2 m od gabarytów pojazdów i zabezpieczone poręczami ochronnymi oraz zawierać prowadnice dla kół pojazdów.

2. Prędkość pojazdów na pomostach i rampach nie powinna przekraczać 5 km/h.

§ 96. Do przemieszczania ładunków płynnych lub plastycznych oraz materiałów żrących i parzących powinny być stosowane specjalne pojemniki, a do ładunków płynnych w balonach palety ze ścianami bocznymi.

§ 97. Podstawki ładunkowe i palety powinny mieć powierzchnie i krawędzie gładkie.

§ 98.1. Zawiesia budowlane podnośnikowe powinny mieć atest producenta.

2. Pętle zawiesi z lin powinny być łączone za pomocą splatania i zaciskania zgodnie z obowiązującą Polską Normą lub instrukcją producenta.

3. Dopuszczalne obciążenie robocze zawiesi dwu i wielocięgnowych powinny być uzależnione od wielkości kąta wierzchołkowego mierzonego po przekątnej między cięgnami i wynosić:

1) przy kącie 0,783 rad (45°) – 90%

2) przy kącie 1,566 rad (90°) – 70%

3) przy kącie 2,092 rad (120°) – 50%

dopuszczalnego obciążenia zawiesia w układzie pionowym.

4. Kąt rozwarcia cięgien zawiesia nie powinien być większy niż 2,092 rad (120°).

5. Przy użyciu zawiesia wielocięgnowego dla określenia obciążenia roboczego należy przyjmować stan, że pracują tylko dwa cięgna.

6. Przy użyciu dwóch zawiesi o obwodzie zamkniętym, ich łączne obciążenie nie powinno być większe niż wielkość obciążenia roboczego przewidzianego dla jednego zawiesia.

7. Dopuszczalne obciążenie robocze dla zawiesi wykonanych z łańcuchów użytkowanych w temperaturach poniżej -20°C należy obniżyć o 50%.

8. Zawiesia wykonane z lin stalowych lub łańcuchów powinny być kontrolowane zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami, jeżeli nie spełniają ich wymagań i niezwłocznie wycofane z eksploatacji.

9. Na zawieszu należy umieścić napis określający jego udźwig.

§ 99. Ładunek powinien być ułożony na środku transportu w sposób uniemożliwiający w czasie przewozu jego rozsypywanie, wylanie, spadanie, przemieszczenie się lub przewrócenie i nie powinien przesłaniać pola widzenia obsługującemu.

§ 100. Środki transportu do przewozu butli z gazami technicznymi, kwasami lub innymi żrącymi cieczami powinny być wyposażone w urządzenia zabezpieczające ładunek przed wypadnięciem lub przemieszczeniem się.

§ 101. Ręczne wózki szynowe, których pochylenie toru jest większe niż 1%, powinny być wyposażone w sprawnie działające hamulce.

§ 102.1. Stałe przenośniki taśmowe powinny być wyposażone w wyłączniki bezpieczeństwa umieszczone w łatwo dostępnych i dobrze oświetlonych miejscach oraz, jeżeli nie posiadają wyłączników linkowych, w odstępach nie większych niż 0,025 m.

2. Jeżeli co najmniej dwa przenośniki pracują w jednym ciągu, powinny być wyposażone w wyłączniki linkowe usytuowane po stronie obsługi.

3. Kąt pochylenia i dopuszczalna szybkość taśmy powinny być dostosowane do rodzaju ładunku.

4. Części ruchome i wirujące przenośników znajdujące się w zasięgu pracy robotników powinny być zabezpieczone osłonami, a złącza końców taśmy gumowej przenośników powinny być obustronnie gładkie.

5. Mechanizmy służące do zmiany kąta nachylenia ramy przegubowej przewoźnego przenośnika powinny być tak ustawione i zabezpieczone, aby całkowicie uniemożliwiały samoczynną zmianę położenia ramy.

6. Dokonywanie zmiany kąta nachylenia ramy przenośnika w czasie jego ruchu jest zabronione.

§ 103.1. Złącza szyn jezdnych powinny być zbocznikowane w sposób nie utrudniający dylatacji termicznej szyn.

2. Na końcach torów jezdnych żurawi powinny być umieszczone sprężyste odboje ustawione na wysokości zderzaków żurawia.

§ 104.1. Lina nawijana na bęben powinna mieć taką długość, aby przy najniższym położeniu haka żurawia na bębnie pozostawały co najmniej 3 zwoje, nie licząc odcinka liny służącego do przymocowania jej do bębna.

2. Lina nawijana na bęben powinna być nawinięta poniżej jego górnej krawędzi o co najmniej grubość jednej średnicy liny i podobnie, łańcuch powinien być nawinięty na bęben o wysokości równej co najmniej jednej szerokości ogniwa łańcucha.

3. Bębny o wielowarstwowym nawijaniu liny lub łańcucha powinny być zaopatrzone w urządzenia zapewniające prawidłowe ułożenie każdej warstwy.

4. Współczynnik bezpieczeństwa dla nośnych lin żurawi powinien odpowiadać co najmniej liczbie 5, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

§ 105. Żuraw o napędzie elektrycznym powinien być wyposażony w dodatkową ochronę przeciw porażeniu prądem elektrycznym.

§ 106.1. Jeżeli drzwi kabiny znajdują się na wysokości powyżej 20 cm ponad pomostami przy kabinie należy zainstalować schodki lub stałe drabinki z poręczami ułatwiające wejście.

2. W okresie zimowym w kabinie powinna być zapewniona temperatura min. + 15°C, a w okresie letnim temperatura w kabinie nie powinna przekraczać temperatury zewnętrznej.

3. Maszynista powinien mieć możliwość sterowania żurawiem i obserwowania terenu pracy z pozycji siedzącej.

§ 107. Żuraw powinien być zaopatrzony w tablicę znamionową z oznaczeniem dopuszczalnego udźwigu, a jeżeli ma udźwig zmienny powinien być podany jego wymagany udźwig przy określonych położeniach wysięgnika.

§ 108.1 Odległość pomiędzy skrajnią podwozia lub platformy obrotowej żurawia a zewnętrznymi częściami konstrukcji montowanego budynku lub jego zabezpieczeń tymczasowych, bądź stosami składowanych materiałów lub elementów powinna wynosić co najmniej 0,75 m.

2. Zabronione jest:

1) składowanie materiałów pomiędzy skrajnią żurawia lub pomiędzy torowiskiem żurawia a konstrukcją budynku lub jego tymczasowymi zabezpieczeniami,

2) przechodzenie osób w czasie pracy żurawia pomiędzy budynkiem a podwoziem żurawia lub wychylanie się przez otwory w budynku,

- 3)przewożenie ludzi żurawiem w pojemniku, skrzyni lub w jakikolwiek inny sposób,
- 4)pozostawianie zawieszonego elementu lub innego ładunku na haku żurawia w czasie przerwy w pracy lub po jej zakończeniu,
- 5)podnoszenie żurawiem zamrożonych lub zakleszczonych przedmiotów oraz wrywanie słupów, jak również w szczególności przedmiotów o nie znanej masie, przeciąganie wagonów kolejowych,
- 6)instalowanie dodatkowych lamp oświetleniowych na konstrukcjach żurawia.

§ 109.1. Maszynista żurawia oraz brygada montażowa i brygada transportowa powinni stosować system sygnalizacji dźwiękowej i wzrokowej, określony w obowiązujących Polskich Normach.

2.Osoba upoważniona do podawania sygnałów, zwana hakowym jest obowiązana do używania w czasie pracy odpowiednich opasek sygnalizacyjnych na obu rękawach.

§ 110. Poziome przemieszczanie ładunku żurawiem powinno odbywać się na wysokości co najmniej 1 m ponad przedmiotami znajdującymi się na drodze przenoszonego ładunku.

§ 111. W czasie mechanicznego załadunku i rozładunku w szczególności elementów prefabrykowanych, materiałów budowlanych lub ziemi, przemieszczanie ich bezpośrednio nad ludźmi lub nad kabiną kierowcy jest zabronione.

§ 112. W czasie transportu elementów prefabrykowanych przewożenie osób na ładunku lub obok niego jest zabronione.

§ 113. Roboczy zasięg haka żurawia powinien być większy o co najmniej o 0,5 m, od położenia środka masy montowanego elementu lub miejsca układanego ładunku.

§ 114. Podnoszenie ładunku przy ukośnym ułożeniu liny żurawia jest zabronione.

§ 115. Stanowisko maszynisty dźwigu przyściennego powinno znajdować się w odległości nie mniejszej niż 6 m od konstrukcji wyciągu, przy czym operator powinien mieć możliwość obserwacji ruchu platformy na całej wysokości dźwigu.

§ 116. Nad stanowiskiem roboczym załadunku materiałów z poziomu terenu na platformę dźwigu powinien być wykonany daszek ochronny. Daszek ten powinien wystawać co najmniej 2 m licząc od zewnętrznej krawędzi platformy w kierunku miejsca dostawy materiałów.

§ 117. Dźwig budowlany powinien być wyposażony w urządzenia sygnalizacyjne, umożliwiające porozumiewanie się między stanowiskiem obsługi a odbioru.

§ 118. Dostęp z pomostów roboczych do platformy ładunkowej szybowych dźwigów przyściennych, powinien być zabezpieczony ruchomymi zaporami o wysokości 1,5 m w odległości 0,3 m od krawędzi pomostu roboczego.

§ 119.1. Platformy obrotowe dźwigów powinny być zabezpieczone przed samoczynnym obracaniem się oraz posiadać obudowę uniemożliwiającą wypadanie ładunku.

2. Ładunek przewożony na platformie dźwigu powinien być zabezpieczony przed zmianą położenia.

§ 120.1. Podniesienie i opuszczenie kosza betoniarki powinno być poprzedzone sygnałem umownym, w szczególności dźwiękowym

2. Wchodzenie pod podniesiony kosz betoniarki jest zabronione.

§ 121. Podawanie mieszanki betonowej lub zaprawy za pomocą pomp powinno być zgodne z instrukcją techniczno-ruchową.

§ 122. Pomiedzy stanowiskiem odbioru mieszanki betonowej lub zaprawy a operatorem pompy należy zapewnić sygnalizację.

§ 123.1. Przewody do transportu mieszanki betonowej lub zaprawy powinny mieć łagodne łuki. Przewody po zakończonej pracy należy przepłukiwać wodą lub mlekiem wapiennym w czasie uniemożliwiającym stężenie zaprawy.

2. Przejeżdżanie lub chodzenie po przewodach służących do transportu mieszanki betonowej lub zaprawy jest zabronione.

3. Przed przystąpieniem do przenoszenia, rozbierania lub przedłużania przewodów należy uprzednio wyłączyć pompę i zredukować w przewodach ciśnienie do zera.

4. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w pracy pompy lub przewodów podawanie mieszanki betonowej lub zaprawy należy niezwłocznie przerwać i podjąć czynności podane w instrukcji obsługi pompy.

5. W razie zatkania się przewodu przepychanie go od strony wylotu jest zabronione.

§ 124. W czasie rozłączania i oczyszczania przewodu należy zawsze stosować ekran lub okulary ochronne.

§ 125. Zwiększenie ciśnienia w przewodach ponad dopuszczalne jest zabronione.

§ 126. Narzędzia powinny odpowiadać wymaganiom ergonomii i posiadać odpowiednie certyfikaty lub oświadczenia producenta o zgodności z obowiązującymi Polskimi Normami. Narzędzia zmechanizowane powinny posiadać znak bezpieczeństwa „B”.

§ 127.1. Użytkowanie i posługiwanie się narzędziami powinno być zgodne z instrukcją producenta.

2. Wszelkie samowolne przeróbki narzędzi są zabronione.

§ 128. Używanie narzędzi uszkodzonych w sposób zagrażający bezpieczeństwu oraz nie odpowiadających normom i warunkom technicznym jest zabronione.

§ 129. Narzędzia do pracy udarowej, w szczególności takie jak młotki, przecinaki, przebijaki nie mogą posiadać:

- 1) uszkodzonych zakończeń roboczych,
- 2) rozklepów i ostrych krawędzi w miejscu ręcznego uchwytu,
- 3) pęknięć, zadr,
- 4) rękojeści krótszych niż 0,15 m.

§ 130. Rozmiar kluczy do nakrętek należy dostosować ściśle do wymiarów nakrętek. Odkręcanie i zakręcanie nakrętek kluczem przedłużonym rurą lub innym narzędziem jest zabronione.

§ 131. Kliny, przecinaki lub przebijaki stosowane do przecinania bądź przebijania elementów metalowych lub rozbijania konstrukcji budowlanych powinny mieć uchwyty nie krótsze niż 0,7 m.

§ 132.1. W czasie używania osadzaków do wstrzeliwania kołków należy stosować środki zabezpieczające pracowników przed wypadkami.

2. Obsługa osadzaka może być powierzona wyłącznie uprawnionemu pracownikowi, który obowiązany jest stosować się do szczegółowych przepisów określonych w instrukcji obsługi.

§ 133. Narzędzia ręczne o napędzie elektrycznym należy kontrolować zgodnie z instrukcją producenta lub zgodnie z obowiązującą Polską Normą. Wyniki kontroli powinny być notowane i przechowywane przez kierownika budowy.

§ 134.1. Najwyższe dopuszczalne stężenie tlenku węgla w powietrzu w pomieszczeniach ogrzewanych nie może przekraczać 30 mg/m^3 powietrza.

2. Jeżeli urządzenia grzewcze powodują stężenie tlenku węgla większe niż 30 mg/m^3 wówczas gazy spalinowe z urządzeń grzewczych powinny być odprowadzone na zewnątrz.

§ 135. Zasilanie urządzeń grzewczych zużytymi olejami oraz dolewanie paliwa do czynnego grzejnika olejowo-gazowego i stosowanie paliw łatwo zapalnych jest zabronione.

§ 136.1. Przy zastosowaniu grzejników gazowych odległość pomiędzy butlą gazową a grzejnikiem nie powinna być mniejsza niż 2 m.

2. Pozostawienie bez nadzoru czynnych grzejników gazowych jest zabronione.

§ 137. Stosowanie koksowników do przesuszania pomieszczeń zamkniętych jest zabronione.

§ 138. Przebywanie pracowników w pomieszczeniach osuszanych urządzeniami grzewczymi, wydzielającymi szkodliwe dla zdrowia spaliny w stopniu przekraczającym dopuszczalne stężenie jest zabronione.

§ 139.1. Do pomieszczeń, o których mowa w § 137, dostęp mogą mieć wyłącznie pracownicy obsługujący urządzenia grzewcze mający nad nimi nadzór. Mogą oni przebywać w tych pomieszczeniach przez okres czasu niezbędny do zabezpieczenia eksploatacji i dozoru tych urządzeń.

2. Przed wejściem do pomieszczeń, o których mowa w §137, należy je przewietrzyć, a po wejściu do nich zachować niezbędne środki ostrożności.

Rozdział 8

Rusztowania budowlane ruchome i podesty robocze

§ 140.1. Rusztowania i podesty robocze powinny być wykonywane zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami.

2. Rusztowania systemowe nieznormalizowane powinny być wytwarzane zgodnie z dokumentacją projektową i poddane przez producenta badaniom na zgodność z aktualnymi wyma-

ganiami konstrukcyjnymi i materiałowymi określonymi w kryteriach oceny wyrobów pod względem bezpieczeństwa. Elementy rusztowań powinny być w sposób trwały oznaczone znakiem bezpieczeństwa „B”.

3.Elementy innych rusztowań niż wymienione w ust.2 powinny być wytwarzane zgodnie z projektem indywidualnym.

4.Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być dokonywane zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami, z instrukcją producenta lub z projektem indywidualnym.

§ 141. Pracownicy zatrudnieni przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy ruchomych podestów roboczych powinni być przeszkoleni w zakresie ich budowy i posiadać uprawnienia zawodowe wydane przez odpowiednie jednostki organizacyjne.

§ 142.1. Użytkowanie rusztowania dopuszczalne jest po dokonaniu jego odbioru przez pracownika nadzoru uprawnionego do odbioru technicznego rusztowania.

2. Odbiór rusztowania powinien być potwierdzony zapisem w dzienniku budowy oraz protokołem odbioru technicznego.

3.Zapis w dzienniku budowy oraz w protokole odbioru technicznego rusztowania powinien określać między innymi:

- 1)użytkownika i przeznaczenie,
- 2) wykonawcę montażu z podaniem danych, jak firma, osoba uprawniona, kontakt,
- 3)dopuszczalne obciążenia pomostów i konstrukcji,
- 4)datę przekazania rusztowania do użytkowania.

§143.1. Na rusztowaniu lub ruchomym podeście roboczym powinna być wywieszona tablica określająca:

- 1). użytkownika i przeznaczenie,
- 2). wykonawcę montażu z podaniem danych, jak firma, osoba uprawniona, kontakt,
- 3) dopuszczalne obciążenia pomostów i konstrukcji,
- 4)data przekazania do użytkowania,
- 5)terminy kolejnych przeglądów.

2. Zabrania się obciążania pomostów rusztowań lub ruchomych podestów roboczych ponad określoną dla nich nośność.

3. Rusztowania i ruchome podesty robocze nie mogą być wykorzystywane do innych celów niż były przeznaczone.

§144. Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny:

- 1)posiadać pomost o powierzchni roboczej wystarczającej dla pracowników wykonujących roboty oraz do składowania narzędzi i niezbędnej ilości materiałów,
- 2)posiadać stabilną konstrukcję dostosowaną do przeniesienia obciążeń,

3)zapewnić bezpieczną komunikację i swobodny dostęp do stanowisk roboczych,

4)zapewnić możliwość wykonywania robót w pozycji nie powodującej nadmiernego wysiłku,

§145.1. Wchodzenie na rusztowania i schodzenie powinno odbywać się pionami komunikacyjnymi. Zabronione jest wspinanie się po elementach konstrukcyjnych.

2.Piony komunikacyjne i drabiny oraz pomosty podestów rusztowań należy utrzymywać w czystości, a w czasie zimy oczyszczać ze śniegu i lodu.

§ 146.1. Rusztowania stojakowe powinny mieć wydzielone bezpieczne pionami komunikacyjne.

2.Odległość najbardziej oddalonego stanowiska pracy od pionu komunikacyjnego rusztowania nie powinna być większa niż 20 m, a między pionami nie większa niż 40 m.

§ 147. Rusztowania należy ustawiać na podłożu ustabilizowanym i wyprofilowanym ze spadkiem umożliwiającym odpływ wód opadowych.

§ 148. Dla rusztowań nieznormalizowanych liczbę zakotwień oraz wielkość siły kotwiącej należy ustalać każdorazowo w projekcie rusztowania.

2. Składowa pozioma jednego zamocowania rusztowania nie powinna być mniejsza niż 5kN.

3.Zakotwienia rusztowania powinny być rozmieszczane zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową producenta.

4. Konstrukcja rusztowania nie powinna wystawać poza najwyżej położoną linię kotew więcej, niż 3,0 m a pomost roboczy nie powinien być umieszczony wyżej, niż 1,5 m ponad tą linią.

§ 149 Udźwig urządzenia do transportu materiałów na wysięgnikach mocowanych do konstrukcji rusztowania nie może przekraczać 1,5 kN.

§ 150.Rusztowanie z elementów metalowych powinno być uziemione i posiadać instalację odgromową, jeżeli takiego uziemienia nie posiada obiekt budowlany lub, jeżeli rusztowanie wystaje poza gabaryt obiektu.

§ 151.1. Rusztowania usytuowane w obrębie ciągów komunikacyjnych dla ruchu pieszego i kołowego wymagają zgody właściwych organów nadzorujących drogi oraz zastosowania wymaganych przez nie środków bezpieczeństwa. Środki bezpieczeństwa powinny być uwzględnione w projekcie organizacji robót budowlanych.

2. Rusztowanie, o których mowa w ust. 1 powinno posiadać co najmniej:

1)zabezpieczenia przed spadaniem przedmiotów z rusztowania,

2)zabezpieczenie przechodniów przed możliwością powstania urazów oraz zniszczeniem odzieży przez elementy konstrukcyjne rusztowania.

§ 152. Rusztowania usytuowane bezpośrednio przy drogach, ulicach oraz w miejscach przejazdów i przejść dla pieszych powinny posiadać daszki ochronne i być osłonięte siatkami ochronnymi.

§ 153.1 W czasie montażu i demontażu rusztowań pracownicy są zobowiązani do stosowania urządzeń zabezpieczających przed ich spadnięciem z wysokości.

2. Przed wznoszeniem lub demontażem rusztowań należy wyznaczyć i ogrodzić strefę niebezpieczną.

§ 154.1. Równoczesne wykonywanie robót na różnych poziomach rusztowania jest dopuszczalne pod warunkiem zachowania odstępów między stanowiskami roboczymi, określonymi w technologii wykonywania robót. Rusztowanie powinno posiadać odpowiednie zabezpieczenia.

2. W przypadkach innych niż określone w ust. 1, odległości bezpieczne wynoszą w poziomie co najmniej 5 m, a w pionie wynikają z zachowania co najmniej jednego szczelnego pomostu, nie licząc pomostu, na którym roboty są wykonywane.

§ 155. Montaż, eksploatacja i demontaż rusztowań oraz podestów usytuowanych w sąsiedztwie napowietrznych linii elektroenergetycznych mogą być wykonywane, jeżeli linie są usytuowane poza strefą niebezpieczną. W innym przypadku, przed rozpoczęciem robót linie napowietrzne powinny być wyłączone spod napięcia.

§ 156 Montaż i demontaż rusztowań i ruchomych podestów roboczych jest zabroniony:

- 1) jeżeli o zmroku nie zapewniono oświetlenia pozwalającego na dobrą widoczność,
- 2) w czasie gęstej mgły, opadów deszczu, śniegu oraz gołoledzi,
- 3) w czasie burzy lub wiatru o prędkości przekraczającej 10 m/sek.

§ 157. Używanie w szczególności beczek, skrzyń, cegieł, bloków betonowych jako pomostów roboczych lub podpór rusztowań jest zabronione.

§ 158. Pozostawianie narzędzi przy krawędziach pomostów rusztowań lub ruchomych podestów roboczych jest zabronione.

§ 159. Pozostawianie materiałów i narzędzi na pomostach rusztowań i ruchomych podestów roboczych po zakończeniu pracy jest zabronione.

§ 160. Zrzucanie elementów demontowanych rusztowań i ruchomych podestów roboczych jest zabronione.

§ 161.1. Wchodzenie i schodzenie pracowników na pomost ruchomego podestu roboczego jest dozwolone, jeżeli pomost znajduje się w najniższym położeniu lub w położeniu przewidzianym do wchodzenia oraz jest wyposażony w zabezpieczenia zgodnie z projektem.

2. Na pomoście ruchomego podestu roboczego nie powinno przebywać jednocześnie więcej osób, niż przewiduje instrukcja producenta.

3. Wykonywanie gwałtownych ruchów, przechylenie się przez poręcze, gromadzenie materiałów i narzędzi po jednej stronie ruchomego podestu roboczego oraz opieranie się o ścianę obiektu budowlanego przez osoby znajdujące się na podeście jest zabronione.

4. Łączenie ze sobą dwóch sąsiednich ruchomych podestów roboczych oraz przechodzenie z jednego na drugi jest zabronione.

§ 162. Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być sprawdzane przez osoby uprawnione po silnym wietrze, opadach atmosferycznych i przerwach roboczych dłuższych niż 10 dni oraz okresowo nie rzadziej niż raz w miesiącu.

§ 163. W czasie burzy i przy wietrze o prędkości większej niż 10 m/sek. pracę na ruchomym podeście roboczym należy przerwać, pomost podestu opuścić do najniższego położenia i zabezpieczyć przed przemieszczaniem.

§ 164.1. W przypadku braku dopływu prądu elektrycznego przez dłuższy okres czasu, znajdujący się w górze pomost ruchomego podestu roboczego należy opuścić za pomocą ręcznego urządzenia.

2. Naprawa ruchomych podestów roboczych może być dokonywana w ich najniższym położeniu.

§ 165. Droga przemieszczania kolumnowych rusztowań przesuwnych powinna być wyrównana, utwardzona, odwodniona i o spadku nie przekraczającym 1%.

§ 166. Rusztowania przesuwne powinny być zabezpieczone przed przypadkowym przemieszczeniem.

§ 167. Przemieszczanie rusztowań przesuwnych wraz z przebywającymi na nim ludźmi jest zabronione.

Rozdział 9

Roboty na wysokości

§ 168.1. Pracownicy budowlani przebywający na stanowiskach pracy, z wyłączeniem stanowisk na rusztowaniach koźlowych, znajdujących się na wysokości powyżej 1 m od poziomu podstawy powinni być zabezpieczeni przed spadnięciem. Dotyczy to również przejść i dojść do tych stanowisk oraz do klatek schodowych.

2. Wysokość stanowisk pracy na rusztowaniach koźlowych nie może być większa niż 2 m.

§ 169.1. Do zabezpieczeń stanowisk pracy na wysokości przed spadnięciem należy stosować środki o działaniu zespołowym, w szczególności jak bariery, siatki ochronne.

2. Stosowanie ochron osobistych jak szelki bezpieczeństwa jest możliwe tylko wówczas, jeżeli nie ma możliwości stosowania środków o działaniu zespołowym.

§ 170. Bariery ochronne powinny składać się z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m i poręczy ochronnej umocowanej na wysokości 1,10 m. Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić częściowo lub całkowicie w sposób zabezpieczający pracowników przed spadnięciem. Wolna przestrzeń pomiędzy poziomymi elementami bariery nie może przekraczać 0,40 m, a pomiędzy elementami pionowymi 0,20 m.

§ 171. Otwory w stropach, na których prowadzone są roboty lub do których możliwy jest dostęp ludzi, należy szczelnie zakryć lub ogrodzić barierą.

§ 172. Pomosty robocze wykonane z desek lub bali powinny być dostosowane do zaprojektowanego obciążenia, szczelne i zabezpieczone przed zmianą położenia.

§ 173. Otwory na zewnątrz w ścianach budynku, stropach lub inne, których dolna krawędź znajduje się poniżej 0,8 m od poziomemu stropu lub pomostu, należy zabezpieczyć.

§ 174. Otwory pozostawione w czasie wykonywania robót w ścianach i stropach, a zwłaszcza otwory na wyjścia na drzwi, balkony, szyby dźwigów oraz inne otwory w stropach, powinny być niezwłocznie zabezpieczone.

§ 175.1. Wykonawca powinien przewidzieć miejsce i sposób umocowania linek asekuracyjnych szelek bezpieczeństwa pracowników.

2. Miejsce zamocowania linki asekuracyjnej powinno znajdować się około 1,5 m ponad miejscem przebywania pracownika.

§ 176.1. Przemieszczane w poziomie stanowisko robocze powinno mieć zapewnione mocowanie końcówki linki asekuracyjnej do pomocniczej liny ochronnej lub prowadnicy poziomej, zamocowanej na wysokości około 1,5 m wzdłuż przejścia.

2. Wytrzymałość i sposób zamocowania prowadnicy, o której mowa w ust.1, powinny uwzględniać obciążenie dynamiczne spadającego pracownika.

§ 177.1. W przypadku, gdy zachodzi konieczność przemieszczania stanowiska pracy w pionie, linka asekuracyjna szelek bezpieczeństwa powinna być zamocowana do prowadnicy pionowej za pomocą urządzenia samohamującego.

2. Długość linki asekuracyjnej szelek bezpieczeństwa nie powinna być większa niż 1 m.

§ 178. Po 5 latach od dnia wejścia w życie przepisów rozporządzenia, linki asekuracyjne szelek bezpieczeństwa powinny być wyposażone w miarę potrzeby w urządzenia samohamujące i amortyzatory spadania.

§ 179. Amortyzatory spadania nie są wymagane, jeżeli linki asekuracyjne są mocowane do linek urządzeń samohamujących ograniczających wystąpienie siły dynamicznej w momencie spadania, a zwłaszcza aparatów bezpieczeństwa lub pasów bezwładnościowych.

§ 180.1. Drabiny bez pałaków, których długość przekracza 4 m, przed podniesieniem lub zamontowaniem powinny być wyposażone w prowadnicę pionową umożliwiającą założenie urządzenia samohamującego połączonego z linką asekuracyjną szelek bezpieczeństwa.

2. Prowadnica pionowa z urządzeniem samohamującym może być zamocowana na wznoszonej konstrukcji drabiny, na klamrach lub szczeblach w odległości od osi drabiny nie większej niż 0,4 m.

§ 181.1. Pracownicy korzystający z urządzeń krzesełkowych, drabin linowych lub wiszących podestów roboczych powinni być dodatkowo zabezpieczeni przed spadnięciem z wysokości za pomocą prowadnicy pionowej zamocowanej niezależnie od lin nośnych drabiny, krzesełka lub podestu.

2. Prowadnica pionowa, o której mowa w ust.1, powinna być naciągnięta w sposób umożliwiający przesuwanie w górę aparatu samohamującego.

3. Prowadnica pionowa, o której mowa w ust.1, powinna być zabezpieczona przed odchylaniem się większym niż o 2,0 m. Urządzenia zabezpieczające przed odchylaniem się lin powinny umożliwiać przesuwanie się urządzenia samohamującego.

4. Długość linki asekuracyjnej łączącej szelki bezpieczeństwa z aparatem samohamującym nie powinna przekraczać 0,5 m.

§ 182. Pracownicy zatrudnieni przy budowie, remoncie lub konserwacji w szczególności obiektów szkieletowych, wieżowych, masztowych, wymagających stosowania ochron osobistych powinni posiadać przeszkolenie alpinistyczne, przejść specjalistyczne badania lekarskie i być wyposażeni w atestowany sprzęt niezbędny do wykonywania takich robót.

Rozdział 10

Roboty ziemne

§ 183. Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót.

§ 184.1. W przypadku prowadzenia robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie w szczególności sieci instalacji elektrycznej, gazowej, centralnego ogrzewania, wodociągowej lub kanalizacji, w projekcie organizacji robót należy określić bezpieczną odległość i sposób wykonywania robót. Kierownik budowy powinien zapewnić fachowy nadzór nad tymi robotami.

2. W przypadku odkrycia w czasie wykonywania robót ziemnych nie oznaczonych w planie przewodów instalacji, niewybuchów lub przedmiotów trudnych do identyfikacji, należy przerwać roboty do czasu ustalenia ich rodzaju i sposobu dalszego prowadzenia robót.

3. W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i opatrzyć napisami ostrzegawczymi oraz zawiadomić o tym właściwe organy.

4. Prowadzenie robót ziemnych bezpośrednio przy instalacjach podziemnych powinno odbywać się ręcznie przy użyciu łopat. Stosowanie w takich przypadkach kilofów jest zabronione.

§ 185.1. W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób nie zatrudnionych przy tych robotach, należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy ustawić bariery ochronne zaopatrzone w czerwone światło ostrzegawcze.

2. Poręcze barier przy wykopach powinny znajdować się na wysokości 1,10 m nad terenem i w odległości nie mniejszej niż 1 m od krawędzi wykopu.

3. Niezależnie od ustawienia barier przy wykopach w wypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa, wykop należy przykryć szczelnie balami.

4. W przypadku przykrycia wykopu, w miejsce barier ochronnych, o których mowa w ust. 3 teren robót można oznaczyć za pomocą barier z lin lub taśm z tworzyw sztucznych, umieszczonych wzdłuż wykopu na wysokości 1,10 m i w odległości 1 m od krawędzi wykopu.

§ 186. Jeżeli teren, na którym są wykonywane roboty ziemne, nie może być skutecznie ogrodzony, wykonawca robót powinien zapewnić stały dozór.

§ 187.1. Wykopy o ścianach pionowych nie umocnionych bez rozparcia lub podparcia mogą być wykonywane tylko do głębokości 1 m w gruntach zwartych w przypadkach, jeżeli teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu.

2. Wykopy bez umocnień o głębokości większej niż 1 m lecz nie większej od 2 m można wykonywać, jeżeli pozwalają na to wyniki badań gruntu i dokumentacja geologiczno-inżynierska.

3. Zabezpieczenie ścian wykopów o głębokości większej niż 1 m powinno być określone w projekcie organizacji budowy.

4. Deskowanie ażurowe ścian wykopów można stosować tylko w gruntach zwartych.. Nie wolno go stosować w okresie zimowym.

§ 188. W czasie wykonywania wykopów ze skarpami o nachyleniu bezpiecznym zgodnym z obowiązującą Polską Normą należy:

1)w pasie terenu przylegającego do górnej krawędzi skarpy, na szerokości równej trzykrotnej głębokości wykopu, wykonać spadki umożliwiające łatwy odpływ wód opadowych w kierunku od wykopu,

2)likwidować naruszenie struktury gruntu skarpy usuwając naruszony grunt, z zachowaniem bezpiecznego nachylenia w każdym punkcie skarpy,

3)sprawdzać stan skarpy po deszczu, mrozie lub po dłuższej przerwie w pracy.

§ 189. W czasie wykonywania wykopów wąskoprzestrzennych koparką pracownicy powinni wykonywać obudowę wyłącznie w zabezpieczonej części wykopu lub zastosować obudowę prefabrykowaną z użyciem wcześniej przewidzianych urządzeń mechanicznych.

§ 190.1. Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1 m od poziomu terenu należy wykonać bezpieczne dojście do wnętrza wykopu.

2. Odległość pomiędzy dojsciami do wnętrza wykopu nie powinna przekraczać 20 m.

3. Wchodzenie do wykopu i wychodzenie po rozporach oraz przemieszczania pracowników urządzeniami służącymi do wydobywania urobku jest zabronione.

§ 191. Każdorazowe rozpoczęcie robót w wykopie wymaga sprawdzenia stanu jego obudowy lub skarp.

§ 192.1. Jeżeli jednocześnie roboty odbywają się w wykopie z transportem urobku, wykop powinien być przykryty szczelnym i wytrzymałym pomostem z pozostawieniem luku transportowego.

2. Pojemniki do transportu urobku powinny być załadowane poniżej górnej ich krawędzi.

§ 193.1. Składowanie urobku i materiałów jest zabronione, jeżeli:

1) ściany są obudowane w odległości mniejszej niż 0,6 m od krawędzi wykopu,

2) ściany wykopu nie są obudowane w strefie klina odłamu gruntu.

§ 194. Ruch środków transportowych obok wykopów powinien odbywać się poza granicą klina odłamu gruntu.

§ 195.1. W czasie zasypywania obudowanych wykopów deskowanie należy rozpoczynać od dna wykopu i stopniowo usuwać je, w miarę zasypywania wykopu,

2. Deskowanie można usuwać jednorazowo z wykopów wykonanych:

- 1) w gruntach spoistych na głębokości nie większej niż 0,5 m,
- 2) w pozostałych gruntach na głębokości nie większej niż 0,3 m.

§ 196. W czasie wykonywania robót ziemnych sposobem mechanicznym należy wyznaczyć w terenie strefę bezpieczeństwa.

§ 197. W czasie wykonywania robót ziemnych nie należy dopuszczać do tworzenia się nawisów gruntu.

§ 198. Koparka w czasie pracy powinna być ustawiona od wykopu w odległości co najmniej 0,60 m poza granicę klina odłamu gruntu.

§ 199. Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką, nawet w czasie postoju, jest zabronione.

§ 200. W czasie kruszenia skał lub gruntów materiałami wybuchowymi należy stosować przepisy odrębne.

§ 201. Podgrzewanie lub rozmrażanie gruntu może być przeprowadzone zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa opracowaną przez wykonawcę robót.

§ 202. Zamrażanie gruntu może odbywać się na podstawie projektu i instrukcji bezpiecznego wykonywania robót.

§ 203.1. Wykonywanie robót w studni przez pojedynczego pracownika jest dozwolone pod warunkiem wyposażenia go w urządzenia zapobiegające zatopieniu i w sprzęt ochronny eliminujący ryzyko upadku materiałów i przedmiotów oraz przy zachowaniu środków do pomiaru składu powietrza i dodatkowym ubezpieczeniu przez innego pracownika znajdującego się na zewnątrz studni.

2. W czasie wydobywania urobku z dna studni należy:

- 1) załadować pojemnik poniżej jego górnej krawędzi,
- 2) sprawdzić zamocowanie pojemnika,
- 3) pracować w kaskach ochronnych.

§ 204. Zakładanie obudowy lub montaż rur w uprzednio wykonanym wykopie o ścianach pionowych i na głębokości poniżej 1 m, wymaga tymczasowego zabezpieczenia pracowników klatkami osłonowymi lub obudową prefabrykowaną.

§ 205.1. Grodzie i kesony powinny być:

- 1) zbudowane z materiałów trwałych o wymaganej w projekcie wytrzymałości,
- 2) wyposażone w urządzenia zapewniające pracownikom schronienie w przypadku wpływu wody lub innych materiałów.

2. Budowa, przebudowa lub demontaż grodzi albo kesonów powinny odbywać się pod nadzorem uprawnionej osoby.

3. Grodzie i kesony powinny być regularnie kontrolowane przez uprawnione osoby
4. W czasie wbijania grodzie pracownicy powinni znajdować się w odległości co najmniej 10m od miejsca ich wbijania.
5. W czasie wrywania grodzie pracownicy nie powinni przebywać w promieniu mniejszym od zasięgu pracy żurawia powiększonym o długość łącznie z zawiesiem.

§ 206. Roboty podziemne i podwodne powinny być prowadzone na podstawie projektu bezpiecznej organizacji robót, uwzględniającego zwłaszcza sposób:

- 1)obudowy szybów i tuneli,
- 2)zabezpieczenia i ewakuacji pracowników w przypadku napływu mas wody lub osunięcia urobku,
- 3)przewodzenia akcji ratowniczej i udzielania pierwszej pomocy,
- 4)wentylacji przestrzeni roboczej i komunikacyjnej,
- 5)oświetlenia roboczego i awaryjnego,
- 6)łączności i komunikacji,
- 7)adaptacji poprzez służowanie oraz czas pracy osób zatrudnionych w warunkach podwyższonego ciśnienia.

§ 207.1. W czasie prowadzenia robót ziemnych metodą bezodkrywkową należy zatrudnionym zapewnić bezpieczne połączenie stanowisk podziemnych roboczych ze stanowiskami roboczymi zlokalizowanymi na powierzchni terenu za pomocą szybów i tuneli obudowanych w sposób uwzględniający parcie ziemi i wód gruntowych.

2. Każda osoba zatrudniona w wyrobiskach podziemnych lub udająca się pod ziemię niezależnie od oświetlenia ogólnego, powinna posiadać przy sobie sprawnie działającą lampę z własnym zasilaniem zapewniającym nieprzerwane oświetlenie co najmniej przez 10 godzin.

3. Każdy odcinek budowy podziemnej powinien posiadać:

- 1)sprawny system łączności umożliwiający porozumiewanie się z podziemnych stanowisk roboczych ze stanowiskami na powierzchni ziemi oraz z pogotowiem zabezpieczającym
- 2)ustalony system alarmowania pracowników znajdujących się pod poziomem terenu i pogotowia zabezpieczającego na wypadek zagrożenia wymagającego wycofania pracowników z wyrobisk podziemnych.

4. Jeżeli zaistnieje zagrożenie bezpieczeństwa robót pod ziemią, osoba sprawująca dozór techniczny jest obowiązana do niezwłocznego wstrzymania robót na zagrożonych stanowiskach pracy i wycofania pracowników w bezpieczne miejsce. Dopuszcza się wykonywanie robót związanych z usunięciem zagrożenia.

5. Wyrobiska i pomieszczenia podziemne z dostępem dla ludzi powinny być przewietrzane w ten sposób, aby zawartość tlenu w powietrzu nie była mniejsza niż 19%. W przypadku, jeżeli zawartość tlenu jest mniejsza należy osoby znajdujące się w tych pomieszczeniach nie-

zwłocznie ewakuować w bezpieczne miejsce. Prace z zakresu ratownictwa i ewakuacji przeciwpożarowej należy wykonywać z zastosowaniem odpowiedniego sprzętu.

6. Temperatura powietrza w miejscu pracy nie powinna przekraczać $+28^{\circ}\text{C}$, w pomiarze dokonanym suchym termometrem.

7. Ilość powietrza doprowadzonego do wyrobisk powinna zapewniać utrzymanie wymaganego składu temperatury i powietrza. Objętość dostarczanego powietrza powinna wynosić co najmniej $6\text{ m}^3/\text{min}$. na jednego zatrudnionego najliczniejszej zmiany.

8. Prędkość ruchu powietrza w wyrobiskach korytarzowych powinna wynosić nie mniej niż $0,1\text{ m}/\text{sek}$. i nie więcej niż $8\text{ m}/\text{sek}$.

§ 208. Wykonawca robót tunelowych powinien posiadać zorganizowaną służbę wentylacyjną wyposażoną w przyrządy kontrolno-pomiarowe.

§ 209. Stan urządzeń wentylacyjnych należy systematycznie kontrolować, a stwierdzone usterki natychmiast usuwać.

§ 210. Wykonawca robót tunelowych powinien posiadać na powierzchni terenu odpowiednio wyposażony punkt pierwszej pomocy, czynny w czasie każdej zmiany roboczej, zaś na poszczególnych odcinkach, na których trwają roboty, punkty wyposażone w niezbędne środki opatrunkowe, leki i nosze.

§ 211. Po zakończeniu zmiany i wyjściu z tunelu pracownikom należy umożliwić korzystanie z natrysku.

§ 212. Tymczasowa obudowa wykopów i wyrobisk podziemnych nie powinna być eksploatowana dłużej niż 2 lata wówczas, jeżeli projekt zabezpieczeń nie przewiduje inaczej.

Rozdział 11

Roboty impregnacyjne i odgrzybieniowe

§ 213. Wyroby przeznaczone do impregnowania betonu, tynków, kamienia i ceramiki oraz środki służące do ochrony wyrobów budowlanych przed korozją biologiczną i jej zwalczania powinny być uznane za niebezpieczne zgodnie z przepisami odrębnymi.

§ 214. Wyroby impregnacyjne powinny być magazynowane i przechowywane zgodnie z zaleceniami producentów oraz z wymaganiami przepisów odrębnych.

§ 215. Roboty impregnacyjne i odgrzybieniowe powinny być wykonywane przez pracowników posiadających orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pracy ze szkodliwymi substancjami, potwierdzone wynikami badań lekarskich, przeprowadzanymi co najmniej raz na 6 miesięcy. Pracownicy u których stwierdzono objawy zatrucia lub uczulenia na stosowane wyroby do impregnacji powinni być odsunięci od kontaktu z tymi wyrobami,

§ 216. Pracownicy wykonujący roboty impregnacyjne lub odgrzybieniami powinni być przeszkoleni w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i poinformowani o grożących im niebezpieczeństwach oraz o postępowaniu w razie wypadku lub pożaru.

§ 217. Roboty impregnacyjne lub odgrzybieniami powinny być prowadzone zgodnie z projektem oraz z uwzględnieniem zaleceń i instrukcji producentów wyrobów impregnacyjnych,

§ 218.1. Stanowisko pracy powinno być przygotowane zgodnie z przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy ,

2.Teren, na którym będą prowadzone roboty impregnacyjne lub odgrzybieniami powinien być odpowiednio oznakowany, w tym tablicami ostrzegawczymi przed możliwością wywołania pożaru. Teren ten powinien być przygotowany w taki sposób, aby w szczególności w razie rozlania impregnatu nie nastąpiło skażenie środowiska,

3. W czasie wykonywania robót impregnacyjnych lub odgrzybieniamiowych nie należy prowadzić na tym samym stanowisku roboczym innych robót budowlanych zagrażających bezpieczeństwu pracowników, w szczególności w przypadku, gdy w pobliżu tych robót równocześnie, są prowadzone inne roboty impregnacyjne lub spawalnicze.

§ 219.1. Roboty związane z przygotowaniem impregnatów lub prowadzeniem robót impregnacyjnych powinny być wykonywane w oddzielnych pomieszczeniach lub na wydzielonych stanowiskach roboczych pod zadaszeniem. Pomieszczenia te i stanowiska powinny być wyposażone w odpowiednie do warunków oświetlenie, urządzenia sanitarne z zaopatrzeniem w zimną i ciepłą wodę oraz przeciwpożarowe i telekomunikacyjne z zaopatrzoną w środki dostosowane do występujących zagrożeń zdrowia podręczną apteczkę.

2.Pomieszczenia zamknięte powinny być wyposażone dodatkowo w wentylację grawitacyjną lub wymuszoną. Urządzenia elektryczne powinny być uziemione i wykonane w wersji przeciwwybuchowej,

3.Stanowiska robocze na budowie na otwartym powietrzu powinny być wydzielone, właściwie oznakowane i zabezpieczone poręczami przed wejściem osób nieupoważnionych,

§ 220. Prowadzenie robót impregnacyjnych w pomieszczeniach zamkniętych powinno mieć zapewnioną kontrolę stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Wartości stężeń substancji niebezpiecznych w środowisku pracy nie mogą przekraczać najwyższych dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych dla zdrowia określonych przepisami odrębnymi.

§ 221. Stanowiska robót impregnacyjnych lub odgrzybieniamiowych usytuowane na wysokościach, wewnątrz i na zewnątrz obiektów, powinny być przygotowane zgodnie z przepisami odrębnymi.

§ 222.1. Stanowiska robot impregnacyjnych usytuowane w zbiornikach zamkniętych i innych niebezpiecznych przestrzeniach zamkniętych, powinny być przygotowane zgodnie z przepisami odrębnymi.

2. W czasie robót z materiałami łatwo palnymi lub wybuchowymi należy zapewnić co najmniej 10-krotną wymianę powietrza na godzinę oraz stałą kontrolę zawartości w powietrzu tlenu i stężeń szkodliwych substancji,

§.223. Pracownicy wykonujący roboty związane z przygotowaniem podłoża pod impregnację i narażeni na pylenie powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej odpowiednio do wielkości zapylenia, w tym w kombinezony pyłoszczelne, okulary ochronne, rękawice ochronne, półmaski lub maski przeciwpyłowe z dopływem świeżego powietrza,

§.224. W czasie podgrzewania impregnatów należy przestrzegać przepisów przeciwpożarowych i wymaganych odległości.

§.225. Pracownicy wykonujący roboty impregnacyjne lub odgrzybieniewe powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej odpowiednie do występujących zagrożeń, w tym w odzież ochronną, a zwłaszcza fartuchy, spodnie i kurtki lub kombinezony, rękawice, obuwie okulary ochronne, maski z pochłaniaczem.

§.226. Odpady i pozostałości po wyrobach do impregnacji i robotach impregnacyjnych lub odgrzybieniewych należy traktować jako odpady niebezpieczne i unieszkodliwiać zgodnie z przepisami odrębnymi.

§.227.1. W czasie wykonywania robót metodą powlekania i natrysku szczotki i pędzle oraz końcówki urządzeń natryskowych powinny być osadzone na trzonkach z osłonami zapobiegającymi ściekaniu impregnatu na ręce pracownika,

2. Sprzęt ciśnieniowy służący do natrysku i opryskiwania powinien być przed użyciem sprawdzony przez upoważnioną osobę i odpowiadać wymaganiom dla urządzeń ciśnieniowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,

3. Podgrzewany impregnat może być pobierany po zgaszeniu otwartego ognia.

§.228.1. W czasie wykonywania robót metodą kąpieli zimnej i gorącej należy:

1) impregnację elementów prowadzić w wannach lub basenach o wymiarach dostosowanych do wymiarów impregnowanych elementów, wykonanych z materiałów nie wchodzących w reakcje z impregnatem, wyposażonych w otwory odpływowe i przelewowe połączone ze zbiornikami na zużyte impregnaty oraz w pokrywy,

2) wanny i baseny poniżej 1200 mm zabezpieczyć za pomocą krawężników, o wysokości co najmniej 150 mm i ogrodzeń, o wysokości co najmniej 1200 mm.

2. Posadzka wokół wanien i basenów powinna być zmywalna i uniemożliwiająca poślizg, o spadku w kierunku odpływu do zbiornika magazynującego na zużyte impregnaty,
3. Manipulacyjne prace załadownicze i wyładownicze powinny być w miarę możliwości zmechanizowane.

§.229. W czasie wykonywania robót:

- 1) metodą iniekcji i zastrzyków - należy przestrzegać przepisów odrębnych dotyczących robót z urządzeniami ciśnieniowymi,
- 2) metodą bandażowania - należy stosować pędzle przed przygotowaniem bandaży do nanoszenia impregnatów,
- 3) metodą suchej impregnacji - należy miejsce jej stosowania zabezpieczyć przed przeciągami.

§.230. W czasie wykonywania robót odgrzybieniovych:

- 1) wykonywanych na wysokości należy zabezpieczyć miejsce pracy zgodnie z §232,
- 2) w przypadku powstania dużego zapylenia przed przystąpieniem do robót należy pracowników wyposażyć w maski z dopływem świeżego powietrza zgodnie z §234,
- 3) roboty rozbiórkowe powinny być prowadzone zgodnie z przepisami odrębnymi

Rozdział 12

Roboty murarskie i tynkarskie

§ 231.1. Roboty murarskie i tynkarskie należy wykonywać z pomostów rusztowań.

2. Pomost rusztowania do robót murarskich powinien znajdować się poniżej wznoszonego muru na poziomie od 0,3 m do 1,5 m.

3. Pomost rusztowania do robót tynkarskich powinien znajdować się nie niżej niż 2 m od poziomu miejsca wykonywanych robót.

§ 232. Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich z drabin przystawnych jest zabronione.

§ 233. Chodzenie po świeżo wykonanych murach, przesklepieniach, płytach, stropach, przekryciach otworów i niestabilnych deskowaniach oraz wychylanie się poza krawędzie konstrukcji bez dodatkowego zabezpieczenia oraz opieranie się o bariery jest zabronione.

§ 234.1. Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich w wykopach dozwolone jest po uprzednim zabezpieczeniu ścian wykopów.

2. Jeżeli stanowisko pracy do wykonania ściany fundamentowej znajduje się pomiędzy skarpią wykopu a wznoszoną ścianą, szerokość stanowiska pracy powinna wynosić nie mniej niż 0,7 m.

§ 235.1. Stanowisko robocze należy stale utrzymywać w czystości i porządku. Rozlaną zaprawę murarską należy niezwłocznie usuwać.

2. Zrzucanie materiałów, narzędzi i innych przedmiotów z wysokości lub do wykopów jest zabronione.

Rozdział 13

Roboty ciesielskie

§ 236. Elementy konstrukcji ciesielskich powinny być przygotowane w warsztatach zaplecza budowy.

§ 237.1. Posługiwanie się obrabiarkami do drewna bez wymaganych osłon i innych zabezpieczeń jest zabronione.

2. Przy stanowiskach obsługi obrabiarek do drewna, a w szczególności pił tarczowych powinien znajdować się wykaz osób uprawnionych do ich obsługi.

§ 238. Roboty ciesielskie powinien wykonywać zespół liczący co najmniej dwie osoby.

§ 239. Cieśle zatrudnieni na budowie powinni być wyposażeni w zasobniki na narzędzia ręczne, które powinny uniemożliwiać wypadanie narzędzi oraz nie utrudniać im swobody ruchu.

§ 240. Ręczne podawanie w pionie długich materiałów, a w szczególności desek lub bali, jest dozwolone do wysokości 3 m.

§ 241. Roboty ciesielskie z drabin można wykonywać tylko do wysokości 3 m.

§ 242.1. W czasie montażu i rozbiórki deskowania należy podjąć środki zabezpieczające przed możliwością zawalenia się elementów podtrzymujących lub konstrukcji usztywniających rusztowanie.

2. O kolejności montażu i rozbiórki poszczególnych elementów deskowania lub rusztowania decyduje mistrz lub kierownik robót.

§ 243. Składowanie na rusztowaniach deskowań lub materiałów pochodzących z rozbiórki jest zabronione.

Rozdział 14

Roboty zbrojarskie i betoniarskie

§ 244.1. Stoły warsztatowe i maszyny zbrojarskie powinny być ustawione w pomieszczeniach zamkniętych lub pod wiatami.

2. Stoły warsztatowe do przygotowania zbrojenia powinny być mocno zbudowane i przytwierdzone do podłoża.

3. Stanowiska robocze zbrojarzy znajdujące się po obu stronach stołu należy oddzielić umieszczoną nad stołem siatką o wysokości 1 m o oczkach nie większych niż 20 mm.

4. Miejsca pracy przy stołach zbrojarskich i stanowiskach obsługi maszyn, powinny być wyposażone w drewniane pomosty lub z innych z materiałów trudno przewodzących ciepło.

§ 245.1. Transport prętów zbrojeniowych i kształtowników stalowych środkami ruchu kołowego powinien odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi.

2. Pręty zbrojeniowe w czasie transportu powinny być zabezpieczone przed poprzecznym i podłużnym przemieszczaniem się przez powiązanie drutem lub łańcuchem.

§ 246. Kabina kierowcy od strony skrzyni ładunkowej powinna być osłonięta płytą z blachy stalowej o grubości 3 mm.

§ 247.1. Poszczególne rodzaje elementów zbrojenia i kształtowników stalowych powinny być składowane oddzielnie na wyrównanym i odwodnionym podłożu albo na podkładach.

2. Chodzenie po ułożonych elementach zbrojenia jest zabronione.

§ 248.1. Elementy zbrojenia przenoszone za pomocą żurawi powinny być zawieszone stabilnie i zabezpieczone przed wysunięciem się.

2. Przemieszczane elementy zbrojenia należy opuszczać i układać ostrożnie. Rzucanie elementów zbrojenia jest zabronione.

3. Zabronione jest:

1) podchodzenie do transportowanego zbrojenia wcześniej niż w o położeniu wyższym, od 0,5 m ponad miejscem ułożenia,

2) chwytanie rękami za skrajne elementy zbrojenia układanego w formy.

§ 249. Kołowrotki do rozwijania zwojów stali zbrojeniowej oraz przestrzeń pomiędzy kołowrotkami a prościarkami powinny być ogrodzone.

§ 250. W czasie prostowania stali metodą wyciągania stanowiska pracy, miejsca zamocowania prętów oraz trasy z obu stron toru wyciągowego należy ogrodzić lub zabezpieczyć pracowników w inny sposób.

§ 251. Wprowadzanie końca pręta ze zwoju do prościarki należy dokonywać tylko po jej zatrzymaniu.

§ 252. W czasie cięcia prętów zbrojeniowych nożycami ręcznymi pręt cięty należy oprzeć obustronnie na kozłach lub na stole zbrojarskim.

2. Cięcie prętów zbrojeniowych o średnicy większej niż 20 mm nożycami ręcznymi jest zabronione.

3. W czasie przecinania mechanicznego prętów zbrojeniowych chwytanie ręką prętów w odległości mniejszej niż 50 cm od nożyc jest zabronione.

§ 253.1. Pręty o średnicy większej niż 20 mm należy odginać wyłącznie za pomocą urządzeń mechanicznych.

2. Zakładanie zbrojenia, przestawianie odbojnic lub trzpieni przy gięciu stali na mechanicznej giętarni dopuszczalne jest tylko przy unieruchomionej tarczy giętarki.

§ 254. W czasie dodawania do mieszanki betonowej środków chemicznych, roztwór należy przygotowywać w wydzielonych naczyniach i w wyznaczonych miejscach, a pracownicy zatrudnieni przy rozcieńczaniu środków chemicznych powinni być zaopatrzeni w sprzęt ochrony indywidualnej.

§ 255. Pojemniki do transportu mieszanki betonowej powinny być wyposażone w klapy łatwo otwieralne oraz zabezpieczone przed przypadkowym wylaniem mieszanki.

§ 256.1. Opróżnianie pojemnika z mieszanki betonowej powinno odbywać się stopniowo i równomiernie, aby nie dopuścić do przeciążenia deskowania.

2. Wylewanie mieszanki betonowej w deskowanie nie może być dokonywane z wysokości większej niż 1 m.

§ 257. W czasie stosowania urządzeń o podwyższonym ciśnieniu pary do naparzania elementów prefabrykowanych, obowiązują przepisy odrębne.

§ 258.1. W czasie podgrzewania lub naparzania materiałów należy zabezpieczyć pracowników przed oparzeniem.

2. Zawory przewodów pary należy umieszczać w miejscach łatwo dostępnych dla obsługi urządzeń.

§ 259. Naprawy instalacji parowej lub gorącej wody należy wykonywać po uprzednim wyłączeniu i opróżnieniu tych urządzeń.

§ 260. Uzbrojenie żelbetowej konstrukcji, nie zabetonowane, mające kontakt z odcinkiem nagrzewanym elektrycznie, należy uziemić.

§ 261. W czasie podgrzewania prądem elektrycznym, parą lub wodą materiałów, takich jak beton, zaprawy, kruszywa należy przestrzegać przepisów § 77, § 78, § 270 i § 271 rozporządzenia.

§ 262. Formy do produkcji elementów prefabrykowanych o masie większej niż 80 kg powinny być przemieszczane za pomocą urządzeń mechanicznych.

§ 263.1. W czasie podnoszenia elementu prefabrykowanego z formy należy sprawdzić dynamometrem zawieszoną na haku dźwignicy masę elementu oraz stwierdzić, czy nie nastąpiło przyssanie lub przyczepienie się jego powierzchni do formy.

2. Pracownik obserwujący dynamometr powinien znajdować się w odległości nie mniejszej niż 1,5 m od krawędzi formy.

3. Jeżeli strzałka dynamometru dojdzie do granicy nominalnego udźwigu żurawia lub suwnicy, a element nie zostanie podniesiony, należy natychmiast wstrzymać dalsze podnoszenie. Ponowne podnoszenie może nastąpić po odspojeniu elementu od powierzchni formy.

Rozdział 15

Roboty montażowe

§ 264. Roboty montażowe konstrukcji stalowych i prefabrykowanych elementów wielkowieściowych mogą być wykonywane na podstawie projektu montażu przez pracowników zapoznanych z instrukcją organizacji montażu oraz rodzajem używanych maszyn i urządzeń.

§ 265. Urządzenia pomocnicze przeznaczone do montażu powinny być sprawdzone pod względem wytrzymałościowym oraz posiadać atesty, a stan techniczny narzędzi i urządzeń pomocniczych powinien być sprawdzany codziennie przez kierownictwo budowy.

§ 266 Przebywanie pracowników na górnych płaszczyznach ścian, belek, słupów, ram i kratownic oraz na dwóch niższych kondygnacjach znajdujących się bezpośrednio pod kondygnacją, na której są prowadzone roboty montażowe, jest zabronione.

§ 267.1. Prowadzenie montażu budowli z elementów wielkowieściowych jest zabronione:

1) przy prędkości wiatru powyżej 10 m/s.,

2) przy złej widoczności o zmierzchu, w mgłę i w porze nocnej, jeżeli miejsca pracy nie mają wymaganego Polską Normą oświetlenia.

2. Punkty świetlne przy stanowiskach montażowych powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały równomierne oświetlenie, bez ostrych cieni i olśnień pracowników.

§ 268.1. Przed podniesieniem na miejsce wbudowania elementu konstrukcji stalowej lub żelbetowej należy przewidzieć bezpieczny sposób:

- 1) naprowadzenia elementu na miejsce wbudowania,
- 2) stabilizacji elementu,
- 3) uwolnienia elementu z haków zawiesia,
- 4) podnoszenia elementu po wyposażeniu w bezpieczne dojścia i pomosty montażowe, jeżeli wykonanie czynności nie jest możliwe bezpośrednio z poziomu terenu lub stropu.

§ 269. Elementy prefabrykowane można zwolnić z podwieszenia po ich uprzednim zamocowaniu.

§ 270. W czasie zakładania stężeń montażowych, wykonywania robót spawalniczych, odczepiania elementów prefabrykowanych z zawiesi i betonowania styków, należy stosować wyłącznie pomosty montażowe.

§ 271.1. W czasie podnoszenia elementów prefabrykowanych należy:

- 1) stosować zawiesia odpowiednie do rodzaju elementu,
- 2) podnosić na zawiesiu elementy o masie nie przekraczającej dopuszczalnego nominalnego udźwigu dla zawiesia i żurawia,
- 3) dokonać oględzin zewnętrznych elementu,
- 4) stosować liny kierunkowe,
- 5) kontrolować prawidłowość zawieszenia elementu na haku po jego podniesieniu na wysokość 0,5 m.

2. W czasie montażu, w szczególności słupów, belek, wiązarów należy stosować podkładki pod liny zawiesi zapobiegające przetarciu i załamaniu lin.

3. Podnoszenie i przemieszczanie na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów lub materiałów jest zabronione.

§ 272. Podanie sygnału do podnoszenia elementu może nastąpić po usunięciu pracowników ze strefy zagrożenia na bezpieczną odległość.

§ 273. Materiały i urządzenia montażowe powinny być składowane w miejscach nie utrudniających poruszanie się pracowników.

Rozdział 16

Roboty spawalnicze

§ 274. W czasie spawania gazowego należy używać wyłącznie butli posiadających ważną cechę organu dozoru technicznego.

§ 275. Przemieszczanie butli o pojemności wodnej powyżej 10 l powinno odbywać się na wózkach lub na noszach przez co najmniej dwie osoby.

§ 276.1. Transportowanie napełnionych lub opróżnionych butli bez nałożonych kołpaków ochronnych jest zabronione.

2. W czasie przewożenia butli środkami transportowymi nie przystosowanymi do tego celu, butle powinny być zabezpieczone pierścieniami gumowymi lub przełożone sznurem konopnym przynajmniej w dwóch miejscach na swojej długości bądź zabezpieczone w inny sposób.

3. Jednoczesne przewożenie ludzi i butli w skrzyni transportowej jest zabronione.

4. Butle należy chronić przed zanieczyszczeniem tłuszczem, działaniem promieni słonecznych, deszczem i śniegiem.

5. Przechowywanie w jednym pomieszczeniu butli z tlenem z materiałami lub gazami tworzącymi w połączeniu z nim mieszaninę wybuchową jest zabronione.

§ 277.1. W czasie pobierania gazów technicznych butle powinny być ustawione w pozycji pionowej lub pod kątem nie mniejszym niż 45° od poziomu.

2. Odległość płomienia palnika od butli nie powinna być mniejsza niż 1 m.

3. Butlę nagrzewającą się od wewnątrz, należy usunąć poza miejsce pracy, otworzyć zawór oraz polewać silnym strumieniem wody lub środkiem gaśniczym.

§ 278. Wytwornice acetylenowe powinny posiadać świadectwo dopuszczenia do użytkowania wydane przez właściwy organ dozoru technicznego.

§ 279. Wytwornice acetylenowe stacjonarne przeznaczone do pracy powinny być ustawione w pomieszczeniach spełniających warunki zawarte w przepisach odrębnych.

§ 280. W czasie eksploatacji wytwornic acetylenowych zabronione jest:

- 1)ładowanie do wytwornic karbidu o innej granulacji i w ilościach większych od podanych na tabliczce znamionowej wytwornicy,
- 2)pobieranie większych ilości gazu, niż wynosi wydajność wytwornicy i przepustowość bezpiecznika,
- 3)zwiększanie ciśnienia gazu powyżej dopuszczalnego wskazanego przez wytwórcę,
- 4)pozostawianie czynnej wytwornicy bez dozoru,
- 5)transportowanie czynnych wytwornic przenośnych,
- 6)otwieranie pokryw przy szufladach zasypowych do karbidu, jeżeli w wytwornicy istnieje nadciśnienie,
- 7)przepychanie karbidu w lejach wytwornic z koszem zasypowym za pomocą narzędzi powodujących iskrzenie,
- 8)pobieranie acetyleny z pominięciem bezpiecznika sieciowego.

§ 281. W czasie ładowania wytwornicy karbidem jej szuflady powinny być suche. Karbid powinien być rozmieszczony równomiernie i sięgać nie wyżej, niż do połowy wysokości szuflady.

§ 282. Przed rozpoczęciem i w czasie pracy spawacz obowiązany jest sprawdzić stan techniczny wytwornicy oraz upewnić się, czy w bezpieczniku jest dostateczna ilość wody. Zawory bezpieczeństwa należy przynajmniej raz w tygodniu przeczyszczać.

§ 283.1. Karbid należy przechowywać w naczyniach suchych i szczelnie zamkniętych.

2.Zabronione jest:

- 1) otwieranie naczyń z karbidem przy użyciu płomienia, rozgrzanych narzędzi lub narzędzi powodujących iskrzenie,
- 2) przechowywanie karbidu w podziemiach i w piwnicach,
- 3) przechowywanie z karbidem płynnego powietrza, tlenu i chloru,
- 4) palenie tytoniu lub używanie otwartego ognia w magazynie karbidu.

§ 284.1. Przewody do tlenu i acetyleny powinny wyróżniać się kolorystyką lub inną łatwo dostrzegalną cechą, a ich długość powinna wynosić co najmniej 5 m.

2. Nie powinny być stosowane przewody używane uprzednio do innych gazów.

3. Miejsca uszkodzone w przewodach powinny być wycięte. Łączenia przewodów należy wykonać za pomocą specjalnych łączników metalowych, o przekroju wewnętrznym odpowiadającym prześwitowi łączonego przewodu.

4. Zamocowanie przewodów na nasadkach reduktorów, bezpieczników wodnych, palników i łączników powinno być wykonane wyłącznie za pomocą płaskich zacisków.

5. Przewody należy chronić przed uszkodzeniami mechanicznymi.

§ 285. Stosowanie do tlenu i acetyleny przewodów igielitowych lub z tworzyw sztucznych o podobnych właściwościach jest zabronione.

§ 286. W przypadku zamarznięcia zaworu butli gazowej, wytwornicy lub bezpiecznika wodnego, odmrażanie powinno być dokonywane za pomocą gorącej wody lub pary wodnej. Odmrażanie za pomocą płomienia jest zabronione.

§ 287. Sprzęt do spawania elektrycznego powinien posiadać atest producenta i być użytkowany zgodnie z załączoną instrukcją.

§ 288. Napięcie na zaciskach spawarki nie powinno być większe w momencie zajarzenia się łuku niż 100 V przy prądzie stałym i 70 V przy prądzie przemiennym.

§ 289.1. Stałe stanowisko spawacza powinno być wyposażone w skuteczną miejscową wentylację wyciągową.

2. Przed rozpoczęciem spawania elektrycznego spawacz jest zobowiązany sprawdzić prawidłowość połączeń przewodów i przyłączenia końcówki przewodu roboczego do uchwytu oraz zastosowanego środka ochrony dodatkowej przed porażeniem.

§ 290.1. Do zasilania uchwytu elektrody i do masy należy stosować wyłącznie przewodów oponowo – spawalniczych (OS), o właściwie dobranym przekroju.

2. Każdy spawany przedmiot powinien być uziemiony.

§ 291. Ubranie spawacza nie powinno być zanieczyszczone smarami lub tłuszczami.

§ 292. Osoby znajdujące się obok stanowisk roboczych spawaczy powinny być zabezpieczone przed szkodliwym działaniem światła na wzrok.

§ 293. W czasie opadów atmosferycznych spawanie lub cięcie metali jest dozwolone po osłonięciu stanowiska roboczego.

§ 294.1. Spawanie zbiorników lub naczyń, w których były przechowywane ciecze lub gazy łatwo zapalne bądź trujące, jest dozwolone po uprzednim ich oczyszczeniu z resztek gazów, cieczy oraz ich par i po starannym wymyciu lub napełnieniu wodą albo gazem obojętnym zgodnie z opracowaną instrukcją.

2. Roboty spawalnicze w zbiornikach lub kotłach mogą być wykonywane wyłącznie pod nadzorem pracowników znajdujących się na zewnątrz z zachowaniem wzajemnej łączności oraz z możliwością udzielenia natychmiastowej pomocy.

3. Pracownicy znajdujący się wewnątrz zbiornika powinni być wyposażeni w szelki ochronne, do których należy przymocować linkę trzymaną przez pracownika ubezpieczającego znajdującego się na zewnątrz zbiornika.

§ 295.1. Pracownicy znajdujący się wewnątrz zbiornika powinni mieć zapewniony dopływ świeżego powietrza oraz oświetlenie elektryczne o bezpiecznym napięciu.

2. Przed wejściem do zbiornika należy zbadać czy wewnątrz znajduje się tlen do oddychania.

Rozdział 17

Roboty dekarskie i izolacyjne

§ 296. Na dachach krytych elementami budowlanymi, których wytrzymałość nie zapewnia bezpiecznego przebywania na nich pracowników, należy wykonać stałe lub przenośne mostki i kładki zabezpieczające.

§ 297. W czasie wykonywania pokrycia lub naprawy dachów płaskich lub o nachyleniu do 20% w pobliżu krawędzi dachu, należy zabezpieczyć pracownika .

2. Pracowników zatrudnionych na dachu o pochyleniu większym niż 20%, jeżeli nie stosuje się rusztowań ochronnych, należy zabezpieczyć przed upadkiem za pomocą sprzętu ochronnego lub innych urządzeń określonych w projekcie organizacji robót.

§ 298. Materiały składowane na dachu należy zabezpieczyć przed spadnięciem.

§ 299.1. Kotły do podgrzewania masy bitumicznej powinny być zaopatrzone w pokrywy i szczelnie zamknięte.

2. Kotły i zbiorniki do podgrzewania i transportu ręcznego mas bitumicznych powinny być wypełnione nie więcej, niż do $\frac{3}{4}$ ich wysokości.

3. Przewóz mas bitumicznych powinien odbywać się w szczelnie zamkniętych zbiornikach.

§ 300.1. Mieszanie asfaltu z benzyną powinno odbywać się w odległości nie mniejszej niż 50 m od źródła otwartego ognia i przy użyciu wyłącznie drewnianych mieszadeł.

2. Wylewanie podgrzanego asfaltu do benzyny powinno odbywać się przy stałym mieszaniu. Wlewanie benzyny do asfaltu jest zabronione.

3. Używanie do rozcieńczenia asfaltu benzyny etylizowanej i benzenu jest zabronione.

§ 301. W czasie wykonywania robót izolacyjnych wewnątrz zbiorników i w pomieszczeniach zamkniętych, stosowanie rozpuszczalników i materiałów szkodliwych, łatwo zapalnych lub wybuchowych jest dopuszczalne pod warunkiem zapewnienia odpowiednio intensywnej wymiany powietrza oraz zastosowania sprzętu ochrony osobistej i po udzieleniu zatrudnionym pracownikom odpowiedniego instruktażu stanowiskowego przez pracodawcę lub osobę upoważnioną.

Rozdział 18

Roboty rozbiórkowe

§ 302.1. Teren, na którym prowadzone są roboty rozbiórkowe obiektu budowlanego, należy ogrodzić i oznakować tablicami ostrzegawczymi.

2. Przed rozpoczęciem robót rozbiórkowych należy odłączyć od rozbieranego obiektu zwłaszcza sieć wodociagową, gazową, ciepłą, elektryczną i kanalizacyjną.

§ 303. Przed przystąpieniem do robót rozbiórkowych pracownicy powinni być zapoznani z programem rozbiórki i poinstruowani o bezpiecznym sposobie jej wykonywania.

§ 304. Usuwanie jednego elementu nie powinno wywoływać nieprzewidzianego spadania lub zawalenia się innego.

§ 305.1. Prowadzenie robót rozbiórkowych, jeżeli zachodzi możliwość obalenia części konstrukcji obiektu przez wiatr, jest zabronione.

2. W czasie wiatru o prędkości większej niż 10 m/sek. roboty należy wstrzymać.

§ 306. W czasie rozbiórki przebywanie ludzi na niżej położonych kondygnacjach jest zabronione.

§ 307.1. W czasie rozbiórki do usuwania gruzu należy stosować zsuwnice pochyłe lub rynny zsypowe.

2. Zsuwnice powinny mieć zabezpieczenie przed spadaniem lub wypadaniem gruzu.

§ 308. Gromadzenie gruzu na stropach, balkonach, klatkach schodowych i innych konstrukcyjnych częściach obiektu jest zabronione.

§ 309. Obalanie ścian lub innych części obiektu przez podkopywanie i podcinanie jest zabronione.

§ 310.1. W czasie obalania obiektu sposobami zmechanizowanymi zatrudnionych pracowników i maszyny należy usunąć poza strefę zagrożenia bezpieczeństwa.

2. W czasie rozbiórki sposobem obalania długość umocowanych lin powinna być trzykrotnie większa od wysokości obiektu i ich umocowanie powinno być niezawodne.

2. Liny należy każdorazowo sprawdzać przed ich ponownym użyciem.

4. W czasie zakładania liny powinien być zastosowany sposób jej podnoszenia uniemożliwiający przypadkowe strącenie cegły lub gruzu na pracowników.

Rozdział 19

Roboty rozbiórkowe prowadzone metodą wybuchową

§ 311. Obalanie lub rozsadzanie części obiektu za pomocą materiałów wybuchowych powinno być dokonywane zgodnie z przepisami odrębnymi.

§ 312. Za przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa w czasie przygotowania i wykonywania robót budowlanych metodą wybuchową odpowiedzialny jest kierownik robót strzałowych.

§ 313.1. Kierownik robót strzałowych jest zobowiązany zapoznać wszystkie osoby uczestniczące w organizacji i realizacji robót z przepisami szczególnymi i zasadami bezpieczeństwa dotyczącymi tych robót.

2. Pracownicy przed przystąpieniem do wykonywania robót powinni po zapoznaniu ich z przepisami i zasadami bezpieczeństwa potwierdzić pisemnie, że zostały do tych robót odpowiednio przygotowane.

§ 314. Roboty strzałowe może wykonywać tylko jeden pracownik wyznaczony do tych czynności

§ 315. Pracownicy wykonujący roboty z użyciem środków strzałowych powinni być ubrani w odzież nie elektryzującą się statycznie.

§ 316. W strefie wykonywania robót strzałowych palenie tytoniu i stosowanie otwartego ognia jest zabronione.

§ 317. Materiały wybuchowe i środki inicjujące powinny być przechowywane zgodnie z przepisami odrębnymi.

§ 318. Ładunki wybuchowe należy odpalać po uprzednim usunięciu wszystkich osób poza strefę działania rozrzutu.

Rozdział 20

Przepisy końcowe

§ 319. Traci moc rozporządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 28 marca 1972 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych i rozbiórkowych (Dz. U. Nr 13, poz.93).

§ 320. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Rozwoju Regionalnego
i Budownictwa

Załącznik nr 1 do rozporządzenia
Ministra Rozwoju Regionalnego
i Budownictwa z dnia.....2001r
w sprawie warunków bezpieczeństwa
i ochrony zdrowia przy wykonywaniu
robót budowlanych

**Lista robót budowlanych,
stwarzających szczególne zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników**

1. Roboty ziemne wykonywane w wykopach wąskich o głębokości większej niż 1 m i w wyrobiskach głębszych niż 2m, jeżeli zagrożenie osunięcia się ziemi lub utonięcia w grzęzawisku jest zwiększone, obejmują:

1. 1. roboty ziemne w sąsiedztwie istniejących dróg komunikacyjnych lub obiektów budowlanych, w szczególności jeżeli wykonywany wykop będzie głębszy od ich posadowienia,
1. 2. roboty ziemne, melioracyjne lub geodezyjne prowadzone w gruntach nawodnionych lub w terenie bagiennym,
1. 3. roboty ziemne związane z:
 - montażem lub demontażem studzienek, stacji pomp wodnych o głębokościach większych niż 2m,
 - odmulaniem i pogłębianiem cieków wodnych i zbiorników,
 - budową i pogłębianiem studni kopanych o głębokościach większych niż 2m.
1. 4. roboty ziemne wykonywane metodą bezodkrywkową,
1. 5. roboty wykonywane w kesonach i prace nurków.
2. Roboty wykonywane na wysokości powyżej 2m, wymagają stosowania zabezpieczeń przed upadkiem z wysokości, w tym:
 2. 1. roboty związane z ustawianiem konstrukcji, szalunków i rusztowań,
 2. 2. roboty związane z montażem konstrukcji stalowych i prefabrykowanych elementów żelbetowych,
 - 2.3. roboty związane z montażem, obsługą, konserwacją i naprawą żurawi wieżowych i maszyn budowlanych, jak suwnice oraz podnośniki i platformy hydrauliczne, szczególnie jeżeli do stanowisk roboczych dojścia dla pieszych prowadzą po nieobudowanych i niezabezpieczonych elementach budowlanych.
 - 2.4. roboty prowadzone na krawędziach dachów i na stropach nie obudowanych ścianami oraz na połaciach stromych dachów.
3. Zabrania się wykonywania robót:
 - 3.1. budowlanych pod urządzeniami służącymi do transportu materiałów i cieczy.
 - 3.2. transportowych i montażowych w pobliżu czynnych elektrycznych linii napowietrznych, oraz w pobliżu czynnych kolei szynowych i linowych,
 - 3.3. związanych z budową masztów telekomunikacyjnych i linii elektroenergetycznych,
 - 3.4 budowlanych, w czasie których pracownicy mogą być narażeni na działanie czynników przekraczających najwyższe dopuszczalne stężenia i natężenia substancji chemicznych lub czynników biologicznych,
 - 3.5. budowlanych wykonywanych wewnątrz zbiorników, kotłów, silosów i urządzeń technologicznych oraz w zbiornikach otwartych, które nie pozwalają na bezpośredni kontakt wizualny z otoczeniem,

- 3.6. budowlanych w pomieszczeniach, w których występują gazy lub pary trujące, żrące albo duszące bez stosowania środków ochrony indywidualnej,
- 3.7. budowlanych w pomieszczeniach, w których mogą wystąpić czynniki o charakterze wybuchowym oraz na czynnych gazociągach i przemysłowych instalacjach gazowych,
- 3.8 budowlanych innych, niż wymienione stwarzające szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników.

Załącznik nr 2 do rozporządzenia
Ministra Rozwoju Regionalnego
i Budownictwa z dnia2001r
w sprawie warunków bezpieczeństwa i
ochrony zdrowia przy wykonywaniu
robót budowlanych

Pieczęć firmowa inwestora

.....

.....
(miejscowość, data)

Do Inspektora Pracy Państwowej Inspekcji Pracy

W.....
(miejscowość i ulica)

KARTA ZGŁOSZENIA PRACODAWCY (wykonawcy robót budowlanych)

(podstawa prawna art. 209 §1, §2, §3 ustawy Kodeks pracy oraz art. 23a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane)

A.

1. Data sporządzenia karty:.....
.....

2. Adres budowy:.....
.....

3. Adres inwestora:
-
4. Rodzaj inwestycji:
-
5. Inspektor(rzy) nadzoru inwestorskiego, (nazwisko(a) i adres(y)):.....
-
6. Koordynator(rzy) do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy (nazwisko(a) i adres(y)):.....
-
-
-
7. Planowany termin rozpoczęcia robót budowlanych (budowy):
8. Planowany termin zakończenia robót budowlanych (budowy):.....
9. Planowana maksymalna liczba zatrudnionych na budowie:
10. Planowana liczba wykonawców robót:
11. Dane o zaangażowanych wykonawcach robót budowlanych:
-
-
-
-
-

B. Dane identyfikacyjne podmiotu gospodarczego¹

1. Statystyczny numer identyfikacyjny REGON²

(przyłożyć pieczęć lub wypełnić tabelkę)

¹ Wypełnia każdy pracodawca

² Symbol informacji podaje pracodawca posiadający nadany przez GUS numer identyfikacyjny REGON.

▪ maszyn i urządzeń	☐	☐
▪ urządzeń i instalacji energetycznych	☐	☐
▪ transportu wewnątrzzakładowego	☐	☐
▪ magazynowania i składowania	☐	☐
▪ zagrożeń czynnikami szkodliwymi	☐	☐
▪ szkolenia bhp	☐	☐
▪ badań lekarskich	☐	☐
▪ wymagań kwalifikacyjnych	☐	☐

2. Podać, czy w zakładzie występuje(a)³: tak nie

▪ substancje chemiczne niebezpieczne,
w tym rakotwórcze	☐	☐
▪ przemysłowe pyły zwłókniające,
w tym zawierające azbest	☐	☐
▪ inne pyły przemysłowe	☐	☐
▪ hałas	☐	☐
▪ wibracja (drgania)	☐	☐
▪ mikroklimat gorący	☐	☐
▪ mikroklimat zimny	☐	☐

▪ niedostateczne oświetlenie stanowisk	☐	☐
▪ promieniowanie jonizujące	☐	☐
▪ pole elektromagnetyczne	☐	☐
▪ uciążliwości związane z pracą	☐	☐
▪ zagrożenia czynnikami mechanicznymi	☐	☐
▪ zagrożenia związane z maszynami	☐	☐
▪ zagrożenia szczególnie niebezpieczne	☐	☐
▪	☐	☐
▪	☐	☐
▪	☐	☐

3. Podać zastosowane środki i opracowane procedury (zasady postępowania) niezbędne do spełnienia wymagań wynikających z przepisów oraz w celu zabezpieczenia pracowników przed urazami i oddziaływaniem czynników szkodliwych dla zdrowia.

3.1. Zastosowane środki:

- Ochrony zbiorowej
(np. wentylacja, klimatyzacja)
.....
- Ochrony indywidualnej
(np. maski, półmaski, okulary, rękawice)
.....
- Inne zabezpieczenia techniczne
(np. osłony, ekrany, przegrody itd.)

.....

1.2. Opracowane procedury:

.....

(np. instrukcje, wskazówki i ewentualnie inne)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(imię, nazwisko i podpis pracodawcy)

UZASADNIENIE

do projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w sprawie warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy wykonywaniu robót budowlanych

Zastąpienie rozporządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 28 marca 1972 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy robotach budowlano-montażowych i rozbiórkowych (Dz. U. Nr 13, poz. 93) nowym rozporządzeniem wynika z potrzeby dostosowania regulacji w nim zawartych do aktualnych warunków prawnych i technicznych obowiązujących w Polsce. W okresie ponad 28 lat funkcjonowania przepisów rozporządzenia zaszły istotne zmiany w polskim ustawodawstwie. Dwukrotnie w tym czasie uchwalono ustawę Prawo budowlane i wydano akty wykonawcze do niej. W ustawie Kodeks pracy również zostały wprowadzone liczne zmiany przepisów. Szczególnie istotne zmiany wprowadzone w 1996 r. w dziale dziesiątym Kodeksu pracy sprawiły, iż aktualne przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w budownictwie stały się niespójne z przepisami w/w ustaw.

Proces przygotowania Polski do przystąpienia do Unii Europejskiej zobowiązuje do dostosowania przepisów do regulacji zawartych w dyrektywach Unii Europejskiej. W zakresie problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy obliguje uchwała Rady Ministrów z 14.11.1995 r. w sprawie zobowiązań wynikających z Układu Europejskiego (RM 11-141-95 zobowiązująca naczelne i centralne organy administracji państwowej RP m. in. do dostosowania prawa polskiego do standardów prawa Unii Europejskiej, a szczególnie do Dyrektywy Rady 92/57/EEC z 24 czerwca 1992 r. w sprawie wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na tymczasowych lub ruchomych budowach. Z treści art. 2a Dyrektywy wynika, iż dotyczy ona „wszystkich budów, na których wykonywane są prace budowlano-inżynierskie”. W związku z tym ustalenia zawarte w wymienionej Dyrektywie znalazły swe miejsce w przepisach projektu nowelizacji ustawy – Prawo budowlane oraz niniejszego projektu rozporządzenia.

Uwzględniając obecnie obowiązujące w Polsce przepisy można uznać, iż rolę tę mogą pełnić osoby dotychczas działające jako rzeczoznawcy ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, działający na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej (Dz.U. Nr 62, poz. 290) lub po odpowiednim przeszkoleniu inspektorzy lub specjaliści bhp.

Rozporządzenie zgodnie z ustawą – Prawo budowlane stosownie do wymagań Dyrektywy zwiększa zakres kompetencji i uprawnień wymienionego koordynatora. Obowiązek powołania koordynatorów nałożono na inwestora, niezależnie od obowiązku wynikającego z wymogu zatrudniania inspektorów bhp zgodnie z przepisami Kodeksu pracy. Do projektu rozporządzenia wprowadzono w formie załączników „listę robót budowlanych, stwarzających szczególne zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników” i wzór „karty zgłoszenia

pracodawcy”, jako obowiązek zgłaszania organom Państwowej Inspekcji Pracy faktu rozpoczynania robót budowlanych. Rozszerzono obowiązek stosowania ochron indywidualnych na wszystkie osoby przebywające na budowie w miejscach niebezpiecznych.

Dyrektywa , pośród uczestników procesu budowlanego, rozróżnia osobę pracującą we własnym przedsiębiorstwie (*self – employed person*) przez co należy rozumieć ”osobę fizyczną wykonującą roboty samodzielnie lub na własny użytek”. W projekcie rozporządzenia pojęcie to mieści się w zakresie działania inwestora zgodnie z ustawą - Prawo budowlane.

Projekt rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych kosztów dla budżetu Państwa.

Opracowano w Departamencie Architektury,
Budownictwa, Geodezji i Kartografii
Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i Budownictwa

Rozporządzenie
Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa
z dnia..... 2001 r.

w sprawie warunków i trybu dokonywania oceny zgodności, znakowania CE oraz sposób oznaczania wyrobów budowlanych tym znakowaniem, a także wymagania, jakie powinny spełniać jednostki uczestniczące w ocenie zgodności tych wyrobów,

Na podstawie art. 10 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 42 i Nr, poz.....) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki i tryb dokonywania oceny zgodności wyrobów budowlanych z zharmonizowanymi normami europejskimi wprowadzonymi do zbioru Polskich Norm, europejskimi aprobatami technicznymi lub krajowymi specyfikacjami technicznymi państw członkowskich Unii Europejskiej uznanymi przez Komisję Europejską za zgodne z wymaganiami podstawowymi,
- 2) wzór oznakowania CE oraz sposobu oznaczania budowlanych tym oznakowaniem,
- 3) wymagania, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki certyfikujące, kontrolujące i laboratoria upoważnione do uczestniczenia w ocenie zgodności wyrobów budowlanych z europejskimi specyfikacjami technicznymi.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane,
- 2) wyrobie, należy przez to rozumieć wyrób budowlany w rozumieniu art. 3 pkt. 18 ustawy,
- 3) zharmonizowanej specyfikacji technicznej, należy przez to rozumieć zharmonizowaną normę europejską wyrobu wprowadzoną do zbioru Polskich Norm, europejską aprobatą techniczną lub krajową specyfikacją techniczną wyrobu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, uznaną przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi,
- 4) upoważnionych jednostkach, należy przez to rozumieć jednostki certyfikujące, kontrolujące i laboratoria desygnowane przez państwa członkowskie Wspólnot Europejskich do uczestniczenia w ocenie zgodności wyrobów budowlanych z europejskimi specyfikacjami technicznymi i umieszczone na wykazie, opublikowanym przez Komisję Europejską w Dzienniku Oficjalnym Wspólnot Europejskich,
- 5) ocenie zgodności wyrobu, należy przez to rozumieć ocenę zgodności wyrobu wymaganiami zharmonizowanej specyfikacji technicznej,
- 6) zakładowej kontroli produkcji, należy przez to rozumieć systematyczne działania kontrolne, prowadzone przez producenta według określonych zasad i procedur,

systematycznie dokumentowane w sposób, który powinien umożliwić jednolitą interpretację zapewnienia jakości i umożliwić uzyskanie wymaganych właściwości użytkowych i własności technicznych oraz efektywność działania systemu kontroli produkcji,

- 7) wytycznych EOTA, należy przez to rozumieć wytyczne do europejskich aprobat technicznych Europejskiej Organizacji Aprobat Technicznych.

Rozdział 2

Ocena zgodności wyrobów budowlanych

§ 4. 1. Dokonanie oceny zgodności wyrobu należy do obowiązków producenta lub jego przedstawiciela mającego swoją siedzibę w Polsce.

2. Ocena zgodności wyrobu może być dokonana, jeżeli producent posiada zakładową kontrolę produkcji pozwalającą zapewnić zgodność produkowanego wyrobu z wymaganiami odpowiedniej zharmonizowanej specyfikacji technicznej oraz, jeżeli wynika to z tych specyfikacji, poza systemem zakładowej kontroli produkcji, działa również upoważniona jednostka certyfikująca, zajmująca się oceną i nadzorem kontroli produkcji lub oceną i nadzorem wyrobu.

3. Jeżeli zharmonizowana norma europejska wyrobu posiada załącznik harmonizujący „ZA”, to za zgodny z wymaganiami tej normy uznaje się wyrób zgodny z wymaganiami określonymi w tym załączniku.

§ 5.1. Zgodność wyrobu z wymaganiami zharmonizowanej specyfikacji technicznej jest ustalana przy wykorzystaniu badań lub innych sposobów określonych w tej specyfikacji,

2. Ocen zgodności wyrobu należy dokonywać wg jednego z systemów oceny zgodności, określonych w załączniku nr 1, stosując metody oceny zgodności określone w art. 10 ust. 6 ustawy.

§ 6.1. Producent, dokonując oceny zgodności produkowanego wyrobu stosuje system oceny zgodności podany dla określonego zakresu zastosowania wyrobu w zharmonizowanej specyfikacji technicznej, z wymaganiami której zgodność jest ustalana.

2. Jeżeli wyrób budowlany produkowany jest jednostkowo (nie seryjnie), to może być stosowany III system oceny zgodności, o ile ustalenie techniczne, z którym zgodność jest dokonywana, nie stanowi inaczej.

3. Jeżeli producent nie zastosował lub zastosował jedynie częściowo właściwą przedmiotowo dla wytwarzanego wyrobu zharmonizowaną specyfikację techniczną, a specyfikacja ta wymaga, dla wykazania zgodności, dokonania oceny zgodności wyrobu wg III lub IV systemu, to ocenę zgodności należy dokonać według III systemu, przy czym przydatność wyrobu do stosowania w budownictwie powinna być potwierdzona, na wniosek producenta wyrobu lub jego przedstawiciela, przez upoważnione laboratorium, na podstawie wstępnych badań wyrobu, z uwzględnieniem wymagań zawartych w właściwie przedmiotowo zharmonizowanej specyfikacji technicznej.

§ 7. Ocena zgodności wyrobu, dokonywana według systemów określonych w zał. nr 1, prowadzi do:

- 1) wystawienia przez producenta lub jego przedstawiciela, mającego swoją siedzibę we Polsce, deklaracji zgodności WE dla wyrobu,

- 2) wydania przez upoważnioną jednostkę certyfikatu dla zakładowej kontroli produkcji (certyfikatu systemu kontroli i nadzoru nad produkcją) lub certyfikatu zgodności WE dla wyrobu.

§ 8. 1. Przez wystawienie deklaracji zgodności WE producent lub jego przedstawiciel potwierdza, że wymagany system oceny zgodności został zastosowany i wykazał zgodność wyrobu z wymaganiami właściwej przedmiotowo zharmonizowanej specyfikacji technicznej.

2. Jeżeli dla wyrobu wymagane jest dokonanie oceny zgodności według I systemu, to producent lub jego przedstawiciel mogą wystawić deklarację zgodności WE, jeżeli upoważniona jednostka certyfikująca potwierdziła przez wydanie certyfikatu zgodności WE, że przeprowadzona według I systemu ocena zgodności z właściwą przedmiotowo zharmonizowaną specyfikacją techniczną wykazała zgodność wyrobu z wymaganiami tej specyfikacji.

3. Jeżeli dla wyrobu jest wymagane dokonanie oceny zgodności według II systemu, to producent lub jego przedstawiciel mogą wystawić deklarację zgodności WE, jeżeli przez wstępne badanie typu i zakładową kontrolę produkcji oraz, o ile jest to przewidziane w zharmonizowanej specyfikacji technicznej, z którą zgodność jest potwierdzana, przez badanie, zgodnie z ustalonym planem badań, próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym, zapewnił on, że wyrób jest zgodny z wymaganiami właściwej przedmiotowo zharmonizowanej specyfikacji technicznej, a upoważniona jednostka certyfikująca potwierdziła przez wydanie certyfikatu zakładowej kontroli produkcji (certyfikatu systemu kontroli i nadzoru nad produkcją), że przeprowadzona została wstępna inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji i, o ile jest to przewidziane w zharmonizowanej specyfikacji technicznej, z którą zgodność jest potwierdzana, zapewniony został ciągły nadzór zakładowej kontroli produkcji.

4. Jeżeli dla wyrobu jest wymagane dokonanie oceny zgodności według III systemu, to producent lub jego przedstawiciel mogą wystawić deklarację zgodności WE, jeżeli upoważnione laboratorium, po wstępnym badaniu typu potwierdziło, że wyrób jest zgodny z wymaganiami właściwej przedmiotowo zharmonizowanej specyfikacji technicznej, a producent, przez zakładową kontrolę produkcji, zapewnił zgodność wyrobu z wymaganiami tej specyfikacji.

5. Jeżeli dla wyrobu jest wymagane dokonanie oceny zgodności według IV systemu, to producent lub jego przedstawiciel mogą wystawić deklarację zgodności WE, jeżeli przez wstępne badanie typu i zakładową kontrolę produkcji producent zapewnił, że wyrób jest zgodny z właściwie przedmiotową zharmonizowaną specyfikacją techniczną.

§ 9. 1. Deklaracja zgodności WE powinna zawierać w szczególności:

- 1) nazwę i adres producenta lub jego przedstawiciela,
- 2) opis wyrobu (rodzaj, identyfikacja, zastosowanie),
- 3) dane dotyczące europejskiej specyfikacji technicznej albo potwierdzenie przydatności wyrobu do zamierzonego stosowania zgodnie z § 5 ust. 3.,
- 4) szczególne warunki odnoszące się do stosowania wyrobu,
- 5) nazwę i adresy upoważnionych jednostek (certyfikujących, kontrolujących i laboratoriów), jeżeli biorą one udział w ocenie zgodności wyrobu,

- 6) nazwisko i stanowisko osoby upoważnionej do podpisania deklaracji zgodności w imieniu producenta lub jego przedstawiciela.

2. Producent lub jego przedstawiciel wystawia deklarację zgodności WE dla każdej dostawy wyrobu dla pierwszego odbiorcy. Kopie wydanych deklaracji zgodności WE są przechowywane przez producenta lub jego przedstawiciela przez okres 10 lat oraz przedkładane właściwym organom kontroli na ich żądanie.

§. 10. 1. Certyfikat zgodności WE powinien zawierać w szczególności :

- 1) nazwę i adres jednostki certyfikującej
- 2) nazwę i adres producenta lub jego przedstawiciela,
- 3) opis wyrobu (rodzaj, identyfikacja, zastosowanie),
- 4) dane dotyczące europejskiej specyfikacji technicznej,
- 5) szczególne warunki odnoszące się do stosowania wyrobu,
- 6) numer certyfikatu,
- 7) warunki i okres ważności certyfikatu, tam gdzie to ma zastosowanie,
- 8) nazwisko i stanowisko osoby upoważnionej do podpisania certyfikatu.

2. Producent lub jego przedstawiciel jest zobowiązany do przechowywania certyfikatu zgodności WE oraz przekładania go właściwym organom kontroli na ich żądanie. Jeżeli certyfikat zgodności WE został wydany przez upoważnioną jednostkę innego Państwa Członkowskiego Wspólnot Europejskich to należy go przedkładać organom kontroli w tłumaczeniu na język polski.

§10. 1. Certyfikat zakładowej kontroli produkcji (certyfikat systemu kontroli i nadzoru nad produkcją) powinien zawierać w szczególności:

- 1) nazwę i adres jednostki certyfikującej,
- 2) nazwę i adres producenta lub jego przedstawiciela,
- 3) dane dotyczące europejskiej specyfikacji technicznej,
- 4) szczególne warunki odnoszące się do zakładowej kontroli produkcji,
- 5) numer certyfikatu, ewentualne informacje o postanowieniach dodatkowych o okresie ważności certyfikatu,
- 6) nazwisko i stanowisko osoby upoważnionej do podpisania certyfikatu.

2. Producent lub jego przedstawiciel jest zobowiązany do przechowywania certyfikatu zakładowej kontroli produkcji oraz przekładania go właściwym organom kontroli na ich żądanie. Jeżeli certyfikat został wydany przez upoważnioną jednostkę innego Państwa Członkowskiego Wspólnot Europejskich to należy go przedkładać organom kontroli w tłumaczeniu na język polski.

Rozdział 3 **Oznakowanie CE**

§ 12. 1. Oznakowanie CE wskazuje, że wyrób tak oznakowany jest zgodny z właściwą przedmiotowo zharmonizowaną specyfikacją techniczną i zgodność ta została

potwierdzona poprzez dokonanie oceny zgodności według systemu oceny zgodności, wskazanym w tej specyfikacji.

2. Wyrób powinien być oznakowany CE przed jego wprowadzeniem na rynek. Odpowiedzialność za oznakowanie CE wyrobu ponosi producent lub jego przedstawiciel.

§ 13. 1. Oznakowanie CE wyrobu polega na umieszczaniu znaku zgodności, którego wzór określa załącznik nr 2, wraz z numerem identyfikacyjnym jednostki upoważnionej, jeżeli ta jednostka, zgodnie z wymaganym dla tego wyrobu systemem oceny zgodności, wydaje certyfikat zgodności WE lub certyfikat zakładowej kontroli produkcji (certyfikat systemu kontroli i nadzoru produkcji) oraz dodatkowej informacji zawierającej: identyfikację producenta, ostatnie dwie cyfry roku, w którym oznaczono wyrób, numeru certyfikatu, jeżeli procedura ocena zgodności wyrobu wymaga certyfikacji wyrobu lub zakładowej kontroli produkcji (systemu kontroli i nadzoru produkcji) i tam, gdzie jest to właściwe, wskazówki do identyfikacji właściwości wyrobu na podstawie właściwej przedmiotowo zharmonizowanej specyfikacji technicznej.

2. Oznakowanie CE powinno być umieszczone:

- 1) bezpośrednio na wyrobie lub etykiecie przymocowanej do wyrobu,
- 2) na opakowaniu jednostkowym albo opakowaniu zbiorczym wyrobu lub,
- 3) na dokumentach handlowych towarzyszących wyrobowi.

3. Zakres informacji towarzyszącej znakowi zgodności oraz szczegółowy sposób umieszczenia oznakowania CE na wyrobie, określa zharmonizowana specyfikacja techniczna z wymaganiami której dokonywana jest ocena zgodności wyrobu.

4. Jeżeli wyrób został oznakowany CE, to na tym wyrobie, na etykiecie umocowanej do niego, na jego opakowaniu jednostkowym lub zbiorczym, a także na towarzyszących dokumentach handlowych mogą być umieszczane inne oznakowania, o ile nie będą one ograniczać widoczności i czytelności oznakowania CE, a ich znaczenie i forma graficzna nie mogą być mylnie odczytane przez osoby trzecie jako oznakowanie CE.

Rozdział 4 Upoważnione jednostki

§14. 1. W ocenie zgodności wyrobów uczestniczą jednostki upoważnione do:

- 1) certyfikacji zgodności wyrobu z zharmonizowaną specyfikacją techniczną,
- 2) certyfikacji zakładowej kontroli produkcji (certyfikacji systemu kontroli i nadzoru nad produkcją),
- 3) kontroli zakładowej kontroli produkcji, a także pobierania do badań i dokonywania ocen wyrobów na placu budowy, w zakładach produkcyjnych lub handlu,
- 4) badań wyrobów.

2. Jednostki, o których mowa w ust. 1, powinny:

- 1) posiadać pracowników oraz środki i wyposażenie niezbędne do wykonywanych czynności,
- 2) posiadać personel techniczny o kompetencjach i wiarygodności zawodowej właściwych dla rodzaju i zakresu wykonywanych czynności,
- 3) zapewnić bezstronność pracowników i personelu technicznego w prowadzeniu badań, przygotowaniu sprawozdań, wydawaniu certyfikatów i sprawowaniu nadzoru,

4) zapewnić zachowanie tajemnicy zawodowej,

3. Rodzaj i zakres czynności wykonywanych przez upoważnioną jednostkę certyfikującą wyroby, jednostkę certyfikującą zakładową kontrolę produkcji (system kontroli i nadzoru nad produkcją) oraz jednostkę kontrolującą odnosi się do wyrobu lub grupy wyrobów i jest określany przez odwołanie się do tytułu (tytułów) i zakresu (zakresów) zharmonizowanych norm europejskich, wprowadzonych do zbioru Polskich Norm lub krajowych specyfikacji technicznych państw członkowskich Unii Europejskiej uznanych przez Komisję Europejską za zgodne z wymaganiami podstawowymi lub opublikowanych wytycznych EOTA, a także Europejskich Aprobatach Technicznych, wydanych bez wytycznych EOTA.

4. Rodzaj i zakres czynności wykonywanych przez upoważnione laboratorium odnosi się do metod badań wyrobów i jest określany przez odwołanie się do tytułu (tytułów) i zakresu (zakresów) europejskich norm na metody badań, a także opublikowanych wytycznych EOTA lub Europejskich Aprobatach Technicznych, wydanych bez wytycznych EOTA, jeżeli dokumenty te takie metody zawierają.

§ 15. 1. Jednostki certyfikujące, kontrolujące lub laboratorium są desygnowane do podejmowania działań z zakresu oceny zgodności wyrobów na podstawie notyfikacji uzyskanej zgodnie z przepisami o systemie oceny zgodności.

2. Jednostka certyfikująca, ubiegająca się o notyfikację, powinna spełniać następujące wymagania:

- 1) posiadać certyfikat akredytacji, potwierdzający spełnienie wymagań i warunków zawartych w Polskich Normach określających wymagania ogólne dotyczące jednostek prowadzących systemy certyfikacji wyrobów i jednostek prowadzących ocenę oraz certyfikację/rejestrację systemów jakości oraz określający zakres udzielonej akredytacji, zgodnie z § 14 ust.3.
- 2) posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w wysokości odpowiedniej dla ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, z uwzględnieniem zakresu udzielonej akredytacji.
- 3) potwierdzić spełnienie wymagań określonych w § 14 ust. 2, jeżeli nie są one objęte Polskimi Normami, o których mowa w pkt 1.

3. Jednostka certyfikująca zakładową kontrolę produkcji kontrolę (system kontroli i nadzoru produkcji), ubiegająca się o notyfikację, powinna spełniać następujące wymagania:

- 1) posiadać certyfikat akredytacji, potwierdzający spełnienie wymagań i warunków zawartych w Polskiej Normie określającej wymagania ogólne dotyczące jednostek prowadzących ocenę oraz certyfikację/rejestrację systemów jakości oraz określający zakres udzielonej akredytacji, zgodnie z § 14 ust.3.
- 2) posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w wysokości odpowiedniej dla ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, z uwzględnieniem zakresu udzielonej akredytacji.
- 3) potwierdzić spełnienie wymagań określonych w § 14 ust. 2, jeżeli nie są one objęte Polskimi Normami, o których mowa w pkt.1.

4. Jednostka kontrolująca, ubiegająca się o notyfikację, powinna spełniać następujące wymagania:

- 1) posiadać certyfikat akredytacji, potwierdzający spełnienie wymagań i warunków zawartych w Polskiej Normie określającej ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek kontrolujących oraz określający zakres udzielonej akredytacji, zgodnie z § 14 ust.3.
- 2) posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w wysokości odpowiedniej dla ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, z uwzględnieniem zakresu udzielonej akredytacji.
- 3) potwierdzić spełnienie wymagań określone w § 14 ust. 2 , jeżeli nie są one objęte Polskimi Normami, o których mowa w pkt.1.

5. Laboratorium, ubiegające się o notyfikację, powinno spełniać następujące wymagania:

- 1) posiadać certyfikat akredytacji, potwierdzający spełnienie wymagań i warunków zawartych w Polskiej Normie określającej ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących oraz określający zakres udzielonej akredytacji, zgodnie z § 14 ust.4.
- 2) posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w wysokości odpowiedniej dla ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, z uwzględnieniem zakresu udzielonej akredytacji.
- 3) potwierdzić spełnienie wymagań określone w § 14 ust. 2 , jeżeli nie są one objęte Polskimi Normami, o których mowa w pkt.1.

Rozdział 5

Przepis końcowy

§16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, z wyjątkiem przepisów dotyczących jednostek notyfikowanych, które wchodzi w życie po upływie 3 miesiące od dnia ogłoszenia.

Załączniki do rozporządzenia Ministra
Rozwoju Regionalnego i Budownictwa
z dnia2001r. (poz.)

Załącznik nr 1

Systemy oceny zgodności

I. Certyfikacja zgodności wyrobu przez upoważnioną jednostkę certyfikującą na podstawie:

- (a) *(zadania producenta)*
 - (1) zakładowej kontroli produkcji;
 - (2) uzupełniających badań próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym, prowadzonych przez producenta zgodnie z ustalonym planem badania;
- (b) *(zadania upoważnionej jednostki)*
 - (3) wstępnego badania typu;
 - (4) wstępnej inspekcji zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji;
 - (5) ciągłego nadzoru, oceny i akceptacji zakładowej kontroli produkcji;
 - (6) ewentualnie badań sondażowych (auditowych) próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym, na rynku lub na placu budowy;

II. Deklarowanie zgodności wyrobu przez producenta na podstawie:

- (a) *(zadania producenta)*
 - (1) wstępnego badania typu;
 - (2) zakładowej kontroli produkcji;
 - (3) ewentualnie badań próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym zgodnie z ustalonym planem badania;
- (b) *(zadania upoważnionej jednostki)*
 - (4) certyfikacji zakładowej kontroli produkcji na podstawie:
 - wstępnej inspekcji fabryki i fabrycznej kontroli produkcji;
 - ewentualnie ciągłego nadzoru, oceny i akceptacji fabrycznej kontroli produkcji;

III. Deklarowanie zgodności wyrobu przez producenta na podstawie:

- (1) wstępnego badania typu prowadzonych przez upoważnione laboratorium;
- (2) zakładowej kontroli produkcji;

IV. Deklarowanie zgodności wyrobu przez producenta na podstawie:

- (1) wstępnego badania typu prowadzonych przez producenta;
- (2) zakładowej kontroli produkcji.

Załącznik nr 2

Wzór znaku zgodności

Objaśnienia:

1. Znak zgodności ma postać symbolu w postaci stylizowanych liter „CE”.
2. W przypadku zmniejszania lub powiększania znaku zgodności należy zachować proporcje przyjęte na podanym wyżej rysunku.
3. Poszczególne elementy znaku zgodności CE powinny mieć taki sam wymiar pionowy; wymiar ten nie może być mniejszy niż 5 mm.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w sprawie warunków i trybu dokonywania oceny zgodności, znakowania CE oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych tym znakowaniem, a także wymagania, jakie powinny spełniać jednostki uczestniczące w ocenie zgodności tych wyrobów jest wypełnieniem delegacji zawartej w art. 1 pkt. lit c) projektu ustawy o zmianie ustawy-

Prawo budowlane wdrażającej do polskiego prawa między innymi Dyrektywę Rady 89/106/EWG z dnia 21 grudnia 1988r. w sprawie zbliżenia przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych. Zadaniem projektu rozporządzenia jest przeniesienie do polskiego systemu prawnego szczegółowych postanowień Dyrektywy dotyczących oceny zgodności wyrobów budowlanych i ich oznaczania oznakowaniem CE i nadanie im charakteru przepisu wykonawczego.

Producent będzie mógł oznaczać wytwarzany przez niego wyrób budowlany znakowaniem CE, a tym samym umożliwić jego swobodny przepływ na terenie wspólnot europejskich, jeżeli dokonana według wymaganego systemu ocena zgodności tego wyrobu wykaże, że

spełnia on wymagania właściwej przedmiotowo zharmonizowanej specyfikacji technicznej (zharmonizowana norma europejska wyrobu, europejska aprobatą techniczną, krajowa specyfikacja techniczna uznana przez Komisję Europejską za spełniającą wymagania podstawowe. Dla wyrobu zgodnego z wymaganiami zharmonizowanej specyfikacji technicznej producent jest zobowiązany wystawić deklarację zgodności WE (Wspólnot Europejskich).

Projekt rozporządzenia określa systemy ocen zgodności wyrobów budowlanych (według załącznika III do Dyrektywy 89/106/EWG), zgodnie z którymi producent powinien dokonywać oceny zgodności wytwarzanych przez siebie wyrobów.

System I to certyfikacja wyrobu budowlanego przez upoważnioną jednostkę certyfikującą. Systemy II, III i IV to deklarowanie zgodności przez producenta z udziałem lub bez udziału strony trzeciej, rozumianej jako upoważnione laboratorium, upoważniona jednostka certyfikująca zakładową kontrolę produkcji lub upoważniona jednostka kontrolująca.

W projekcie określony został wzór znakowania CE oraz sposób nanoszenia tego oznakowania na wyrób budowlany.

Określone zostały również wymagania dla jednostek upoważnionych do podejmowania działań w procesie oceny zgodności wyrobów z zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi. W szczególności określono wymagania dla jednostek ubiegających się o notyfikację zgodnie z ustawą z dnia 28 kwietnia 2000r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 489). Treść §14 projektu rozporządzenia stanowi wypełnienie dyspozycji zawartej w art. 26 ust. 3 pkt. 3 wyżej wymienionej ustawy.

Przepisy rozporządzenia mają wejść w życie z chwilą wejścia Polski do Unii Europejskiej, to znaczy w terminie wskazanym w projekcie ustawy. Wyjątek stanowią przepisy rozporządzenia dotyczące jednostek upoważnionych, które powinny wejść w życie w 3 miesiące po opublikowaniu niniejszego rozporządzenia. Ma to na celu wcześniejsze przygotowanie niezbędnej ilości jednostek upoważnionych do oceny zgodności wyrobów budowlanych, które z chwilą wejścia Polski do UE będą przygotowane do podjęcia takiej działalności w niezbędnym zakresie.

Wprowadzenie rozporządzenia w życie nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa ponad wydatki określone w uzasadnieniu do projektu ustawy.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa
z dnia..... 2001 r.

w sprawie zakresu, formy, warunków i trybu udzielania, uchylania lub zmiany europejskich aprobat technicznych oraz polskich jednostek organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania

Na podstawie art. 10 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 42 i Nr, poz.....) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1 Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) polskie jednostki organizacyjne desygnowane do wydawania Europejskich Aprobat Technicznych.
- 2) zakres i formę Europejskiej Aprobata Technicznej,
- 3) warunki i trybu udzielania, uchylania lub zmiany Europejskich Aprobat Technicznych,

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) Dyrektywie 89/106/EWG, należy przez to rozumieć Dyrektywę Rady nr 89/106/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia ustaw i aktów wykonawczych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych,
- 2) Dokumentach Interpretacyjnych, należy przez to rozumieć dokumenty uściślające wymagania podstawowe , opublikowane przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich,
- 3) desygnowanych jednostkach aprobujących, należy przez to rozumieć jednostki wyznaczone przez kraje członkowskie Wspólnot Europejskich do udzielania europejskich aprobat technicznych, których wykaz jest opublikowany w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich
- 4) organizacji EOTA, należy przez to rozumieć Europejską Organizację ds. Aprobat Technicznych, stowarzyszającą jednostki desygnowane przez państwa członkowskie Wspólnoty Europejskich do udzielania europejskich aprobat technicznych w ramach dyrektywy 89/106/EWG.
- 5) wytycznych EOTA, należy przez to rozumieć Wytyczne do europejskich aprobat technicznych Europejskiej Organizacji ds. Aprobat Technicznych zawierających:
 - a) wykaz związanych dokumentów interpretacyjnych,
 - b) szczegółowe wymagania dla wyrobu budowlanego (wyrobów budowlanych), wynikające z wymagań podstawowych,
 - c) metody badań,
 - d) metody oceniania i wnioskowania na podstawie wyników badań,

e) procedury kontrolne i system oceny zgodności wyrobu budowlanego (wyrobów budowlanych),

f) okres ważności europejskiej aprobaty technicznej.

§ 3. 1. Europejska aprobatą techniczną może być udzielona na wyrób budowlany, zwany dalej „wyrobem”, dla którego opracowane zostały wytyczne EOTA lub, w szczególnych przypadkach, Komisja Europejska dała upoważnienie do udzielenia takiej aprobaty.

2. Aprobatą dotyczy wyłącznie właściwości użytkowych i własności technicznych wyrobu związanych z wymaganiami podstawowymi, określonymi w przepisach budowlanych oraz w Dokumentach Interpretacyjnych.

3. Jeżeli w europejskiej aprobacie technicznej brane są pod uwagę inne właściwości użytkowe i własności techniczne, niż te o których mowa w ust. 2, to ocena przydatności w tym zakresie jest dobrowolna i powinna być wyraźnie w aprobacie wyodrębniona. Ocena dotycząca właściwości użytkowych i własności technicznych wyrobu, nie związanych z wymaganiami podstawowymi

§ 4.1. Europejska aprobatą techniczną jest wydawana na podstawie oględzin, badań i ocen oraz na podstawie dokumentów interpretacyjnych oraz wytycznych EOTA, dotyczących aprobowanego wyrobu.

2. Jeżeli wytyczne EOTA nie istnieją lub nie zostały jeszcze opracowane, europejska aprobatą techniczną może być wydana przy uwzględnieniu wymagań podstawowych i dokumentów interpretacyjnych, o ile ocena przydatności wyrobu jest dokonywana na podstawie procedury wspólnie uzgodnionej przez desygnowane jednostki aprobowujące, zrzeszone w organizacji EOTA.

3. Europejska aprobatą techniczną wydawana jest na okres pięciu lat. Okres ten może być przedłużony.

Rozdział 2

Polskie jednostki organizacyjne upoważnione do wydawania europejskich aprobat technicznych

§ 5 1. Do udzielania, uchylania i zmiany europejskich aprobat technicznych upoważnione są:

- 1) Instytut Techniki Budowlanej w Warszawie,
- 2)
- 3)

zwane dalej „jednostkami aprobowującymi”.

2. Jednostki aprobowujące obowiązane są:

- 1) dokonywać oceny przydatności wyrobów do stosowania w oparciu o podstawy naukowe i wiedzę praktyczną,
- 2) podejmować bezstronne decyzje bez względu na interesy producentów aprobowanych wyrobów,
- 3) dokonywać analizy danych otrzymywanych od wszystkich zainteresowanych stron w sposób zapewniający uzyskanie wyważonej oceny,

- 4) zapewniać poufność informacji uzyskanych w trakcie postępowania aprobowego i zachowanie tajemnicy, co do zastrzeżonych przez ubiegającego się o aprobatę techniczną wyników badań, dokumentacji konstrukcyjnej i opisu technologii.

3. Jednostki aprobowe publikują wydane europejskie aprobaty techniczne.

§ 6. 1. Instytut Techniki Budowlanej publikuje Wytyczne EOTA oraz reprezentuje polskiej jednostki aprobowe w Europejskiej Organizacji Aprobac Technicznych.

2. Dyrektor Instytutu Techniki Budowlanej ogłosi w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i Budownictwa wykaz opublikowanych wytycznych EOTA.

§ 7. 1. Działalność jednostek aprobowych w zakresie objętym rozporządzeniem prowadzona jest odpłatnie, na koszt wnioskodawcy.

2. Odpłatność za przeprowadzenie czynności związanych z udzieleniem, zmianą lub przedłużeniem terminu ważności aprobaty określa się na podstawie udokumentowanej liczby godzin pracy i stawki godzinowej.

3. Jednostka aprobowca ustala w cenniku odpłatność za czynności, związane z udzieleniem, zmianą i przedłużaniem terminu ważności aprobat.

Rozdział 3

Warunki i tryb udzielania, uchylania lub zmiany europejskich aprobat technicznych

§ 8.1. Wniosek o udzielenie europejskiej aprobaty technicznej może złożyć w właściwej przedmiotowo jednostce aprobowej producent wyrobu lub jego przedstawiciel, ustanowiony w jednym z państw członkowskich Wspólnot Europejskich, zwany dalej „wnioskodawcą”. Przedstawiciel producenta musi być jednoznacznie upoważniony do działania w jego imieniu.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może być złożony wyłącznie w jednej z desygnowanych jednostek aprobowych.

3. Polska jednostka aprobowca jest upoważniona do poinformowania Komisji Europejskiej, innych desygnowanych jednostek aprobowych sekretariatu organizacji EOTA o treści złożonego wniosku,

§ 9. Przed złożeniem wniosku, o którym mowa w § 8, na żądanie ubiegającego się o europejską aprobatę techniczną, jednostka aprobowca jest zobowiązana, po uzyskaniu niezbędnych danych od zainteresowanego, przekazać mu informacje dotyczące procedury aprobowej, orientacyjnego czasu niezbędnego jednostce do zakończenia procesu aprobowego wyrobu oraz szacunkowego kosztu jego przeprowadzenia i warunków płatności.

§ 10.1. Wniosek o europejską aprobatę techniczną powinien być złożony do jednostki aprobowej wg wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia, w polskim języku, o ile nie było innych uzgodnień w tym zakresie pomiędzy wnioskodawcą a tą jednostką.

2. Do wniosku należy dołączyć opis konstrukcji wyrobu, dokumentację techniczną, rysunki i raporty z badań, określające szczegółowo wyrób oraz jego zamierzone zastosowania.

§ 11. 1. Polska jednostka aprobowująca potwierdza w ciągu dwóch miesięcy przyjęcie wniosku o wydanie europejskiej aprobaty technicznej, wydając potwierdzenie przyjęcia wniosku wg wzoru określonego w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

2. Jeśli wniosek nie zostaje przyjęty, jednostka aprobowująca informuje o tym wnioskodawcę, podając przyczyny, z powodu których nie został on przyjęty.

3. Wnioskodawca, którego wniosek nie został przyjęty, może złożyć ponownie wniosek do innej desygnowanej jednostki aprobowującej.

§ 12.1. Jeżeli dla dokonania oceny przydatności aprobowanego wyrobu do zamierzonego stosowania, niezbędne są w szczególności dodatkowe, poza wnioskiem, dokumenty, wyniki badań oraz obliczenia, jednostka aprobowująca powiadamia o tym wnioskodawcę, przedkładając mu wykaz tych dokumentów oraz uzasadnienie ich potrzeby dostarczenia.

2. Wnioskodawca ma obowiązek dostarczyć jednostce aprobowującej niezbędne, dodatkowe dokumenty oraz współpracować z nią w ramach prac nad oceną przydatności jego wyrobu do stosowania, w zakresie koniecznym do dokonania takiej oceny.

3. Jeżeli wnioskodawca nie wywiąże się z zobowiązań wobec jednostki aprobowującej, określonych w wniosku oraz, jeżeli zachodzi taka potrzeba, zobowiązań wynikających z ust. 2, to jednostka aprobowująca może pozostawić wniosek bez rozpatrzenia.

§ 13 1. Jeżeli europejska aprobata techniczna jest udzielona na podstawie wytycznych, to jednostka aprobowująca przekazuje dokument aprobaty wnioskodawcy oraz przesyła go pozostałym właściwym przedmiotowo desygnowanym jednostkom aprobowującym Sekretariatowi Generalnemu Organizacji EOTA.

2. W okresie przejściowym, określonym przez organizację EOTA indywidualnie dla poszczególnych wytycznych EOTA, opracowany przez jednostkę aprobowującą projekt europejskiej aprobaty technicznej wraz z dokumentami towarzyszącymi (wynikami badań) należy przesłać pozostałym właściwym przedmiotowo desygnowanym jednostkom aprobowującym i do Sekretariatu Generalnego Organizacji EOTA do zaopiniowania.

§ 14. Jeżeli europejska aprobata techniczna jest udzielana bez wytycznych EOTA, to jednostka dokonuje oceny przydatności zgodnie z § 4 ust. 2, po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej, z zastosowaniem procedur określonych w pkt 3 Decyzji Komisji Europejskiej z dnia 17 stycznia 1994 r. Nr 94/23/WE w sprawie wspólnych zasad proceduralnych dla europejskiej aprobaty technicznej.

§ 15. 1. Jednostka aprobowująca uchyla udzieloną europejską aprobatę techniczną, jeżeli Komisja Europejska powiadomiła państwa członkowskie, że aprobata ta nie spełnia wymagań art. 2 i 3 Dyrektywy 89/106/EWG.

2. Jednostka aprobowująca, która uchyliła aprobatę, winna powiadomić o tym inne jednostki desygnowane oraz Sekretariat Generalny organizacji EOTA.

§ 16.1. Przy zmianie europejskiej aprobaty technicznej powinna być stosowana procedura aprobacyjna taka sama, jak w przypadku wniosku o udzielenie aprobaty, przy

czym procedura ta powinna dotyczyć wyłącznie pozycji związanych z wnioskowaną zmianą. Wniosek o zmianę powinien być skierowany do tej jednostki aprobowej, która wydała aprobatę stanowiącą przedmiot zmiany.

2. Nowa aprobatą jest wydawana jako aprobatą zastępująca poprzednią.

§ 17.1. Okres ważności europejskiej aprobaty technicznej może być przedłużony o pięć lat, jeżeli warunki na podstawie których została wydana poprzednia europejska aprobatą techniczna nie uległy zmianie.

2. Wniosek o przedłużenie aprobaty powinien być dostarczony do właściwej jednostki aprobowej na piśmie, co najmniej sześć miesięcy przed terminem wygaśnięcia jej ważności.

3. Do wniosku o przedłużenie okresu ważności europejskiej aprobaty technicznej należy dołączyć odpowiednie dokumenty techniczne, wymagane w takim przypadku przez właściwe przedmiotowo wytyczne EOTA. Jeśli aprobatą została wydana bez wytycznych EOTA, to jednostka aprobowej powiadamia wnioskodawcę, jakie dokumenty powinny być dołączone do wniosku o przedłużenie okresu ważności aprobaty.

Rozdział 4

Zakres i formę europejskiej aprobaty technicznej

§ 18.1. Europejska aprobatą techniczna powinna zawierać w szczególności:

1) część ogólną :

- a) identyfikacja jednostki aprobowej,
- b) numer europejskiej aprobaty technicznej,
- c) nazwa handlowa wyrobu,
- d) właściciel europejskiej aprobaty technicznej,
- e) rodzaj i zakres zastosowania wyrobu,
- f) okres ważności aprobaty,
- g) identyfikacja zakładu produkującego wyrób,

2) podstawy prawne i warunki ogólne:

- a) przywołanie przepisów stanowiących podstawę dla udzielenia aprobaty,
- b) upoważnienie dla jednostki aprobowej do sprawdzania w zakładzie produkcyjnym spełnienia wymagań aprobaty,
- c) wskazanie trybu uchylecia aprobaty,
- d) określenie warunków reprodukcji aprobaty,

3) warunki szczegółowe:

- a) definicja wyrobu i zamierzone zastosowanie,
- b) charakterystyka wyrobu i metody weryfikacji,
- c) ocena zgodności wyrobu i sposób znakowania CE,

d) założenia, na których podstawie dokonano pozytywnej oceny przydatności wyrobu do zamierzonego zastosowania

e) zalecenia dla producenta

2. Szczegółowy zakres i formę europejskiej aprobaty technicznej określa Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 22 lipca 1997r. Nr 97/571/WE w sprawie formatu Europejskiej Aprobaty Technicznej dla wyrobów budowlanych

Rozdział 5

Przepis końcowy

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

Załączniki do rozporządzenia Ministra
Rozwoju regionalnego i Budownictwa
z dnia (poz.)

**Wniosek o wydanie europejskiej aprobaty technicznej ,
powołanej w rozdziale III dyrektywy Rady 89/106/EWG**

0. Wniosek złożono do:

.....
.....
(Nazwa jednostki desygnowanej zgodnie z rozdziałem III. art. 10 dyrektywy 89/106/EWG)

1. Wnioskodawca:

.....
(Producent lub jego upoważniony przedstawiciel ustanowiony we Wspólnocie; gdy wniosek jest sporządzany przez przedstawiciela ustanowionego we Wspólnocie, to winno mu towarzyszyć upoważnienie wystawione przez producenta).

2. Rodzaj wyrobu budowlanego:

.....

3. Nazwa(y) handlowa(e) wyrobu budowlanego, pod którą będzie on występował w aprobacie:

.....

4. Opis wyrobu budowlanego i jego zamierzone zastosowanie:

.....
(Należy dołączyć dodatkowo konstrukcji wyrobu, dokumentację techniczną, rysunki i raporty z badań, określające szczegółowo wyrób oraz jego zamierzone zastosowanie).

5. Zakłady produkcyjne, w których wyrób ma być produkowany:

.....

.....

6. Oświadczenie wnioskodawcy:

Oświadczam niniejszym:

☐ (*) - że nie złożyłem innego wniosku o europejską aprobatę techniczną na wyrób budowlany określony w pkt 3 i 4 niniejszego dokumentu w żadnej innej europejskiej jednostce aprobującej, desygnowanej do tego zadania,

☐ (*) – że złożyłem wniosek o europejską aprobatę techniczną na wyrób budowlany określony w pkt 3 i 4 niniejszego dokumentu w innej jednostce aprobowanej, desygnowanej do tego zadania

..... oraz
że:

(nazwa innej jednostki EOTA)

- ☐ (*) - wniosek został wycofany,
- ☐ (*) - wniosek nie został przyjęty,
- że wyrażam zgodę na złożenie wniosku do innych jednostek EOTA i Komisji Europejskiej,
- że pokryję koszty wynikłe z procedury aprobacyjnej, zgodnie z przepisami krajowymi jednostki aprobacyjnej, wymienionej w pkt 1 ,
- że udzielię pomocy w procedurze aprobacyjnej, w razie potrzeby,
- że zapewnię, aby miejsca produkcji mogły być odwiedzane przez przedstawiciela jednostki aprobowanej w każdym terminie podczas godzin pracy.

.....
(Miejsce i data)

.....
(Podpis upoważnionej osoby)

(*) Zaznacz właściwą kratkę

Załącznik nr 2

.....
(Nazwa i adres desygnowanej jednostki aprobowanej)

**Potwierdzenie przyjęcia wniosku
na wydanie europejskiej aprobaty technicznej,
powoływanej w dyrektywie Rady 89/106/ewg**

1. Wniosek złożony przez,

.....
.....

z dnia

(data złożenia wniosku)

o europejską aprobatę techniczną na wyrób budowlany,

.....
określony pkt 3 i 4 powyższego wniosku, jest niniejszym przyjęty, a procedura
aprobacyjna została wszczęta.

2. Procedurze aprobacyjnej nadano następujący numer odniesienia:

.....

3. Procedura aprobacyjna opiera się na:

- przepisach prawnych:

.....
(przepisy za pomocą których została wdrożona Dyrektywa Rady 89/106/EWG do prawa
krajowego)

- wspólnych regułach proceduralnych dotyczących ubiegania się, przygotowywania i
udzielania europejskich aprobat technicznych,

- (przepisach, statutach, tekstach kontraktowych, itp. zainteresowanej jednostki aprobowanej, gdy jest to potrzebne)

4. Koszty procedury aprobowej są określone na podstawie:

.....

(tabela opłat, przepisy prawne lub inne obowiązujące jednostkę aprobowającą przepisy (z powołaniem się))

.....

.....
 (Miejsce i data)
 upoważnionej)

(podpis osoby

Uzasadnienie do projektu rozporządzenia

Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w sprawie w sprawie zakresu, formy, warunków i trybu udzielania, uchylania lub zmiany europejskich aprobat technicznych oraz polskich jednostek organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania jest wypełnieniem delegacji zawartej w art. 1 pkt. lit c) projektu ustawy o zmianie ustawy- Prawo budowlane wdrażającej do polskiego prawa między innymi Dyrektywę Rady 89/106/EEG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych. Zadaniem projektu rozporządzenia jest przeniesienie do polskiego systemu prawnego szczegółowych postanowień tej Dyrektywy oraz związanych z nią dwóch Decyzji Komisji Europejskiej, a mianowicie:

- Decyzji Komisji z dnia 17 stycznia 1994 r. Nr 94/23/WE w sprawie wspólnych zasad proceduralnych dla Europejskiej Aprobata Technicznej,
- Decyzji Komisji Europejskiej z dnia 22 lipca 1997r. Nr 97/571/WE w sprawie formatu Europejskiej Aprobata Technicznej dla wyrobów budowlanych.

Projekt rozporządzenia nadaje charakter przepisu wykonawczego postanowieniom zawartym w wyżej wymienionych przepisach Unii Europejskiej.

W projekt rozporządzenia, uwzględniając określone w delegacji do jego wydania wytyczne oraz biorąc pod uwagę doświadczenie w działalności aprobowej, prowadzonej w ramach obecnie obowiązujących regulacji prawnych (wydawanie krajowych aprobat technicznych), udział w pracach europejskich organizacji jednostek aprobowanych, wskazano Instytut Techniki Budowlanej jako polską jednostkę desygnowaną do udzielania, w ramach Dyrektywy 89/106/EEG, europejskich aprobat technicznych. Przewiduje się, że desygnowanie do udzielania europejskich aprobat technicznych jeszcze jednej lub dwóch jednostek, po dokonaniu szczegółowej analizy przewidywanego zapotrzebowanie i jego strukturę (rodzaj aprobowanych wyrobów) na europejskie aprobaty techniczne ze strony przemysłu wyrobów budowlanych. Decyzje w tym zakresie podjęte zostaną, po konsultacji z

organizacjami zrzeszającymi polskich producentów wyrobów budowlanych, w trakcie dalszych prac legislacyjnych nad rozporządzeniem. Instytutowi Techniki Budowlanej projekt rozporządzenia powierza reprezentowanie polskich jednostek desygnowanych do udzielania europejskich aprobat technicznych w Europejskiej Organizacji ds. Aprobatek Technicznych.

Warunki i tryb udzielania, uchylania i zmiany Europejskich Aprobatek Technicznych określa Decyzja Komisji Europejskiej nr 94/23/WE z 17 stycznia 1994 r. W projekcie rozporządzenia, zgodnie z w-w Decyzją, określone zostały:

- zasady dotyczące składania wniosku o udzielenie Europejskiej Aprobatek Technicznych, w tym formularz wniosku i potwierdzenia jego przyjęcia,
- zasady i tryb postępowania jednostki aprobowanej przy udzielaniu Europejskiej Aprobatek Technicznych,
- zasady i tryb postępowania w przypadku konieczności uchylenia, zmiany postanowień oraz przedłużenia terminu ważności Europejskiej Aprobatek Technicznych.

Zakres i formę dokumentu Europejskiej Aprobatek Technicznych ustala Decyzja Komisji Europejskiej nr 97/571/WE z 31 maja 1997 r.. Decyzja ta, adresowana przede wszystkim do desygnowanych jednostek, określa szczegółowo:

- ogólną zawartość Europejskiej aprobaty technicznej, jednolity układ jej rozdziałów i sposób ich numerowania,
- jednolitą treść głównych tytułów Europejskiej Aprobatek Technicznych,
- zakres i treść sformułowań obligatoryjnych umieszczanych w Europejskiej Aprobacie Technicznej,
- ogólne informacje dotyczące sposobu zapisów w poszczególnych rozdziałach Europejskiej Aprobatek Technicznych.

Uznano, że względu na fakt, że regulacje te są przeznaczone praktycznie tylko dla jednostek aprobowanych, w projekcie rozporządzenia określono jedynie ogólne wymagania dotyczące zakresu i formy europejskiej aprobaty technicznej, odwołując się przy tym do szczegółowych regulacji zawartych w Decyzji Rady.

Przepisy rozporządzenia mają wejść w życie z chwilą wejścia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej, to znaczy w terminie wskazanym w projekcie ustawy.

Wprowadzenie rozporządzenia w życie nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa.

Projekt

Rozporządzenie

Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa
z dnia..... 2001 r.

w sprawie określenia wykazu wyrobów budowlanych, które mogą być wprowadzane do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie wyłącznie z oznakowaniem CE

Na podstawie art. 10 ust. 7 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 42 i Nr, poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wykaz wyrobów budowlanych, , które mogą być wprowadzane do obrotu powszechnego stosowania w budownictwie wyłącznie z oznakowaniem CE, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2.Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

**WYKAZU WYROBÓW BUDOWLANYCH, KTÓRE MOGĄ BYĆ WPROWADZANE
DO OBROTU I POWSZECHNEGO STOSOWANIA W BUDOWNICTWIE
WYŁĄCZNIE Z OZNAKOWANIEM CE**

Lp.	Nazwa wyrobu Lub grupy wyrobów	Dokument techniczny identyfikujący wyrób lub grupę wyrobów, wymienione w kolumnie 2
1	2	3
1.	Cement powszechnego użytku	EN-19701:2000 *
2.	Kotwy metalowe do stosowania w betonie	Wytyczne do europejskich aprobat technicznych Europejskiej Organizacji ds. Aprobat technicznych ETAG 001 „Kotwy metalowe do stosowania w betonie” (część 1 do 4)
3.	Zestawy systemowe oszkleń zewnętrznych klejonych spoiwem konstrukcyjnym	Wytyczne do europejskich aprobat technicznych Europejskiej Organizacji ds. Aprobat technicznych ETAG 002 „Systemy oszkleń ze spoiwem konstrukcyjnym” (część 1)
4.	Zestawy wyrobów do przegród wewnętrznych	Wytyczne do europejskich aprobat technicznych Europejskiej Organizacji ds. Aprobat technicznych ETAG 003 „Zestawy przegród wewnętrznych”
5.	Zestawy wyrobów do zewnętrznej izolacji termicznej z wyprawą	Wytyczne do europejskich aprobat technicznych Europejskiej Organizacji ds. Aprobat technicznych ETAG 004 „Systemy złożone zewnętrznej izolacji termicznej z wyprawą / zestawy z wyprawą”
6.	Zestawy wyrobów do wykonania płynnych powłok wodochronnych dachów	Wytyczne do europejskich aprobat technicznych Europejskiej Organizacji ds. Aprobat technicznych ETAG 005 „Zestawy wodochronne dachowe płynne”
7.	Zestawy wyrobów do elastycznej izolacji dachowej wodoszczelnej, mocowane mechaniczne	Wytyczne do europejskich aprobat technicznych Europejskiej Organizacji ds. Aprobat technicznych ETAG 006 „Systemy wodoszczelne dachowe elastyczne, mocowane mechaniczne”

- Polska Norma transponująca normę EN-19701: 2000 do zbioru Polskich Norm jest w trakcie opracowania

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w sprawie określenia wykazu wyrobów budowlanych, które mogą być wprowadzane do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie wyłącznie z oznakowaniem CE jest wypełnieniem delegacji zawartej w art. 1 pkt. lit c) projektu ustawy o zmianie ustawy- Prawo budowlane wdrażającej do polskiego prawa między innymi Dyrektywę Rady 89/106/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych.

Projekt określa wykaz wyrobów budowlanych, które po wejściu Polski do Unii Europejskiej, będą obligatoryjnie objęte obowiązkiem znakowania CE. Wyroby te będą dopuszczone do obrotu i powszechnego stosowania w oparciu o przepisy art. 10 ust. 2 pkt 3 lit. a) ustawy – prawo budowlane po nowelizacji, wdrażającej Dyrektywę 89/106/EWG.

Producent będzie mógł wprowadzać na polski rynek wyroby wymienione w załączniku do projektu rozporządzenia, jeżeli będą one zgodne z zharmonizowaną normę europejską wyrobu, wprowadzoną do zbioru Polskich Norm, europejską aprobatą techniczną lub krajową specyfikacją techniczną wyrobu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, uznaną przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi i zgodność ta zostanie potwierdzona poprzez przeprowadzoną ocenę zgodności, w trybie i na zasadach określonych w projekcie rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w sprawie warunków i trybu dokonywania oceny zgodności, znakowania CE oraz sposób oznaczania wyrobów budowlanych tym znakowaniem, a także wymagania, jakie powinny spełniać jednostki uczestniczące w ocenie zgodności tych wyrobów,

Na wykazie umieszczone zostały e wyroby budowlane, dla których do chwili obecnej ustalone zostały w Unii Europejskiej zharmonizowane normy europejskie i Wytyczne do europejskich aprobat technicznych Europejskiej Organizacji ds. Aprobatach Technicznych, a więc cały obszar w zakresie wyrobów budowlanych, który został dotychczas zharmonizowany w ramach Dyrektywy 89/106/EWG. Wykaz ten będzie sukcesywnie powiększany o kolejne wyroby budowlane, w miarę tworzenia nowych zharmonizowanych specyfikacji technicznych.

Wprowadzenie rozporządzenia w życie nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa.